Cuma
29
NİSAN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062-1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS
ADIMIZ ANDIMIZDIR

ŞEHİR
Stadyomunda
30 Nisan Cumartesi ve 1 Mayıs Pazar günü saat 14 de atletizm teşvik müsabakaları.
Müsabakalarda duhuliye yoktur.

Atina ziyaretinin ikinci günü

Bir banka raporu üzerinde..

Yazan : A. B.

Dün Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasının umumî heyet toplantısında 1937 senesi raporu okunmuştur. Bu raporun, bilhassa, bizim ticaret, ekonomi, maliye ve endüstri faaliyetlerine aid kısmı bütün vatandaşlara gönül ferahı verecek tebşirler hükmünde tutulabilir.

Rapor, en başta, cihan vaziyeti üzerinde kısa bir tahlil yapıyor: 1937 senesi dahi istikrar ve sulh içinde geçmiştir. Her ne kadar İtalya - Habeş harbı bitmişse de, İspanya ihtilâli devam etmiş ve buna bir de Uzak - şark harbı zammolmuştur. Fakat politikanın ekonomi üzerinde hergün daha fazla artan tesirlerine rağmen, senenin *İktısadî müş'ir*leri pek fena rakamlar arzetmiyor. İstihsal artmaktan geri kalmamış, toptan fiatlar yükselmiş, hayat fazla pahalılaşmamış, ehemiyetli bir stok terakümü olmamış, cihan ticareti kıymet ve kemiyet bakımından biraz daha inkişaf bulmuş ve nihayet işsizlik daha azalmıştır.

Bu müşahedeler, 1937 yılının tamamına aiddir: maatteessüf senenin ikinci kısmı o kadar iyi geçmemiştir. Meselâ yaz sonlarında Şimal Amerikasında baş gösteren bir buhran, 1929 senesinin meşhur ilkteşrin yıkılışını hatırlatmış ve diğer kıtalar üzerinde de derin kaygılar uyandırmıştır.

Nakid âleminde 1937 senesinin başlıca hâdiseleri arasında fransız frangının katî olarak altın esasından ayrılmış olması ile, bizzat altın piyasasının geçirdiği şiddetli heyecanı kaydetmek lâzım gelir.

Türkiyemizin 1937 senesi umumî vaziyeti şöyle hulâsa edilebilir:

1 - Ziraat işlerimiz gene iyi gitmiştir.

2 - Endüstri sahasındaki inşa ve işletme faaliyetlerimiz yeni inkişaflar elde etmiştir.

3 - Ticarî kalkınmamız devam etmiştir.

4 - Maliyemiz ümid olunmayan iyi neticeler vermiştir.

5 - Toptan fiatlar umumiyetle biraz daha yüksek seviyeye çıkmıştır.

6 - Hayat pahalılığı ise, aynı yükseliş seyri ile mütenasib olarak artmamıştır.

Ziraî mahsullerimizden bazılarının fiatları artmış ve bazılarınınki azalmışsa da, umumiyet itibariyle, bu fiatlar 1936 seviyesinden aşağı değildirler.

Dışarıya satışımız ise geçen senelerden hayli fazla olmuştur. Aynı sene içinde toprak, ormanlar, ziraat bankası, bazı mahsullerimizin ihrac kontrolu hakkında çıkardığımız kanunlar, devletin ziraî inkişafı ön plâna almış olduğunu gösteren mesud işaretlerdir.

1934 senesinde başlayan beş senelik endüstri plânının tatbikine 1937 senesinde devam olunmuştur. Bu plân umumuna birden 90 milyon lira sarfedilmiş olarak, 1938 senesi içinde tamamlanacaktır.

Rapor Maden Arama Enstitüsünün geçenlerde tafsilâtını verdiğimiz faaliyetlerine de temas ettikten sonra, ticaret vaziyetine geçiyor. İstanbul takas odasının vermiş olduğu rakamlara göre, hareket, 1936 senesine nazaran hemen hemen bir misli artmıştır. Hariçte rastlanan türlü türlü müşkülâta rağmen, dış ticaretimiz 1936 ya göre 210 küsur milyon liradan, 252 küsur milyon liraya çıkmıştır. Bu yekûn içinde ihracatımız müsbet vaziyetini, 23 buçuk milyon lira ile muhafaza ediyor! İhracatımızda beher tona isabet eden kıymet dahi 1937 senesinde daha yükselmiştir: 934 de 56, 935 de 65, 936 da 86 ve 937 de 101 lira!

Dış ticaret sahasında en mühim hâdise, tek taraflı kontenjantman usulünün terkedilmiş olmasıdır. Malımızı alanın malını almak prensipine müstenid "G.İ.R." kararnamesi ile, ihracatta buğday, kömür ve bilûmum maddeleri lisansa tâbi tutmak, çimento normlarını tesbit etmek, Denizbankı kurmak ticarî hayatımızın başlıca hâdiselerini teşkil eder.

Maliyemizde, malûm olduğu üzere, tahsilât fazlalığı devam ediyor: rakam 1935 de 136,369,000 liradan 1937 de 212,042,000 liraya çıktı. 1937 yılında hiç bir yeni vergi konmamış olmasına rağmen, bu artışın büyük kısmı, vergi kaynaklarında kendini gösteren inkişaftan ileri gelmektedir.

Cumhuriyet Merkez bankasının altunu 1936 senesinde 24104 kilodan 26107 kiloya varmıştır.

Bütün bunlar hiçbir edebî gayrete yer bırakmayan beliğ ve katî rakamlardır ve hepsinin birden delâlet ettiği şey,

Kemalizm rejiminin kudret ve hayatiyeti,

Aldığı ıslahat ve inkişaf kararlarındaki isabeti,

Türk milletinin eşsiz çalışma ve azim kabiliyeti

nden ibarettir. Yeni Türkiye, yalnız birkaç muharebeden ve bilhassa bir hayat - memat savaşından sonra değil, cihan vaziyetinin de yeni millî inkişaflara mukavemet eden buhran şartları içinde doğmuş, ve millî kalkınmasını da, tıpkı millî kurtuluşu gibi, Büyük Reisinin emri altında, kendi başına ve ancak kendi irade ve kabiliyetine dayanarak, vücuda getirmiştir.

Zelzele dolayısiyle
Atatürkle yabancı devlet reisleri arasında telgraflar

Kırşehir zelzelesi dolayısile Reisicumhur Kemal Atatürk ile elenler kıralı, Afganistan kıralı, Suriye reisicumhuru ve Ürdün emiri arasında aşağıdaki telgraflar teati ounmuştur:

Kemal Atatürk
— Türkiye Reisicumhuru —
Ankara

Son zezele esnasında bu derece trajik bir surette ölenlerin kaybı karşısında dost ve müttefik türk milletinin elemine benim ve milletimin çok samimî surette iştirak etmekte olduğumuzu bildiririm.

Georges
Majeste İkinci Georges
— Elenler kıralı —
Atina

Kırşehir zelzelesi dolayısile majes-
(Sonu 6. ıncı sayfada)

Majeste Kıral başbakanımızı ve Dr. Arası kabul buyurdu

B. Metaksasın beyanatı

Atina, 28 (A.A.) — Türk-elen munzam paktının imzasını müteakip dün, Elen Başvekili General Metaksas, türk gazetecilerini kabul ederek aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Türk matbuatının muhterem mümessillerini selamlamakla bahtiyarım. Burada kendinizi bizzat kendi memleketinizde telâkki etmenizi ve Türkiyeye dönerken türk milletine elen milletinin hararetli ve samimî his-
(Sonu 8. inci sayfada)

Majeste kral
Jorjun huzurûnda

Atina, 28 (A.A.) — Başvekile refakat eden hususî muhabirimizden: Bugün on birde başvekil Bayar ve hariciye vekili Aras, elen meçhul asker mezarına büyük törenle çelenk koydular.

Merasimde bir efzon kıtası selâm resmini ifa ediyordu.

Abidenin etrafı binlerce halk ile dolmuştu. Otelden yürüyerek âbideye
(Sonu 8. inci sayfada)

B. Celâl Bayarın ziyafetteki nutku

Atina, 28 (A.A.) — Dün akşamki ziyafette, yunan başvekili general Metaksasın nutkuna Türkiye başvekili Celâl Bayar şu mukabelede bulunmuştur:

Bay Başbakan,

Ekselansınızın gerek şahsım gerek arkadaşım Aras hakkındaki çok dostane sözlerine karşı duyduğum şükranı istediğim gibi ifade hususunda, bu müttefik memlekette asîl yunan mil-
(Sonu 8. inci sayfada)

Cümhuriyet merkez bankası umumî heyeti dün toplandı

Bankanın geçen yılki kârı 2.151.886.42 liradır

Yurdun ekonomik vaziyetinde iyi ve müsbet bir inkişaf var

Cumhuriyet Merkez Bankası umumî heyet toplantısından bir görünüş

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası hissedarlar heyeti umumiyesi dün bankanın umumî merkezinde ve idare meclisi reisi B. Nusret Meray'ın başkanlığında fevkalâde ve alelâde olarak iki toplantı yapmıştır. Bu toplantılarda Kamutay Reisi B. Abdülhalık Renda, Başvekil Vekili ve Dahiliye Vekili Şükrü Kaya ile Maliye Vekili Fuad Ağralı da hazır bulunmakta idiler.

Belgrad, 28 (A.A.) — Naibi hükümet Prens Pol'un doğumunun 45 inci yıldönümü bugün merasimle tesid edilecektir.

Bu münasebetle Pravda gazetesi, başyazısında, naibi hükümet Prens Pol'ün gençliğini zamanının en liberal hükümdarı olan Birinci Piyer'in yanında geçirmiş olduğunu ehemiyetle kaydetmektedir.

Hissedarlar umumî heyetinin fevkalâde toplantısında banka esas nizamnamesinin muhtelif maddelerinde yapılması teklif edilen tadiller üzerinde görüşülmüştür. İdare meclisi, bu tadilleri icabettiren ve lüzumlu kılan sebebleri umumî heyete verdiği raporda şu suretle izah eylemekte idi:

Ekonomik işlerimizde inkişaf

"Son senelerde ekonomik işlerimizde görülen süratli inkişaf, şimdiye kadar hükümetimiz tarafından bu mevzuda alınmış bulunan tedbirlerin isabetini göstermiştir.

Haz ve cesaret veren bu neticeleri önümüzdeki senelerde daha geniş plânlı, maksat ve hedeflere daha uygun bir hale getirmek velhasıl millî kalkınmamızı kendisine mukadder ufuklara götürmek için alınacak tedbirler manzumesinde bankamıza düşecek vazifeyi ifa edebilmek maksadiyle nizamnamemizde bazı tadilât yapmayı kararlaştırmış ve bunları matbuatla yüksek ıttılaınıza arzeyle-
(Sonu 8. inci sayfada)

Bakanlar heyeti zelzele mıntakası hakkında mühim kararlar aldı

Bir komisyon sarsıntı yerinde tetkikler yapacak

Kırşehir, Yozgad ve Ankara vilâyetleri içinde zelzelelerin yapmış olduğu kayıbların tesbitine devam olunmaktadır. Her üç vilâyette evleri yıkılmak suretiyle açıkta kalmış olanlar merkezden gönderilen, vilâyet ve kaza Kızılay kurumlarının depolarından sarsıntı yerine sevkedilen çadırlara yer-
(Sonu 8. inci sayfada)

Zelzele felâketzedelerine yardım için bütün hayırsever yurddaşlar birbirlerile âdeta müsabaka etmektedirler. Yardım listesi ile muhtelif yerlerde alınan tedbirler hakkmdaki tafsilât 6. ıncı sayfamızdadır.

YARIN
16 sayfa
İlâvemiz
Kütahya

Dün Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezinde gürbüz çocuk müsabakası yapılmıştır. 50 kadar yavrunun iştirâk ettiği müsabakaya aid resimler 7 inci sayfamızdadır

Erzurum adının orijini

Türkoloji profesörü Maraş saylavı Hasan Reşid Tankut'un Erzurum adının orijini hakkındaki önemli makalesini yarın neşrediyoruz.

●●●

Irak mektubları

Genç şair ve edib Behçet Kemal Çağlar geçenlerde Ankara şehir tiyatrosu artistlerile beraber Bağdada kadar gitti ve Ankaraya döndü. Behçet Kemal Çağlar bu seyahatteki intıbalarını bize birkaç mektubla anlatacaktır. Bu mektubların birincisini öbür gün neşredeceğiz.

Fıkra

Yanlış ve doğru ölçü

Amerika en çok petrol istihsal eden memlekettir: 1,800 milyon varil tutan senelik cihan istihsalinin 1,100 milyon varili ona aiddir. Bazı istihsaller ise tamamen onun inhisarı altındadır: Helium gazı gibi... 1936 da dünyada seyrüsefer eden 40 milyon 286 bin otomobilin 28 milyon 221 bini Amerikada idi. Fransız muharriri bunları saydıktan sonra: "— Fakat, diyor, Amerikanın asıl serveti, halkıdır. Say ateşi ile yanan, ihtirası ve şiddetle nikbin halkı!„

Bu halk mütemadiyen istihsal ve mütemadiyen istihlâk eder. Şark tekkesinin mistiği ise, nice asırlardanberi, insanda işte bu ateşi, bu ihtirası ve bu nikbinliği yıpratmağa uğraştı. "Bir lokma, bir hırka!„ miskinliği ile, her işçisi için asgarî, her türlü rahat cihazları bulunan bir ev, radyo ve bir otomobil isteyen, ve bunu da ancak say'-den ve onun daha iyi kıymetlendirilmesinden ve organize edilmesinden bekleyen halkın insanlığı arasındaki farkı mukayese ediniz.

İhtiyaçlardan vaz geçmek demek olan şark tasarrufu ile, ihtiyaçlarından hiç birini feda etmiyerek, onları kendi imkânları içinde temin etmek terbiyesi demek olan garb tasarrufu arasında hiç bir münasebet yoktur. Bizde ekseriya l ü k s sözü ihtiyaçlara teşmil olunur: Halbuki medenî cemiyet seviyesini ölçmek için maddî manevî ihtiyaçların t a a d d ü d'ünden daha iyi miyar bulabilir miyiz? Millî inkişaflar, bir taraftan, ç o k i h t i y a ç l ı f e r d vücuda getirmek, diğer taraftan, bu ferde ihtiyaçlarını temin edecek say ve istihsal imkânlarını vermekle olur.

Tekke riyazetçiliğini terkedemiyen bazı sakat düşüncelere, inkılâbımızın yolu bu olduğunu hatırlatmağa arasıra ihtiyaç vardır. - Fatay

Bir kanun teklifi dolayısiyle:

Çocuklar ve sinema

Çocuk Esirgeme Kurumu Reisi Kırklareli mebusu doktor Fuad Umay tarafından 16 yaşından küçük çocukların sinemaya alınmaması hakkındaki kanun teklifi münasebetiyle birçok neşriyat yapılmaktadır.

Bu münasebetle B. Fuad Umay bize aşağıdaki mektubu gönderiyor:

"Sinemacılardan ve bazı çocuklardan aldığım telgraf ve mektuplardan; Kamutaya sunduğum kanunî teklifimin yanlış telâkki edilmekte olduğu anlaşılıyor. 16 yaşına kadar çocukların sinemaya alınmamalarının bütün bütün yasak edilmesi teklifi mevzuubahis değildir.

Beyaz perdenin asrımızın yüz güldüren eserleri arasına girdiğine şüphe yoktur. İlk zamanlar eğlence için yapılmış olan filmler yerine bugün istenilen mevzuu seyircilere telkin edebilen kıymetli filmler yapılmakta, bu suretle kitabların, konferansların yapabilecekleri faydaları zevk ve eğlence içinde dimağlara naklederek en güzel öğrenme vasıtası olmaktadır. Müterakki memleketlerde, filmlerin yaşlara ve evlilere göre ayrılması sayesinde istenilen tesirler, neticeler daha faydalı bir şkilde temin olunabilmektedir.

Bizde filmlerin; kontrolsuzluk yüzünden bilhassa çocukların ahlâk ve bünyeleri üzerinde yaptığı tesirler ehemiyetli görülmeye lâyik bir derecededir. Ya mevzu çok derin ve şümullü oluyor, çocuğun dimağını eziyor, yahut çok heyecailı oluyor, çocuğun sinirleri üzerinde derin akisler uyandırarak günlerce uykusunda sıçramalar, ağlamalar görülüyor, yahud da yaşı icabı görmemesi lâzım gelen aşk ve ayle facialarının acı sonları belki hayatının sonuna kadar devam edip gidecek fena izler bırakıyor.

Asabî buhrana tutulmuş bazı hastaların hastalık menşeleri sinemada olduğu asabiye mütehassıslarınca ifade edilmektedir. Aşk ve cinayet filmlerinin, ahlâk ve terbiye üzerindeki tesirleri çok açıktır. Artistler gibi boyanmak, giyinmek, onlar gibi yaşamak ve sinemada gördüğü bir canî ve haydut gibi hareket etmek istiyen çocuklar vardır

Sinemaya giden hemen her çocuğun elinde yıldızların fotoğraflarından bir kaçı, hattâ kolleksiyonu bulunmakta olduğunu görmekteyiz.

Faydası güneş kadar açık olmakla beraber sigortasız kullanılan elektriğin yapacağı öldürücü tesir gibi kontrolsuz bırakılan sinema filmlerinin çocuklarımız üzerinde yapacağı muhakkak fena tesirlere meydan vermemek ve sağlık, sosyal, kültürel terbiyelerine yarıyacak filmler göstermek ve sinemayı bir mektep haline koyabilmek için filmlerin çocuk bakımından kontrol ve tasnif edilmesi şarttır. Çocuklarımızın göreceği filmler neşe ve sağlık veren, öğreten ve güzel dinleten filmlerdir. Bu filmler de gündüz gösterilmelidir. Büyüklerin sinema ve tiyatro saatlerinde çocukların gidecekleri yer, yatakları olmalıdır.

Yurd yavrularını umumî sinema filmlerinin ezici, yıpratıcı tesirlerinden kurtarmak için yeni bir kanuna ihtiyaç vardır. Eski kanunlarda (ahlâk ve âdaba münafi) filmler hakkında hükümler varsa da bunun maksadı temin etmediği ve kontrolun yalnız büyüklere göre yapıldığı ve çocuk ruhu, çocuk sıhati göz önüne alınmadığı ve 2244 sayılı kanunda bunu temin edecek bir madde de buunmadığı meydandadır.

Kanunî teklif bu hususların teminine matuftur. Sinemacıların bana da gönderdikleri telgrafta müşterilerinin yarısından çoğunun çocuklar olduğu ifade olunmaktadır. Şu halde seçecekleri filmlerin çocuk noktai nazarına ve faydasına göre olmasını düşünmeleri kendi menfaatleri icabıdır. Böyle filmlere analar, babalar çocuklarını kendi elleriyle seve seve götürürler. Sinemacıların istifadeleri de katmerli olur. Yurd yavruları da filmlerin tehlikeli tesirlerinden kurtulmuş olurlar.,,

İzmirde çok çocuklu aileler

İzmir, 28 (A.A.) — Şehrimiz Çocuk Esirgeme Kurumu şubesi tarafından çok çocuklu aileler için bir müsabaka yapılmış ve altıdan fazla çocuğu olanlara hediyeler verilmiştir.

Bugünkü Kamutay

Kamutay, bugün toplanacaktır. Ruzname şudur:

1 - Eylûl, ikinci teşrin 1937 aylarına aid raporun sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası

Birinci müzakeresi yapılacak maddeler:

1 - Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyetik Sosyalist Cumhuriyetleri İttihadı arasında imza edilen ticaret ve seyrisefain muahedenamesiyle merbutlarının ve ticaret ve tediye anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktısad encümenleri mazbataları.

Çağrı

× Millî Müdafaa encümeni bugün Heyeti umumiyeden sonra toplanacaktır

× Dahiliye Encümeni bugün umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× Arzuhal encümeni bugün umumî heyetten sonra toplanacaktır.

B. Fatin Yeğinin cenaze töreni

Ölümünü teessürle haber vermiş olduğumuz eski orta elçilik işgüderlerinden Bay Fatin Yeğin'in cenaze töreni kendisini sevenlerin teşkil ettiği büyük bir kalabalığın iştirâki ile evelki gün yapılmıştır. Rahmetlinin eşi Bayan Zeyneb Yeğin ve kardeşi doktor Zeki Yeğin'den aldığımız mektubta, Genel Kurmay ikinci başkanı general Asım Gündüz ile rahmetlinin fransızca öğretmenliği ettiği Genel Kurmay kurs subaylarının yakın alâkasına ve diğer bütün akraba ve dostlarına teşekkür edilmektedir.

Halkevi Poliklinikinin faaliyeti

Halkevi sosyal yardım komitesinin kimsesiz ve bakımsız yurddaşlara her vakit elini uzatmakta olan polikliniği gün geçtikçe müşfik yardımlarını devamlı bir şekilde artırmaktadır. Burada çalışmakta olan doktorlar Halkevinin sosyal yardım komitesine mensub olan arkadaşlardır. Bu doktorlar hergün artmakta olan hastalarını muayene etmektedirler. Bu hastaların reçeteleri de sosyal yardım komitesi hesabına parasız yaptırılmaktadır.

Dün Halkevi poliklinikinde muayenesi yapılarak reçeteleri yaptırılan hastaların sayısı (112) dir.

Elektrik şirketinden çıkarılan memurlar

İstanbul, 28 (Telefonla) — Nafia vekâleti elektrik şirketinden 9 memurun vazifesine nihayet verilmesini istemişti. Şirket bu emri yerine getirmiş ve bugün kendilerine alâkalarının kesildiğini bildirmiştir.

ŞEHİR HAYATI

Yarınki konser

Yarın saat 16 da Halkevinde, Tarih, Dil, Coğrafya fakültesi tarih doçenti Şükrü Akkaya tarafından (tarihin tarihe kuşbakışı) mevzulu bir konferans verilecektir.

Bu konferans herkesin anlıyabileceği bir surette ve sade bir dille hazırlanmıştır. Herkes gelebilir.

Kamutay encümenlerinde

Kamutay Encümenlerinde dün aşağıdaki mevzular müzakere edilmiştir :

Adliye Encümeninde :

Sigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesi hakkındaki 1149 sayılı kanunun bazı maddelerinin tadiline ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesine dair kanun projesi müzakere edilmiştir.

Büdce Encümeninde :

1938 malî yılı Millî müdafaa ve Ziraat vekâleti büdcelerini müzakere etmiştir.

Divanı Muhasebat Encümeninde :

İnhisarlar umum müdürlüğünün 1933 yılına aid hesabı katî kanunu projesinin görüşülmesine devam edilmiştir.

Belediye meclisi, mezad idaresi talimatnamesini görüştü

Belediye meclisi dün birinci reis vekili B. Ayaşlının reisliğinde toplanmış ve mezat idaresi talimatnamesinin müzakeresine geç vakte kadar devam etmiştir. Talimatname, encümene iade olunan iki maddesi müstesna olmak üzere cüzî değişikliklerle kabul olunmuştur.

Zelzeleden felâkete ve zarara uğrayanlar hakkında başşehrin gösterdiği alâkaya teşekkür eden Yozgat ve Kırşehir valiliklerinden gelen telgraflar dünkü toplantıda okunmuştur.

Belediye meclisi bugün de saat 18 de tekrar toplanacak ve elde bulunan işleri neticelendirmek maksadiyle icabettiği takdirde toplantının 15 gün temdidi için karar verecektir.

Nüfus müdürleri arasında

Ordu nüfus müdürlüğüne Sivas nüfus müdürü BB. Ali Ulvi Sözen, Sivas nüfus müdürlüğüne Elazığ müdürü Hasan Tepelioğlu, Elazığ nüfus müdürlüğüne Bingöl nüfus müdürü Mehmed İzzettin Tunca, Bingöl nüfus müdürlüğüne Burdur nüfus müdürü Hasan Basri Çardak Burdur nüfus müdürlüğüne Muş nüfus müdürü Ata Kızılşara, Amasya nüfus müdürlüğüne Erzurum nüfus müdürü Mahmud Rüsuhî Genç, Erzurum nüfus müdürlüğüne Çermik nüfus memuru Ömer Akgün, Tunceli nüfus müdürlüğüne Malatya başkâtibi Tevfik Yalvaç, Siird nüfus müdürlüğüne Artvin nüfus memuru Sadullah Kısakürek tayin edilmişlerdir.

Saadet vapuru kurtarıldı

İstanbul, 28 (Telefonla) — İki gün evvel Bandırma civarında karaya oturan saadet vapuru, bu sabah kurtarılmıştır.

Neşriyat arasında :

Çocukluğumdan bir parça

Bir genç kız talebemizin bu yazısı, kız lisesinin 1935 - 37 yıllığından alınmıştır: "Bu, doğduğum günlerin hatırası değil, kendimi bildiğim günlerin beynimdeki ilk izleri. Şehre yukardan ve ağaçlar arasından bakan bir vadinin içinde kırmızı boyalı tahtadan bir ev ve onun karşısında bu evin daha küçüğü, samanlı çamur sıvalı başka bir ev. Bu küçük çamur evin kapısında, penceresinde, ve her tarafında sanki rüzgârın yürüttüğü yelken cübbeli başı beyaz astarlarla bir kat daha büyümüş iri şişman bir imam. Çok korkunç olan bu garip vücud benim üzerimde öyle müthiş bir tesir yapmıştı ki suç işlediğim günlerin gecelerinde onu sarığı daha büyümüş, siyah cübbesi şişerek şahadet parmağını bana doğru uzatmış üzerime bir heyula gibi yürürken görürdüm. Ancak üç dört yaşındaydım. Belki onun için ağaçlar bana o kadar büyük, imam o kadar korkunç görünüyordu.

Yaz günleri imama, beyaz sakallı, sessiz, ürkek ürkek adım atan sarı yüzlü bir takım ihtiyarlar gelir, serin kiraz ağaçlarının gölgesinde hasırlar üzerinde oturarak anlamadığım bir takım şeyler konuşurlardı.

Günler böyle geçti. Havalar soğudu ve nihayet kış geldi. Pencerelere kâğıtlar yapıştırdılar, yerlere zemini siyah üstü kırmızı mainlerle süslü kilimler serildi. Bütün bunlara rağmen hiç kimse rüzgârın deliklerden içeri girmesine mâni olamadı. Bazan o kadar şiddetli eserdi ki kalın kilimleri şişirir, yer yer kabartırdı ve ben bu balonların üstüne atlıyarak onları söndürürdüm. İşte en büyük eğlencem.

Benim çocukluğum böyle geçti ve Ankara'daki benim yaşımdakilerin de. Ben şimdi on beş yaşındayım, kırmızı boyalı ev, geniş bir asfaltın kenarında yükselen modern binların gölgesi altında son hayatını yaşıyor.

IV - C. 453
Lâle Etili

HUKUK İLMİNİ YAYMA KURUMU

Prof. Lamber törenine iştirâk ediyor

Liyon hukuk fakültesi profesörlerinden ve Liyon mukayeseli hukuk enstitüsü müessisi olup bundan evel Hukuk ilmini yayma kurumunun davetiyle Ankaraya gelerek bir konferans veren profesör Edvar Lamber şerefine Liyonda 8 mayısda bir tören yapılacaktır.

Bu törende Profesörün mukayeseli hukuk sahasında kırk seneyi geçen hizmetinin şükranı olmak üzere 22 milletten 174 profesör tarafından yazılmış yazılarla hazırlanmış olan ve mukayeseli hukuka aid bulunan üç cildlik eser kendisine verilecektir.

Törende bulunmak üzere Hukuk ilmini yayma kurumunun da iştirâki istenmiş ve Kurum tarafından Ankara Hukuk fakültesi ve sıyasal bilgiler okulu profesörlerinden B. Ahmed Esad Arsebük seçilmiştir. Profesör yakında Liyona gidecektir.

Lahey Elçiliği

Viyana orta elçisi B. Cevad Üstün'ün derecesiyle Lahey orta elçiliğine tayini yüksek tasdikten geçmiştir.

Dil, tarih coğrafya fakültesinde

Yeraltı sularımız için bir konferans verildi

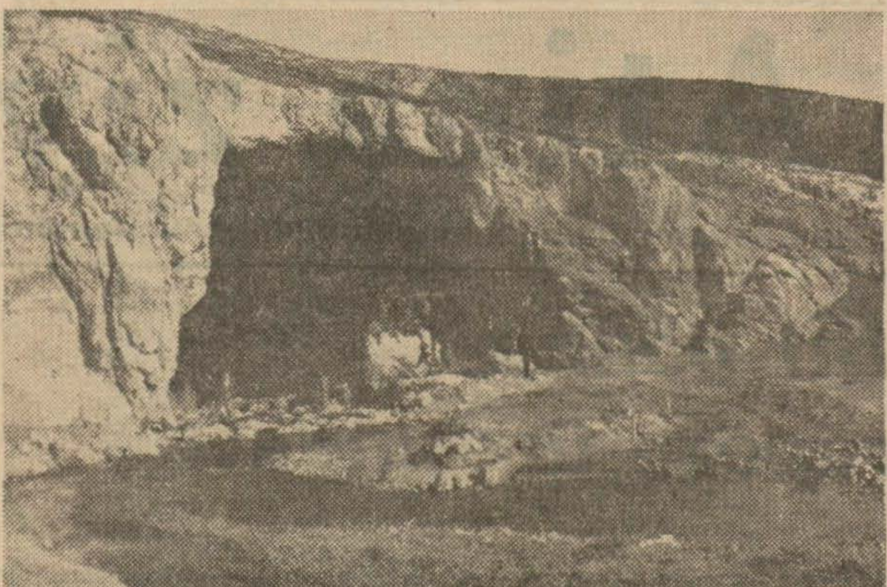

Elmalı polyesi: Elmalı düdeni

Dün akşam, Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinde coğrafya doçenti Cemal Alagöz tarafından değerli bir konferans verildi.

Konferansın mevzuu (Türkiyede karst fenomenleri) idi. Konferansta birçok seçkin davetliler, profesörler ve coğrafya şubesinin yüksek seminer talebesi bulunmuştur.

Cemal Alagöz mevzuunun ana hatlarını - Anadolunun muhtelif sahalarında kendi yaptığı araştırmaların esasına dayanarak - zengin fotoğraf serisi ve profillerle canlandırdıktan sonra Kalkerli arazide suların yaptıkları geniş ölçüdeki tabiî hâdiseleri anlattılar. İlk olarak yurdumuzda Küçükçekmece civarındaki büyük mağaraların hususiyetlerini, bu arada (Yarımburgaz) mağarasının nehir tarafından nasıl meydana geldiğini izah ettiler. Daha sonra Ereğli civarının mühim mağaralarına temas ederek çok enteresan bulduğu Zonguldak çevresine geçti. Zonguldak limanının şarkında eski maden okulunun üzerindeki Dolinin ehemiyetil olduğunu ve burasının bazan dışardan gelen sularla taştığını ve alanın mühim kısımlarının sular altında kaldığını ve bunların tabiî sebeblerini tafsilâtiyle anlattılar.

Daha sonra orta Anadoluda da Karst şeklinde Obruklara tesadüf ettiğimizi ve bunların da bol mikdarda Konya çevresinde olduğunu söyliyen konferansçı asıl (karst) hâdiselerinin [illegible] larında görüldüğünü, buralarda vadiler içinde fevkalâde derin mağaraların bulunduğunu söylediler. Barla dağlarındaki Kalkerli sahaların hususiyetlerini de anlattıktan sonra çok meşhur olan Elmalı kazasının düdenini, buralardaki polyeleri, *Karagöl, Avlan* gölünün su durumunu, *Kestel* gölünün sulu ve kuru zamanlarını ve gölün etrafında adacıklar şeklindeki (yalnız dağları) bunların teşekkül tarzlarını anlatarak bilhassa, beşerî coğrafya bakımından hususiyetlerini belirtti.

Amerikalı çocuklar türk çocuklarına hediyeler gönderdiler

İzmit,28 (Hususî) — Amerikalı çocukların Kızılay gençlik derneği umumî merkezi vasıtasiyle türk çocuklarına göndermiş oldukları hediyelerin bir kısmını şehrimiz gençlik derneği tarafından dün akşam halkevi salonunda çocuklarımıza dağıtılmıştır. Çocuklarımız bu güzel hediyelerden dolayı amerikalı kardeşlerine teşekkür mektubu yazmışlardır. (A.A.)

Otel ve hanların temizliği için kafî emirler

Oteller, hanlar, ve misafirhanelerin bütün sıhî şartları taşımaları lâzımgeldiği ve ihtiva etmeleri gereken konfor ve müştemilâtın belediyelerce tayin ve kontrol edileceği, sıhî şartları taşımayan han ve sair misafirhanelerin her türlü mahzurdan salim bir surette ıslahı sabit oluncaya kadar kapatılacağı kanun isteğinden olmasına rağmen mevcud otel, han ve misafirhanelerin mühim bir kısmının her türlü sıhî şartlardan mahrum bulunduğu ve ekseri belediyelerin bu ciheti tamamen ihmal edilmiş bıraktıkları anlaşılmıştır.

Sağlık ve Sosyal yardım bakanlığı [illegible] mıştır. Bakanlığın bu tamimini yazıyoruz:

"Umumun sıhati ile alâkalı olduğu kadar memleketin içtimaî seviyesine de miyar teşkil etmesi ve bilhassa haşerelerle bulaşan lekeli humma ve racia gibi bazı hastalıkların yayılmasında büyük âmil olması dolayısiyle vilâyetlerde mevcud bütün otel, han ve misafirhanelerin sıkı bir teftiş ve murakabeye tâbi tutularak bilhassa aptesanelerin temiz tutulması, koku intişarına sebebiyet verilmiyecek surette havalandırılması, odalarda yatak takımlarının ve lavaboların daima temiz bulundurulması, tahta kurusu, bit, pire ve emsalinin bulunmamasının ve lokantatsı bulunanların mutbaklarının ve sofra takımlarının temiz bulundurulmasının temini gibi gereken temizliğin ve konforun ikmal ettirilmesini ve sıhî şeraite uygun olmıyan ve ıslahı kabil bulunmıyanların ve sıhî tekayyüdlere itaat göstermiyenlerin hakkında da kanun hükümlerinin tatbiki cihetine gidilmesinin teminini ve bu hususta yakından ve sıksık yapılacak teftiş neticelerinin peyderpey Vekâlete bildirilmesini ehemiyetle ve tamimen rica ederim.,,

Tanzimat ve pitoresk

Dünkü Ulus'ta arkadaşım Yaşar Nabi'nin "Pitoresk,, hakkında güzel bir fıkrası vardı. Bu pitoresk kelimesi dolayısiyle yine "tanzimat,, a ve "tanzimat,, garpçılığını temsil eden adamlara dokunmak istiyorum

O devrin avrupalı kafasını taşıyanlarından bir Kâmil Bey varmış. Bu zat, bir gün, beraberinde fransız sefarethanesinin birkaç kâtibi olduğu halde, Boğaziçinde dolaşıyormuş. Bir aralık şehrin ve boğazın güzelliğini kastederek:

— Quelle Pithagoresque! *demiş.*

Fransız kâtibler, Kâmil Beyin ne demek istediğini anlıyarak:

— Pittoresque *demek istiyorsunuz galiba diye kelimeyi düzeltmişler.*

Fransızcayı gayet iyi bildiğine kani olan Kâmil Bey şu cevabı vermiş :

— Pithagoresque *ve* Pittoresque. *İkisi de bir; ikisi de* Synagogue!

Hikâye, burada bittiğine göre artık fransızlar bu son kelimeyi de Synonyme *diye düzeltmeğe lüzum görmemiş olacaklar!* - T. İ.

Yanlışlar

Sandalım geliyor varda !

Mizah muharriri Osman Cemal Kaygılı, ilk önce "Kaygısız,, soyadını almak istemiş, fakat bunun aynı mahallede bir başkası tarafından alındığını öğrenince bunu "Kaygılı,; ya çevirmişti .

Bu arkadaş, son günlerde bastırdığı bir romanını bana da gönderdi. Romanı daha okumadım, fakat ismi müdhiş :

"Sandalım geliyor varda!,,

Eğer bu mısraın bir türkü güftesinden alındığını ve ikinci mısraının da :

"Bir yar sevdim pek hovarda,,

Olduğunu bilmeseydim, Osman Cemal Kaygılının böyle denizden başlık seçmekle Abidin Daver'in hakkını yediğini iddia ederdim.

Abidin Daver'in denizaltı, diretnot, tayyare gemisi ve hattâ tayyare gibi motörlü vasıtalarla uğraştığını düşünürsek, sandalı gönül rızasile Kaygılıya bırakacağını da umabiliriz; buda ayri bahis !

Renk ve boya kontrolu

Şehirde dolaşır ve yeni yapılan yapıları gözden geçirirken içinize şöyle bir arzu geliyor:

Hükümet, yapıların plânını, biçimini, arsasını kontrol altına aldığı gibi, binaların renklerini de kontrol etse...

İşte kocaman bir apartıman ki arka cephesi çivit rengine boyanmıştır ve şehrin uzaktan manzarasını bozuyor

İşte bir başkası ki yolun kenarındadır ve bir kısmı kirli hissini veren soluk bir renge boyanmış, bu yetişmiyormuş gibi, bir de her katına siyaha yakın birer enli kuşak çekilmiştir; bakanların içine kasvet veriyor.

Gene yol kenarında büyük bir bina; bu binanın kendi rengi ile kulesinin rengi birbirinden ayrıdır.

Küçük bir gezintiden böyle bir çok misallerle dönebilirsiniz.

Şehrin umumî manzarasını binaların yalnız şekilleri değil; renkleri de bozabiliyor.

Çarpışma !

Siyasî haberlerin üzerine konulmuş bir başlık: "Çekoslovakyada iki fikir çarpışıyor!"

İnsan, bu cümleyi okuyunca içinden şu temenniyi geçiriyor:

— Aman, sade fikirler çarpışsın!

Yakışık almıyan isimler !

Büyük Çekmece ile Küçük Çekmec arasında devrilen bir kamyon bir kişinin ölümüne sebeb olmuştur.

Mesele, mahkemeye intikal ettiği için kaza hakkında fazla bir şey söyliyecek değiliz .

Fakat kazanın vukua geldiği yerin ismine bir bakınız: Harâmi deresi !

Böyle eskiyi, kötüyü, âsâyişsizlik devirlerini hatırlatan isimleri değiştirmek için neden bekliyoruz ?

Hava hafif yağışlı geçti

Dün şehrimizde hava umumiyetle kapalı, öğleyin hafif yağışlı geçmiştir. En düşük ısı 8, en yüksek ısı da 13 derecedir. Yurdun Ege ve Cenubî Anadolu bölgelerinde hava bulutlu, Trakya bölgesiyle Orta Anadolunun garb taraflarında kapalı, diğer yerlerde yeryer yağışlıdır. Son yirmi dört saat içinde gene devam eden yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarı Çorumda 27, Kırşehirde 25, Erzincanda 17, Malatyada 12, Konya ve İspartada 10, Samsunda 7, Erzurumda 6, Beyşehir ve Sıvasta 4, diğer yağış gören birçok yerlerde 1-3 kilogram arasındadır. Yurdda en düşük ısılar İzmirde 10, Kırşehirde 8, Ulukışlada 7, Beyşehir, Bolu ve Kütahyada 6 derecedir. En yüksek ısılar da Kayseride 15, Edirnede 17, İzmirde 18, Malatyada 21, Adanada 23, Diyarbakırda 26 derecedir.

DIŞ İCMAL

Dünkü ve bugünku Çek - Cermen munasebetleri

Çekoslovakya, bugünkü Avrupanın en büyük tehlike noktasıdır. Ve Avusturyanın Almanyaya ilhakından sonra bu tehlike büsbütün artmıştır. Bu tehlikeyi doğuran ihtilâfın zahirî manzarası, Çekoslovakyadaki üç buçuk milyon almanın mukadderatı hakkında Almanyanın gösterdiği alâka olmakla beraber, hakikatte bir taraftan Almanya, diğer taraftan da Fransa ve Sovyet Rusya arasında bir mücadeleden ibarettir. Almanya, Avusturyayı ortadan kaldırdıktan sonra orta Avrupadaki hegemonyasını takviye etmek ve şarka doğru ilerlemek yolunda Çekoslovakyayı engel olarak görmektedir. Eğer Çekoslovakya yalnız olsa, onu da ortadan kaldırmak büyük Almanya için bir mesele değildir. Fakat Çekoslovakya, Fransanın ve sovyetlerin müttefikidir. Binaenaleyh Almanyanın nazarında, kendisini şarktan ve garbdan çember içine almak istiyen bu iki devletin âleti vaziyetindedir. Eğer Çekoslovakyayı sovyet ve fransız ittifakından ayırarak kendi nüfuzu altına alacak olursa, orta Avrupa hegemonyası tamamlanmış ve binnetice sovyet - fransız cebhesi de zayıflamış olur.

Bu manevrayı çevirebilmek için almanların ellerinde bir vasıta vardır: Çekoslovakyadaki almanlar. Filhakıka Çekoslovakyada üç buçuk milyon kadar alman ekalliyeti vardır ki bunların bir kısmı, Nazi olduklarından Berlinin nüfuzu altındadırlar. Nazi olmıyan zümreler geçenlere kadar Çekoslovakya hükümeti ile iş birliği yapmakta iseler de Avusturyanın ilhakından sonra bunlar da hükümete karşı vaziyet almışlardır.

Çekoslovakya hükümeti için yalnız alman ekalliyeti değil, diğer ekalliyetler de öteden beri bir kaygı olmuştur. Harbı takib eden yıllar içinde çek hükümetinin enternasyonal vaziyeti kuvvetli ve komşularının vaziyeti de zayıf iken, ekalliyetler çok tazyik edilmişlerdir. Fakat son seneler içinde çek hükümeti biraz da komşularının tazyiki altında ekalliyetleri tatmin etmek için millî birliği ile telif kabul eden her [illegible]maktadır. Bilhassa Avusturyanın işgalinden sonra Çekoslovakya ciddî tedbir almaya karar vermiş görünüyor. Başvekil Hodzanın bildirdiğine göre, hükümet ekalliyetler için yeni bir statü hazırlamaktadır. Geçen hafta da cumhur reisi Benes, bir umumî af ilân ederek birçok siyasî mahkûmlar ve bu arada binden fazla alman serbest bırakılmıştır. Nazi almanları, Beneş'in bu jestine rağmen, çek hükümetinin hazırlamakta olduğu statünün mahiyetini öğrenmeği beklemeden kendilerini tatmin edebilecek asgarî şartları dermeyan etmiş bulunuyorlar. Geçen gün liderleri Henlayn, söylediği bir nutukta almanlar için "Çekoslovakya cumhuriyeti içinde muhtariyeti haiz bir alman idaresinin,, kurulmasını taleb etmiştir. Bu teklifin alman Nazi partisi tarafından da tasvib edildiği, alman gazetelerinin birkaç günden beri yaptığı neşriyattan anlaşılmaktadır. Çekoslovakya hükümeti bu teklifi kabul etmekte iki ehemiyetli mahzur görmektedir:

1 — Evvelâ teklifin tatbik kabiliyeti olmadığı ileri sürülmektedir. Zira almanlar çekoslovakyada toplu bir halde bulunmıyorlar. Almanlar, Çekoslovakyanın iki garb mıntakasını teşkil eden Bohamya ve Moraya içinde ve dağınık bir halde bulunmaktadırlar. Binaenaleyh yalnız almanlara mahsus mıntaka ayırarak oraya muhtariyet vermek mümkün değildir.

2 — İkinci bir sebeb de ayrılacak olan böyle muhtar bir mıntakanın, büyük Almanyaya ilhakı korkusudur. Tarihin garib cilvesidir ki, Avusturya idaresi altında iken çeklerin de istediği şey, bugün almanların istediği şeyin aynı idi. O zamanki Avusturya hükümetini, çek milli emellerini tatmin etmekten alıkoyan düşünce de bugünkü Prag hükümetini korkutan tehlike idi.

Malûmdur ki Avusturya imparatorluğunun tebeaları arasında bulunan çekler istiklâl uğrundaki mücadelelerinin ilk merhalesi olmak üzere idarî muhtariyet istemişlerdi. Ve 1867 senesinde Macaristana muhtariyet veren Fransova Jojef buna mütemayildi. Fakat çekler mühim bir noktada macarlara benzemiyorlardı. Slâv olduklarından pan slâvistlerin tesiri altına girecekleri düşünülerek, kendilerinden macarlara verilen imtiyaz esirgendi.

Bugün çekler kurtulmuşlar ve harbdan sonra çek devletinin hududu çizilirken, vaktile idareleri altında yaşadıkları üç buçuk milyon alman da bu hududlar içine alınmıştır. Şimdi almanlar, çeklerin 1848 den sonra kendilerinden istedikleri imtiyazı istiyorlar. Çekler de o zamanki Viyana hükümetini böyle bir konsesiyon yapmaktan alıkoyan düşünce ne ise, aynı mülâhaza ile almanların teklifini kabul edemiyorlar. Garibdir ki o zaman Avusturyanın idaresi altındaki slâv milletlerinin müdafii Fransa ve Çarlık Rusyası idi. Bu iki büyük devletin yardımile istiklâline kavuşan çekoslovakların Almanyaya karşı bugünkü yardımcıları da Sovyet Rusya ve Fransadır. O zamanın Rusyası Sırbistanı korumakta harba kadar ileri gitmişti. Acaba bugünün Fransa ve Rusyası da Çekoslovakyayı müdafaada bu derece ileri gidecekler mi?

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Japonlar

Muvakkat çin hükümetiyle anlaşacaklar

Tokyo, 28 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mahfiller, Çindeki japon makamları ile Pekindeki muvakkat çin hükümeti arasında yakında bir anlaşma imza edileceğini tahmin etmektedir. Bu anlaşma, sene başında aktedilmiş anlaşma ile evelce halledilmiş bulunan iktisadî meselelere müteallik olmıyacak, yalnız siyasî ve idarî meseleleri ve bilhassa yeni Pekin hükümetinin muhtelif servislerinde bulunan japon müşavir muavinlerinin salâhiyetleri meselesini halledecektir.

Anlaşmanın mühim bir maddesi, şimalî Çin ile Merkezî Çin arasında münakalâtın teessüsü anında merkezî Çine şamil olacağını derpiş etmektedir.

Bu keyfiyet, japon siyasetinin Çindeki merkezinin Nankin olmayıp Pekin olmasını iltizam eden tezin muvaffakyetini göstermektedir.

Macar nazi şefinin aile menşei araştırılıyor

Budapeşte, 28 (A.A.) — Macar nazilerinin şefi Salassinin menşei ne olduğu hakkındaki münakaşalar devam etmektedir.

Salassinin macar olmadığını ve isminin Selosan olduğunu iddia eden çiftçi mebuslardan birinin bu iddiasına cevab veren nazi mebus, ecdadının her zaman Salassi ismini taşımış ve macar ihtilâl ordusunda avusturyalılara karşı harb etmiş olduklarını gösteren bir takım vesaik ibraz etmiştir.

İngiliz - İtalyan anlaşması avam kamarasında

Londra, 28 (A.A.) — Avam kamarası, ingiliz - italyan anlaşması hakkında sabırsızlıkla beklenen müzakerelere pazartesi günü başlıyacaktır. Malûm olduğu üzere bu anlaşma meriyete girmek için parlamento tarafından tasdik edilmek lâzımdır.

Londra görüşmeleri dün başladı

Askerî iş birliğinde anlaşmıya varıldı

Temaslar müsaid bir hava içinde ilerlemektedir

Yukarda: BB. Daladiye ve Çemberlayn, aşağıda: B. Bone ve Lord Halifaks

Londra, 28 (A.A.) — İngiliz - Fransız görüşmeleri bugün müsaid bir hava içinde başlamıştır.

Havas ajansının muhabirine göre bu sabah yapılmış olan görüşmelerin mevzuunu evvelâ İtalya ile münasebetler meselesi teşkil etmiştir.

Görüşmelere girişilmeden evvel B. Çemberlayn fransız arkadaşlarına hoş geldiniz demiş ve fransız - ingiliz müzakerelerinin muvaffakiyetine inanı olduğunu söylemiştir. İngiliz nazırı, ingiliz - italyan anlaşmasının ne gibi şartlar içinde müzakere ve imza edilmiş olduğunu ve bu anlaşmadan istikbalde ne gibi neticeler beklemekte olduklarını etrafiyle izah ve teşrih etmiştir.

B. Daladiye, bu anlaşmanın akdinden dolayı B. Çemberlayn'ı Fransa hükümeti namına tebrik etmiştir.

İngiliz kamoyuna göre bu diplomatik vesika, ingiliz siyasetinin esasını teşkil etmekte devam eden Avrupada umumî huzur ve sükûna doğru yeni bir merhaleyi göstermektedir. Buna itşirâk etmek için B. Musolini tarafından kabul edilmiş olması halinde ingiliz - italyan müzakerelerine iştirake hazır bulunduğunu beyan etmiş olan Fransa, Roma ile normal münasebetler tesis etmek maksadiyle ingiliz - italyan anlaşması akdedilir edilmez müzakerelere girişmiştir.

Daladiye görüşmelerin neticelerini anlatıyor

B. Daladiye, görüşmeler sonunda Havas muhabirine verdiği beyanatta müzakerat hakkında hiç bir tafsilât vermemeyi teahhüd etmiş olduğunu, bununla beraber, bugün görüşülen bütün meseleler üzerinde anlaşmaya varıldığını temin edebileceğini bildirmiştir.

B. Bonne ise, bugün, İtalya ile yapılan ingiliz ve italyan görüşmelerinin Habeşistan meselesinin, İspanyadaki gönüllülerin geri çekilmesi işinin ve ingiliz - fransız askerî işbirliği meselesinin görüşülmüş olduğunu tasrih etmiştir.

Bugün öğleden sonraki görüşmelerden sonra, salâhiyetli mahfiller, her hangi bir tafsilât vermekten imtina etmişlerdir.

Royterin bildirdiğine göre, evvelce bugün görüşülmesi kararlaştırılmış olan Çekoslovakya meselesi yarına bırakılmıştır.

Askerî işbirliğinde anlaşmaya varıldı

İngiliz ve fransız askerî kuvvetlerinin işbirliği meselesinde tam bir anlaşmaya varılmıştır

Fransız nazırları, ingiliz - italyan anlaşmasının vücuda getirilmiş olmasından dolayı memnuniyetlerini izhar etmişler ve Roma ile Paris arasında başlıyan müzakereler hakkında malûmat vermişlerdir. Habeşistan meselesinde, ingiliz ve fransız nazırları, 9 mayısta toplanacak olan milletler cemiyeti konseyine müracata karar vermişlerdir.

Pres Asosyasyon'un bildirdiğine göre, bugün, Pragdan bazı mütemmim haberler ve malûmat alınmıştır. Müzakereler esnasında bu malûmattan da istifade edilmek istenmesi üzerine, Çekoslovakya meselesinin müzakeresi yarına bırakılmıştır. Yarın görüşülecek meseleler arasında frangın istikrarı, İsviçrenin bitaraflığı ve uzak şark meseleleri de vardır.

Fransız nazırları kıral tarafından kabul edildiler

BB. Daladiye ve Bonne, öğleden sonra Vindsor şatosuna giderek kıral tarafşndan kabul edilmişlerdir. Kıral fransız nazırlarını akşam yemeğine alıkoymuş ve davetliler arasında Lord Halifaks ile B. Korbon da bulunmuştur. BB Daladiye ve Bonne geceyi şatoda misafir olarak geçireceklerdir.

Fransız heyetinin bir tekzibi

Londra, 28 (A.A.) Fransız murahas heyeti, Fransa hükümetinin kambiyo garantisi ile bir istikraz akdetmek tasavvurunda olduğuna dair olan şayiaları tekzib etmektedir.

Fransız komünist partisi ne düşünüyor?

Paris, 28 (A.A.) — Fransız komünist fırkasının matbuat bürosu, neşretmiş olduğu bir tebliğde ezcümle şöyle demektedir:

"Siyasî büro, her şeyden evvel Londra görüşmeleri ile meşgul olmuştur. Sulhun muhafazası ve Avrupanın istikbali geniş mikyasta bu görüşmelere bağlıdır.

Siyasî büro, müteakiben cumhuriyetçi İspanyanın kurban gitmekte olduğu "ademi müdahale siyaseti,, denilen caniyane siyaseti takbih etmiştir.,,

Amerikanın 1939 deniz inşaatı

456 milyon dolar sarfiyle bir çok harb gemileri ve yeni üsler yaptırılacak

Vaşington, 28 (A.A.) — Cumhur reisi B. Ruzvelt, 1939 senesine aid bahri ye büdcesini tasvib etmiştir. Bu büdce, 456.866.000 doları bulmakta olup bilhassa iki zırhlı, iki kruvazör, sekiz torpido muhribi, altı denizaltı gemisi bir mayin tarayıcı gemisi ve bir çok tali cüzütamların inşaat tezgâhlarına konulması için muktazi tahsisatı ihtiva etmektedir.

Büdce, iki zırhlı ile üç tayyare gemisi, 43 torpido muhribi ve on altı denizaltı gemisinin bitirilmesini de derpiş etmektedir.

Bu büdce, âyan meclisi bahriye encümeninde müzakere edilmekte olan "bahrî silâhlanma" projesinden müstakil olan büdcedir.

Yeni üsler de yapılacak

Bahriye nazırı B. Svanson, demokrat mebuslardan Vinsona bir mektub göndererek Büyük Okyanustaki deniz ve hava üslerinin idaresi ve yeniden bir takım üsler ihdası için 28,751.000 dolar sarfını derpiş eden kanun lâyihasını tevdi etmesini istemiştir.

B. Vinson, daha evvelce bir proje tevdi etmiş idi. ve bu proje, Midvay, Havay ve Hodiyak adalarında üsler ihdası için masarif ihtiyarına mezuniyet veriyordu.

İnşası derpiş edilen yeni üssühareketler, Vaşington muahedenamesinin tahkimini menetmiş olduğu mıntaka dahilinde bulunmaktadır.

Yeni Vinson kanun lâyihası, Bay Svanson tarafından, taleb edilen kredilerin verilmesine matuftur.

Kodreanu aslen romen değilmiş

Bükreş, 28 (A.A.) — Maarif nezareti, B. Korneliyüs Kodreanunun daima gizlemeye çalışmış olduğu şerecesini neşretmiştir:

Babası, 1902 senesine kadar İvon Zilinskt adını taşıyan bir adam olup menşei islav - macar ve polonyalı idi. Annesi ,tamamiyle alman idi.

Bu şecerenin neşredilmesi, B. Kodreanunun muhalifleriyle yapılmakta olan uzun münakaşalara nihayet vermektedir.

Geçenlerde tevkif edilmiş olan yüz elli kadar demir muhafızlar rüesası, bir sene müddetle Eflâkda Tismana manastırlarında veyahut Bukovina, Dragomirnada mecburî surette ikamet edeceklerdir.

Adanada

Bir lise talebesi muallimini bıçakla yaraladı

Adana, 28 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Bu sabah Adana lisesinde bir yaralama hâdisesi olmuştur. Bütün Adanayı müteessir eden bu çirkin vakanın tafsilâtı şudur :

Birinci orta okul kimya muallimi yedinci sınıfta ders verirken bu sınıf talebesinden 77 numaralı Nejad Soyer dershaneye girmiş ve bıçakla Bayan muallimin üstüne yürümüştür. İlk bıçak darbeleri muallimin kaburgalarına rastlamıştır. Hâdisenin sebebi, Nejadın geçen sene kimya muallimi tarafından sınıftan döndürülmüş olması, bu sene de aynı dersten kırık not almasdır. Muallim ağır yaralı olarak hastahaneye kaldırılmış, suçlu derhal yakalanmıştır.

Adliye koridorunda Nejad büyük bir küstahlkla yaptığını şöyle anlatıyordu :

"— Ne çare öldüremedim. Sınıfta yere yuvarlandığı zaman üzerine oturdum. Gırtlağına yapışmıştım. İkinci defa bıçaklıyacağım zaman arkadaşlar ve müdür ellerimi tuttular.,,

Bu sözleri söylerken küstah talebe hiç vicdan azabı duymuyor ve tabiî görünüyordu. Yüzünde yaptığından pişman olmıyan bir hal vardı.

Küçük Dış Haberler

×**Tiran** — Nikâh töreninden sonra, Kıral sarayında muazzam bir ziyafet verilmiştir. Ziyafetten sonra kıral ve kıraliçe Draç'a hareket etmişlerdir. Balayını orada geçireceklerdir.

×**Vaşington** — B. Ford'la oğlu Bay Ruzveltle birlikte öğle yemeği yemişlerdir. Yemekte iş adamlariyle hükümetin işbirliği yapması konuşulmuştur.

×**Belgrad** — Kıral naibinin bir beyannamesi ile Saray-Bosna yüksek islâm mahkemesi reisi B. Fehim Sipahi Yugoslavyadaki islâm cemaatı reisliğine tayin edilmiştir .

×**Londra** — Kıraliçenin annesi Kontes Stratsmor ağır hastadır.

×**Vaşington** — Amerikanın Meksikadaki elçisi, Meksikanın Amerika mahsüllerinden aldığı resmi indirdiğini bildirmiştir.

×**Londra** — Şeker konferansı toplanmıştır. Konferans her memlekete ayrılmış olan kontenjanlar meselesini görüşmüştür.

×**Berlin** — İsveç kıralı İsveç elçiliğinde bir ziyafet vermiştir. Ziyafette BB. Göring ve Ribbentrop da hazır bulunmuşlardır. Kıralın seyahati hususidir.

×**Roma,** — Resmî gazete İtalya ile Amerika arasında muvakkat tesviye suretini tasvib eden kararnameyi neşretmiştir.

TÜRKİYE BASINI

Yurdumuzda son sömürge

TAN'da B. Ahmed Emin Yalman "Yurdumuzda son sömürge,, başlığı altında yazdığı başmakalede İstanbul elektrik şirketinin vaziyetini sömürgecilik kelimesile vasıflandırmakta ve ezcümle şunları söylemektedir :

"Elektrik şirketine karşı olan haklı infiallerimiz şu sebeblerden ileri geliyor: Bu şirket, senelerden beri kendi sahasına bir sömürge gözile bakmaya cüret etmiştir. Emniyetimizi çiğnemiştir. Yalnız Almanya bakmıştır. Bunun mukabilinde kendi teahhüdlerinin en ibtidaî icablarını yerine getirmemiştir, Fenni inkâr etmiştir. Eline geçen paraları kâr adı altında harice kaçırmak arzusile şebekeyi bir düzüye yüklemiş, en esaslı emniyet tertibatını ihmal etmiş, ihtiyata hiç bir pay ayırmamıştır.

Her sene harice kaçırılan üç milyon lira ve maskeli şekilde masraf diye gösterilen bir milyon lira; hakikatte safi bir kâr olmaktan uzaktır. Vazifeleri yapmamak, şartnameye uygun cereyan vermemek, tesisatı yenilememek, fennin hamuleye ve emniyete aid icablarını yapmamak, emniyeti ihmal etmek, halktan fuzuli paralar almak suretile sömürülmüş paralardı.

Yedi, sekiz yüz bin nüfuslu bir şehir, elektrik kuvvetini bir tek fabrikadan alıyor. Fazla hamule, ömrünü doldurmuş tesisat, emniyetin ihmali bakımından her gün büyük servis inkıtaları tehlikesi vardır.

İstanbul şirketinin 31 ilk teşrin 1931 tarihinde Brüksel merkezine yazdığı bir mektubda çıplak itiraflara tesadüf edilmektedir. Bu mektubda şöyle deniliyor :

"Hiç ihtiyatımız yok. Emniyetsiz vasıtalarla çalışıyoruz. Şehrin muhtaç olduğu 33 milyon volt darı darına temin ediliyor. Eski takımlardan biri dursa veya bozulsa, yenilerden biri muvakkat bir ârızaya uğrasa uzun bir servis inkıtaı olabilir. Bunun vahîm neticelerini göz önüne getirmeğe bile cesaret edemiyoruz. O zaman cidden feci bir vaziyete düşeriz. Şimdiye kadar bunun olmaması bir tali eseridir.,,

Bütün bir şehrin haytının talie bağlı olduğunu 1931 senesinde itiraf eden şirket, o zamndan beri vaziyeti ıslaha çalışmış mıdır? Hayır, bir şey yapmamıştır. Para sarfetmekten hep kaçmış, hep hakikati gizlemeğe çalışmıştır. Sömürge zihniyetine sımsıkı sarılmıştır. Aynı belçikalı şirketin diğer memleketlerde işlettiği elektrik tesisatında yüz kilometreye bir inkıta düşüyor. Memleketimizdeki inkıta nisbeti bundan 22 misli fazladır.,,

SİYASET DÜNYASINDAKİ BÜYÜK TEBEDDÜL

CUMHURİYET'te B. Yunus Nadi yazıyor:

"Avrupanın aklı başına gelmek için Almanyanın Avusturyayı topsuz tüfeksiz, âdetâ sessiz sadasız kendisine ilhak etmesi lâzım geldi. Gerçi bu iş eninde sonunda bu fili neticeye varacak bir işdi ama varıştan varışa fark vardır. Macerada İtalyanın bile şaşırtıcı bir sürprize uğramış olduğunu söylemek, hâdisenin ehemiyet ve vahametini göstermeğe yetmelidir. İtalyaya Habeşistan fütuhatını sağlayan Berlin - Roma mihveri Almanyaya dünyayı yeniden oynatacak bir manivelâ vazifesini gördü, ve Avusturya işinin arkasında büyük yeni bir dünya harbının kara çehresi ak dişlerile sırıttı. Bu korkunç ihtimalin tahakkuku İtalyaya yalnız tehlikeler getirebilirdi. Onun için vaziyetin süratle ıslahı bir zaruret oldu Müsbet neticeye varan ingiliz - italyan müzakerelerinden sonra fransız - italyan anlaşmasının konuşulmasına başlanmasının sebebi buradadır.

Ve biz zannediyoruz ki fransız - italyan anlaşması ingiliz - italyan anlaşmasından daha kolay olacaktır. Çünkü fransız - italyan anlaşması, hemen hemen ingiliz - italyan anlaşmasının dokunduğu aynı meseleler üzerinde olacaktır ve İtalyanın İngiltereyi memnun eden muvafakatlerini artık Fransaya karşı değiştirmesine sebeb ve ihtimal yoktur.,,

Deniz lisesini bitirenlere diplomaları verilyor

İstanbul, 28 (Telefonla) — Heybelideki deniz lisesini bu sene bitiren genç lere mayısın ikinci günü törenle diplomaları verilecek, deniz harb okuluna da aynı gün törenle sancak verilecektir.

TÜRK ÇANAKKALE

— 43 —

Yazan: M. Şevki Yazman

Bütün civar araziye hâkim ağaçlık, çalılık ve fondalıklarla örtülü Kocaçimenin üzerinden düşmanın harekât mıntakası ve ihraç yerleri görülüyor: Onde ve aşağılarda sivri tepeler, dik yarlar, birbirinden ayrılmış kesik arazi parçaları, bu arazi parçasının arkasında sayısız gemi ve kayıklarla dolu bir sahil. Bunlar henüz Kocaçimene çıkmış olan türk taburlarının ve biricik bataryanın farkında değil, gemi ateşleri henüz başlamamış. Fakat ilk kıtaların yani ikinci taburun bölükleri yayılıp ileri atılınca düşman tarafından şiddetli bir piyade ateşi başlıyor. Bizzat on dokuzuncu fırkanın genç kumandanı bu ateşin en şiddetli yerindedir. Kumandandan emir telâkki etmek üzere karşısına giden zat ihtisaslarını şöyle anlatıyor:

"— Piyade ateşi adam akıllı şiddetli. Fakat kumandan ayakta ve dürbünle ileriyi seyrediyor. Düşman mesafesi de nihayet 200 metre var yok. Muharebe başlamadan evel hemen her gün tatbikat yaptığımızı söylemiştim. Bu tatbikatlarda böyle piyade ateşi yakından geldiği zaman emir telâkkisi de tabiî diz çökerek ve hattâ icab ediyorsa yere yatarak yapılırdı. Biz bunu hiç ateş yokken ve düşman mefruz iken kemali ciddiyetle hep böyle yapardık. Ve bizzat fırka kumandanı da bunu bize böyle öğretmişti.

Fakat hakikî ateş altına girince iş değişmişti. Şimdi bu şiddetli piyade ateşi altında kumandan dürbiniyle biraz öndeki harb sahnelerini veya gerideki düşman kuvvetlerini araştırıyor, göze batan elbisesiyle ayakta duruyordu. Ben de tabiatiyle ayni şekilde karşısında durdum, elim kabalağımın ön kenarında bitişik emir telâkki edeceğim.

Bu müthiş ateş altında dahi metanetinden ve hattâ neşesinden ve nüktesinden hiç bir şey kaybetmeyen kumandan biraz mütebessim ve fakat ciddî bir eda ile sordu.

— Size ateş altında emir telâkkisini biz böyle mi öğretmiştik? Neye diz çökmüyorsun veya yere yatmıyorsun?

— Beyim zatıâlinizi bu vaziyette dim dik görürken ben nasıl yere yatarım.

— Gördünüz mü bak, nazariye ile tatbikat her vakıt birbirine uymuyor. (eliyle düşmana doğru bir keklik süratiyle sıçrayıp giden mehmetleri gösterek) bu arslanlardan böyle göz kırpmadan ateşe atılmaları istenirken insan kendi canını saklamak için taşların arkasına gizlenemiyor. Eskil öğrendiklerimizi saklayalım, Hazer zamanına çıkarsak o vakıt kurşun gelmeyen yerlerde gene topraklara yatarak saklanırız. Sonra derhal sözün gidişini değiştirerek taarruz istikametini, hedefin yanlarını, irtibat alınacak yerleri gösterdi ve derhal harekete geçmemizi bildirdi.

İlk sıralarda alayın gemi ateşlerinden masun kaldığını söylemiştik. Fakat hattı balayı dönüp öte yüzde görününce ve hele cebel bataryası ateşe başlayınca bütün filonun gözü ve dürbünleri de bu arazinin en

Anafartalarda Küçük Kemikliburnu

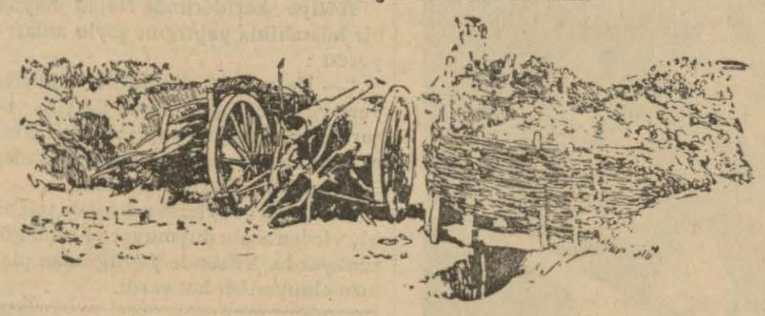

Cephe gerisinde bir top mevzii

yüksek noktalarına çevriliyor ve filonun ateşi bütün şiddetiyle kendisini gösteren kıtalar üzerinde tekâsüf ediyor. Fakat bu ateş maddî zarardan ziyade bidayette kuvveimaneviye üzerinde tesir ediyor. Çok ağır çap, çok fazla adette top ateşi altına yeni girenleri biraz ürpertiyor. Kıtalar evelâ taretlerde çakan şimşekleri görüyorlar, sonra da yanlarında yükselen koca sütunları. Fakat kısa bir müddet sonra bunlara alışıyorlar. Zaten piyade hatlarının biribirlerine yakın olduğu yerlerde bunların tesiri de görülmüyor. Daha doğrusu düşman kendi hatlarından aldığı işaretlerle bunları daha gerilere tevcih ediyor. Bizimkilerin ise zaten düşmanın peşini bırraktığı yok. İlk yayılma ve açılmanın üzerinden çok bir zaman geçmemişti ki düşmanın ön hatları bu şiddetli ve kesif ilerleyiş karşısında tutunamıyacağını anlıyor. Öncü kıtaları takriben saat dokuz buçukta müsademeye tutuşan 19 dokuzucu fırka kumandanı saat 10 dakika 24 de kolordu kumandanına şu raporu yazıyor:

Üçüncü kolordu kumandanlığına

Düşmanın karaya çıkarmış bulunduğu piyadesi Arıburnu ile Kabatepe arasında bir buçuk kilometre kadar bir cephedeki sırtları işgal etmiştir. 27 inci alay düşmanı şark cephesinde sekiz yüz metre mesafede işgal ediyor. Düşmanın tamamen sol cenahında altı yüz metre mesafeden taarruza başladım. Yalnız piyadeden ibaret olan düşmanı bir alay tahmin ediyorum. Muharebe devam ediyor. Bir sat kadar ateş muharebesinden sonra düşmanın 261 rakımlı tepeye kadar ilerlemiş olan kıtatının ricate başladığı görüldü.

On dokuzuncu fırka K
Kaymakam
Mustafa Kemal

Tüm komutanı bu raporu gerideki kurmay başkanı (erkânıharb reisi) vasıtasiyle kolorduya gönderirken tümeninin geride kalmış kısımlarını da yeni vaziyete göre cepheye yanaştırıyordu. Verdiği emirde hulâsatan "İzzettin bey (halen ordu müfettişi Orgeneral) 72 inci alay Maltepeye takarrüb etmesin, sıhhiye bölüğü Kocadereye gelsin, 77 inci alay Kocadere şarkına takarrüp etsin ve bu raporu üçüncü kolordu kumandanına veriniz" diyordu.

57 inci alayın bu arslanca ileri atılışının muhtelif noktalardan görünüşünü şöylece tesbit edebildim:

Bu alayın ihtiyat taburunu teşkil eden üçüncü tabur dokuzuncu bölükten asteğmen Hüsnü taarruzun geriden görünüşünü şöyle anlatıyor: "Bizim tabur en geride bulunduğu için öndeki iki taburla hattıbalaya vasıl olduğu vakit biz henüz aşağılarda idik. Yukarıda tüfenk sesleri başlar başlamaz iki taburun birer yelpaze gibi sağa ve sola açıldığını gördük. Tam hattıbala üzerinde oldukları için havaya mürtesem düşen bu taburlar tıpkı bir talimhane meydanında imişler gibi mıntazam ve talimnameye uygun hareket ettikleri görülüyordu.

(Sonu var)

Hayat ve tecrübe:

İtirafların ve üzerine suç almaların psikolojisi

Delilik dolayısiyle üzerine suç alanların olduğu gibi, kışı hapishanede geçirmek için itirafta bulunan suçlular da vardır

Geçmişteki hukuk devrinde itiraf, delillerin şahı idi; fakat psikolojik araştırmalar neticesinde, eskiden itiraf diye kabul edilen bazı suçların sahte oldukları anlaşılmıştır. Çok defa, sorgu yahud muhakeme esnasında Aşilos'un "hatıranın istirabları" adını verdiği bir his neticesinde itiraflar pasif olmaktadırlar.

Bundan başka, "hakikî pişmanlık insanın sükûnunu bozduğu için" (Lipmon) samimî olarak hissettiği pişmanlık duygusiyle kefaret peşinde olan suçlular da az değildir. İtirafın türlü saikleri vardır.

Bir cinayet davâsında bir kunduracı çekici ve bir çivi ile açılan ceriha eksperler tarafından isbat edilince, o âne kadar inkârında ısrar eden zanlı, sırf bu eksper raporuna isyanını göstermek maksadiyle cinayeti bir balta ile işlediğini itiraf etmiştir.

Sorgu hâkimi tarafından tevkifine lüzum görülen bir zanlı, tevkifhanede bulunan diğer bir mevkufun, telgraf direklerinden birinde yapılan bir tamiri idam sehpası kurulması diye izah etmesi üzerine suçunu itiraf etmiş, fakat telgraf direğindeki tamirin böyle bir şeyle alâkası olmadığını anlar anlamaz, sözünü geri almıştır.

Tecrübeli caniler, sadece cezalarını hafifletmek ve "tekrar faaliyete geçebilmek" için itirafta bulunmaktadırlar. Ruhî tesir altında yapılan itiraflar da az değildir; bu gibi itiraflar, ekseriya ölünün yatağı başında ve yahud da suçun işlenmiş olduğu yerde vaki olmaktadır.

Çiftliğin birinde bir hırsızlık meydana çıkarılmıştı. Hırsızın kim olduğu anlaşılamayınca, çiftlik sahibi bir akşam bütün adamlarını bir masa başına toplıyarak, hepsine kafalarını masanın altına sokmalarını emrettikten sonra kendi de başını masa altına sokmuş.

"Hepiniz başınızı masa altına soktunuz mu?" diye sormuş; hep bir ağızdan "evet" cevabını almıştır. Bunun üzerine, "hırsızın da kafası masa altında mi?" diye sorunca, çalınan şeyler evinde çıkan ahır uşağı ihtiyarsız olarak "evet" cevabını vermiştir. Sırf bir sigara içebilmek için itirafta bulunan suçlular vardır. Sahte yüzbaşı fon Köpenik, kunduracı Voigt, şarap içtikten sonra uzun uzadıya itirafta bulunmuştur.

Münihteki artist faciasında zanlı olan bir bayanın, şahidlerin ifadeleri lehinde olduğu halde kendini suçlu göstermek için her çareye baş vurup cinayeti itiraf etmesi herkesin hayrete düşürmüştü. Bu kız, itirafının mukabili ölüm olduğunu biliyordu. Kendini adâlete terkederek isteye isteye ölen yalnız bu kız değildir.

Bir klinikte psikiatrik, cezayı istilzam eden bir vakayı bütün tafsilâtiyle anlatarak kendini suçlu yapan bir kız bile görülmüştür. Yapılan araştırmalar neticesinde söylediği şeylerin hepsinin yalan olduğu anlaşılınca, kız, hayattan bıktığından ve kendini öldürmeğe de cesaret edemediğinden, mahkûm olup celladın eliyle ölebilmek için bütün söylediklerini uydurmuş olduğunu itiraf etmiştir.

Kendine suç yüklemenin saikleri arasında cinnet nisbeti çok ehemiyetli bir yer almaktadır. Böyle bir ruh haleti ile yaşayan hastalar, her şeyi kendi şahıslariyle münasebeti görürler; hususiyle büyük bir tesir uyandıran hâdiselerde bu münasebet daha kuvvetli bir surette hissederler. Bu gibiler cinayetlere dair yazılar okuyunca veya hikâyesini dinleyince, bu cinayeti kendileri işlemiş kanaatini hasıl ederek, bu cinnetle kendi aleyhlerinde ihbarda bulunmaktadırlar. Ve ekseriya bu iddialarında çok inadcıdırlar.

Kendi üzerine suç almaların hepsi de hastalık nevinden değildir. Kendine suç yükleyenlerin bazıları, tevkifhaneye sevkedilerek, kışın başlarını bir yere sokup, tahkikat sürdüğü müddetçe iaşelerini temin etmek gayesiyle de hareket etmektedirler.

Gene suçluların bazıları, cürmün işlendiği yerde sorguya çekilmek için kendi aleyhlerinde ihbarda bulunmaktadırlar; bunlar, cürüm yerlerini mümkün mertebe hapishaneden uzak bir yer olarak göstermektedir; maksadları, gidip gelirken kaçmak fırsatını hazırlamaktır.

Ancak, büyük bir suçu gizlemek için, kendi aleyhlerinde küçük bir suç ihbar edenler de az değildir. Bir çok defa tekerrür eden suçları dolayısiyle kürek cezasına çarpılacağını hisseden bir hırsız, bir sirkat, kundakçılık ve bir de adam öldürmek suçunu işlediğini söylemiştir; bu hırsız, zindana girmekten ise ölmeği tercih etmiştir.

Tamamiyle şeref ve namus kaygısiyle kendini suçlu gösterenler de vardır. Meselâ, oğlunun istikbalini kurtarmak, için, suçu kendi üzerine alan baba vardır; bekâr bir kardeş de, karısı doğurmak üzere olan evli kardeşinin suçunu üzerine almıştır.

RADYO

Ankara :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Karışık plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 Dahilî ve haricî haberler — 17.30 Halkevinden naklen inkılâb dersi (Hikmet Bayur).

Akşam Neşriyatı: 18.30 Karışık plâk neşriyatı — 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları) — 20,00 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Cemal Kâmil, İstanbul radyosu okuyucularından) — 21.00 Konferans: Çocuklarda hastalıklara karşı muafiyet (Dr. Sami Ulus) — 21.15 keman solo: Doğan Çaveş. (Piyanoda Marsel Bi) — 21.35 Saksofon solo (Nihat Esengin) — 22.00 Ajans haberleri — 22.15 Yarınki program.

İstanbul :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Çocuk bayram ve haftası münasebetiyle Çocuk Esirgeme kurumu namına Kadıköy halkevi koro heyeti — 13.30 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı: 17.00 İnkılâb tarihi dersi: Üniversiteden naklen Receb Peker tarafından — 18.30 Çocuk bayramı ve haftası münasebetiyle çocuk esirgeme kurumu namına konferans: Doktor Şükrü Hazım (Çocuklarda sinir hıfzı sihhası) — 18.45 Beyoğlu halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil — 19.15 Çocuk terbiyesi Ali Kâmil Akyüz — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.45 Hava raporu — 20.48 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 21,00 Nihal ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — 21.45 ORKESTRA : 1 - Voldtoyfel: Espana vals. 2 - Brahms: Dans honruaz. 3 - Drigo: La fore anşante. 4 - Translatör: Hohzaytzuk in lilipüd — 22.15 Ajans haberleri — 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 22.50 - 23 Son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER: 10.30 Moskova — 19.40 Viyana — 20 London - Recyonal — 20.10 Hamburg — 20.50 Budapeşte — 21 Milano.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER: 14.5 Lüksemburg — 17 Berlin — 20 Moskova, Brüksel — 20.15 Stuttgart — 21 Roma.

ODA MUSİKİSİ: 17 Paris — 18 Stuttgart, Viyana — 19.10 Bükreş — 20.30 Paris - Eyfel kulesi — 21.45 Droytviç — 22.5 Lüksemburg.

SOLO KONSERLERİ: 14.15 Stokholm — 15.15 London - Recyonal — 15.30 Breslav — 15 Frankfurt — 15.25 Hamburg — 17.30 Budapeşte — 18.10 Hamburg — 18.25 Kolonya — 19.30 London - Recyonal — 20 Monte Ceneri — 22.30 Laypzig.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 6.30 Königsberg — 12 Frankfurt — 12.35 Prağ — 23 Tuluz.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 12 Droytviç — 15 Lüksemburg — 18.10 Budapeşte — 20 Kolonya — 21.35 Stokholm.

HAFİF MÜZİK: 12 Hamburg, Laypzig — 14 Laypzig — 14.15 Berlin — 17.15 Viyana — 18 Berlin — 19.10 Keza, Frankfurt, Kolonya.

HALK MUSİKİSİ: 10.30 Viyana — 18.35 Post Parizyen — 19.30 Moskova.

DANS MÜZİĞİ: 22.10 Brüksel — 22.25 London - Recyonal, Poznan, Roma, Vilna — 23 Krakovi, Lüksemburg — 23.5 Moskova — 23 Floransa — 23.20 Droytviç.

İlk mekteb muallimlerinin mesken bedeli

Maaşlarını vilâyet hususî idareler büdcelerinden alan ilk mekteb muallimlerinin 1932 yılına aid mesken bedeli alacaklarının 1937 finans yılı sonuna kadar temin ve tesviye edilmesi kararlaşmıştır. İç bakanlık bu hususu önümüzdeki günlerde valiliklere bildirecektir.

Yeni vatandaşlarımız

Muhtelif yabancı devlet tebaasından 185 şahsın vatandaşlığımıza alınması yüksek tasdikten geçmiştir.

Yazan: Alexis Tolstoi No: 73

BÜYÜK PETRO

KATERİNA

— *Sehr gut*... Kâfi derecede *gemicik* var...

— *Gut*...

Petronun nasırlı elleri titriyordu. Onun fikrine şekil veren gene her zamanki gibi Lö For oldu:

— Harb şimdi başlıyor.

Tikon Streşnef ağlıyor, göz yaşları sakalları arasından sızıyordu. Petro onun yanaklarını okşayarak:

— Tikon Nikitiyeviç darılma, dedi. Hiç vakıt kaybetmeden kıtaları gemilere bindirmeli... Azağı bir hamlede alacağız.

Kıtalar Mitişef limanına ihraç olunuyordu. Yorgun askerler kumlar üzerinde uyuyor, onbaşılar ve çavuşlar onları baston darbeleriyle kaldırıyorlardı. Biraz sonra çadırlar ağardı ve yakılan odunların dumanları nehre doğru süzüldü. Petro, Lö For ve Golovin, üç kazak *sotnia*'sı ile birlikte, Gordon'un, tepecikler arkasında, Azak'ın yarı yolundaki, müstahkem karargâhına gittiler. Generalin bir tümsek üzerine kurulmuş olan rengârenk çadırı uzaklardan görünüyordu.

Yol üstünde, okla vurulmuş atların laşeleri, araba kırıkları görünüyordu. Beline kadar çırıl çıplak küçük bir tatar, ensesinde kan pıhtıları, up uzun yatıyordu. Petronun atı, gözleri şaşılaşarak, aksırıyordu. Kazaklar anlatıyordu:

— Arabalarımız Mitisef'den çıkar çıkmaz tatarlar, çekirge bulutları gibi, üzerlerine hücum ediyorlar. Yolun bu en güç kısmıdır... Hele bakınız (kamçı ile o tarafı göstererek) tepelerin arkasına geçiyorlar... Tâ kendileri... Şimdi görürüsünüz, nasıl üzerimize atılacaklar...

Suvariler tümseğe ulaşmak için acele ediyorlardı. Gordon, çelik zırhı, tüylü miğferi, ve beline dayamış olduğu dürbünü ile çadırın önünde duruyordu. Yüzü kırışıklar içinde ciddî ve haşmetli idi. Borular çalıyor, toplar patlıyordu. Höyüğün üstünden, akşam güneşi altında parlayan körfez, ince minareler ve Azağın sarımsı gül rengi dıvarları, rusların geldiği gün türkler tarafından yakılmış olan kasabanın yerinde harabeler - avuç içi gibi - iyice görünüyordu. İstihkâmın önünde, koyu renk tepeciklerde, siperlerin münhani hatları ve mahfuz mahallerin beş köşe şekilleri uzanıp gidiyordu. Uzaklarda, hiçbir rüzgârın sathını kırıştırmadığı körfezde yelkenleri sarkık, çok toplu yüksek gemiler vardı. Gordon, bunları göstererek:

— Türkler, geçen hafta Hayfadan bin beş yüz yeniçeri getirdiler. Yeni gelen bu gemilerden de asker ihraç olunuyor... Dün bir esir yakaladık: şayet yalan söylemiyorsa kalede altı bin kişilik bir garnizon, bir de stepi tutan tatar suvarileri var. Hiç bir eksikleri yok, deniz onların. Kaleyi açlığa mahkûm ederek almak imkânsızdır.

Lö For, eldivenini sallaya sallaya cevab verdi:

— Hücumla zabtederiz.

Golovin, emniyetle bu fikre iştirak etti:

— Süngü hücumu ile. Çok görülmüştür bu!

Petro, teshir olunmuş gibi, Azak denizinin geniş sathına, kale dıvarlarına, minarelerdeki yarım ayların parlayışına, gemilere, batan güneşin haşmetli ışığına bakıyordu. Çocukluğundanberi sevmiş olduğu hayallerin tecessüm etmekte olduğunu sanıyordu — Bunlar, bu meçhul topraklarda maddeleşiyordu.

— Ya sen ne dersin, Piotr İvanoviç, zabtedebilecek miyiz?

Gordon, yüzündeki kırışıkları sert bir hareketle ağzının etrafında toplayarak cevab verdi:

— Öyle icab ediyor.

Çadırdan bir harta getirilip bir davulun üzerine serildi. Generaller eğildiler. Petro, tırnağı ile kıtaların bulundukları yerleri işaret ediyordu: Gordon merkezde, kaleden takriben beş yüz adım geride; Lö For solda; Golovin sağda.

— Burada muhasara bataryası; şurada havan topları. Burada lâğımları kazmağa başlarız... Böyle yapmak lâzım değil mi, Piotr İvanoviç?

— Olabilir. Neden olmasın? Fakat tatar süvarisi arkamızda kalıyor.

— Onu da mahvetmeli... Üzerlerine kazakları göndeririz.

— Evet, olabilir... Ben şu mütaleadayım ki Mitişef limanından her erzak koluna ehemiyetli mikdarda muhafız terfik etmek güçtür... Güçtür, diyorum.

— Dinleyiniz generaller, erzakı gemi ile sevkettirsek? Doğruca buraya yanaşırlardı...

Generallerin perokaları gene önlerine eğiliyordu. Gordon:

— Gemi ile daha karışık bir iş yapmış oluruz: Don nehri zincirlerle kapalıdır. Mansabta gayet kuvvetli bir topçu ile mücehhez iki kule vardır...

— Kuleleri zabtederiz, değil mi generaller?

Golovin gülüyor ve garb tarafında, tepelerin arkasındaki mazgallı ve toparlak bir kulenin zirvesini tetkik ederek güzel ve abdal bakışlı gözlerini kırpıştırıyordu:

— Nasıl olur, iki kule?...

— Neden olmasın, bunların zabtı mümkündür....

— Öyle ise Allah yardımcın olsun Piotr İvanoviç...

Petro, soğuk avucu ile iki yanağından tutarak onu öptü:

— Yarın ilerle ve kaleye yaklaş. Bize gelince, biz de bütün ordu ile seni takibte gecikmeyiz... Bir iki gün bombardıman eder, sonra hücuma kalkarız...

Bu sırada türk gemilerinden hafif bir boru işitildi. Ricat borusu çalınıyordu. Körfez grup renklerine bürünüyordu. Minarelerin tepeleri kıp kırmızı idi. Fakat o kızıllıkların da kaybolması gecikmedi. Artık ağustos böceklerinin sert feryadlarından başka bir şey işitilmiyordu.

Petro çadırına girdi. İki mum iyi donatılmış bir sofrayı aydınlatıyordu. Davullar üzerine oturdular. Bir et yemeğinin dumanları tütüyordu. Petro iştiha ile ona iki elini birden uzattı. Daha iyi eğlenmek için zırhını çıkarmış olan Lö For, kalaylı maşrapalara macar şarabı koyuyordu.

Yüzü gözü mos mor olan Golovin "Baş kumbaracı şerefine!" diye bağırınca "Sıhhate! Sıhhate!„ sözleri çadırdan höyüğün alt tarafına, karanlıklara, seyrek asker dizilerine doğru intişa retti. Top sesleri mumların alevini titretiyordu... Petro bağırdı: "Saadetimize!" Lö For gülüyor, maşrapalara şarab boşaltıyordu:

— Petro, hayat güzeldir...

Golovin de zırhını çıkarıp sordu: "Bay general, karargâhında kızlar var mı?"

Lö For ile Petro kahkahaları attılar.

— Bu gibi şeyleri Varenoi Madamkin bilir...

— Bir suvari gönderip Madamkin'i bulduralım...

. . . . . .

Ertesi sabah, iki streliç alayile takviye edilen Gordon kıtaları Azağa doğru yürüdü. Öncülük yapan kazak kıtaları kalenin önündeki yokuşa dört

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Köylerde şehircilik

Bu tabiri belki garip bulursunuz. Şehir başka, köy başka dersiniz. Şehirciliğin köyde ne işi olabilir, diye düşünürsünüz... Halbuki köyler de şehirler gibi aynı yurdun parçalarıdır. Bütün yurdu güzelleştirmek, hayatı bütün yurddaşlara sevdirmek isteyen şehircilik köyleri nasıl unutabilir? Şehircilik yalnız şehirlere mahsus bir ilim değil, insanların yaşadıkları her yere şamil ilimler birliğidir.

Bizim memleketimiz gibi halkının büyük bir kısmı köylü olan memleketlerde şehirciliğin köylerle meşgul olması acele bir iştir. Köylerin sağlığını düzeltmek, köyleri güzelleştirmek şehirlerden önce lâzımdır, demeğe insanın dili varmaz. Bununla beraber, hiç olmazsa aynı zamanda, demek hiç haksız olmaz.

Bir çok kimseler köy ikliminin sağlığa daha uygun, köylülerin daha sağlam olduğunu sanırlar. Oyle olsaydı, köylerin her biri şimdiye kadar koca bir şehir haline girmiş bulunurdu. Vakıa, köylerin hep olduğu gibi kalmalarının bir sebebi de köylülerin şehir hayatına alışarak oralarda yerleşmeleridir. Fakat, buda halkın sağlığı için iyi bir şey değildir. Bir taraftan şehirler halkına açık ve temiz hava teneffüs ettirmek istenilirken, bir taraftan da köylülerin şehirlere yığılarak şehirlerin fazla büyümesi birbirine zıd olur.

Şehirciliğin köylerde yapacağı acele işler saymakla tükenmez. Bir kaç misalini söyliyeyim:

Her şeyden önce köylüye sağlığa uygun ve güzel ev yapmak. Güzellik de vücud sağlığına yabancı bir şey değildir. Güzellik neşe verir, neşe vücude sağlık getirir, hayatı sevdirir. Köylü evinde az oturur, ömrünün büyük kısmı açık havada geçer, demeyiniz. Bozuk havaları kışın uzun gecelerini hesablarsanız, köylü evinde şehirliden daha ziyade kalır. Kerpiçden, üzeri her yağmurda akan, bir çok köyler de bir tepenin yamacına dayanmış, ancak üç divarlı, iki kat olsa da alt katında ahırlı köy evlerinin sağlıkla hiç münasebeti olamaz.

Köylü erkek ve kadınlarının büyük bir kısmını köy kahvesinde geçirirler. Ah, o köy kahveleri! Insan kapısının önünden geçerken içerisine baksa yalnız kokusundan kaçmağa mecbur olur. Onun için köylüye temiz ve güzel toplantı yerleri lâzım.

Temizliğin, sağlığın temeli sudur. Köylünün pınardan getireceği suyun temiz olmasına imkân yoktur. Zaten mikdarı da az olduğundan köylü bol suyla yıkanamaz. Onun yeni, şirin evinin her tarafına, evinin dışından, uzaktaki ahırına kadar, borular içinde bol ve temiz su getirmek lâzım.

Köyün toprağı kir ve mikrop kaynağıdır. Bir çok köylerde toprağın yüzüne yakın bir derinlikten su geçer ve köyde daima rutubet yapar. Suyu akıtmak, toprağı temizlemek, üstünü şehirlerdeki gibi örtmek köylünün sağlığı için acele bir iştir.

Köylünün hayvanları, hayvanlarının ahırı, oradan alacağı gübre bile köyün sağlığı için birer mühim meseledir.

Köylerin temiz ve güzel olması, zaten şehirler için de lâzımdır. Otomobil bu kadar yayıldığındanberi mesafe kalmadı denilemezse de, mesafeler pek kısalmıştır. Artık şehirlerle köyler birbirlerinden ayrı sayılamaz. Şehirli her defa fırsat bulunca şehirden çıkmak, bir yere gitmek ister. Köyler temiz ve güzel olursa şehirlileri elbette daha ziyade çekecektir. Halbu ki şimdi her yıl bir çok misafiri de olan Bursadan haylıca otomobil parası vererek, gideceğiniz meşhur bir gölün kenarındaki meşhur bir köyde oturacak temiz bir yer bulamazsınız..

Köyler temiz ve güzel olursa, şehirlerin pahalılığından sıkılan ve ömürlerinin yaşlılık kısmını sakin, gürültüsüz bir yerde geçirmek isteyen mütekaidler elbtte köylere daha ziyade rağbet edecekler ve oralarda yorulmadan biraz daha fazla yaşayacaklardır. Bir şehirin yorulmuş, işten çekilmiş adamlarına yer bulmak da şehirciliğin işlerinden biridir. Bunu ancak temiz ve güzel köyler görebilir.

Şehir çocuklarının temiz ve güzel köylerden tatil zamanlarında ne kadar istifade edeceklerini hatırlatmağa bile lüzum yoktur.

Köylerde şehircilik, köylülere hayatın güzelliğini öğreterek onları köylerine daha ziyade ısındıracak şehirlilere de köyleri daha ziyade sevdirecektir.

G. A.

Hınısta

Bir eşek bir kurda saldırdı

Halk zavallı kurdu güç halle kurtardı

Erzurum, (Hususî muhabirimizden) — Vilâyetimize bağlı Hınıs kazasında tuhaf ve tuhaf olduğu kadar da gülüç bir hâdise olmuştur. Hâdiseyi görenler şöyle anlatıyorlar :

"Davarları muhafaza etmek için her yerde olduğu gibi Hınısta da köpekler bekçilik yaparlar. Hınıslılar köpeklerini kurdlara alıştırmak, daha doğrusu kurdcul olup olmadıklarını anlamak için kasabanın ortasına ayağı zincirli bir kurd getirdiler. Herkes köpeğini getirerek kurdun karşısında bir müddet tutuyor, ve bu suretle köpeğini imtihan ediyordu.

Gelen otuza yakın köpekten ancak bir tanesi kurda saldırmak cesaretini gösterdi. Fakat o sırada o civarda başı boş dolaşan imam Hasanın eşeği anırarak kurdun üzerine saldırdı. İlk hamlede kurdun boynuna sarılan eşek kurdu yere yatırdı. Arka ayaklarile tepmelemeğe ezmeğe başladı Halk günahsız kurdu eşeğin elinden güç halle kurtardılar. Hıncını alamadığı için anıra anıra tepinen eşeği ahırına güç halle soktular.

GÜNÜN POLİTİK MESELELERİ

Henlayn südetlerin isteklerini sayarken

Mazarikin memleketi kendini müdafaa için hazırlık yapıyor

Südet Almanlarının şefi Konrad Henlayn'ın; partisinin isteklerini Karlspad'da toplanan kongrede şiddetli bir lisanla sayıp dökmesi, Çekoslovakya üzerine yeniden dikkati çekmektedir. Aşağıdaki yazı, bu memleketin nüfus ve askerlik vaziyetini gözden geçiriyor.

YAZAN :

Seperd Ston

Çekoslovakya ne olacak? Merak içinde bulunan Avrupa bunu öğrenmek istiyor. İngilizlere soracak olursanız onlar, Çekoslovakyaya bir şey olacak olursa esefleneceklerini, fakat başına bir iş gelirse hiç bir şey yapamıyacaklarını söylerler. Bu meselede prestij'leri bahse mevzu olan fransızlar ise ne yapacaklarını, yahud böyle bir suale ne türlü cevab vereceklerini pek bilemiyorlar.

Almanlar ise memnundurlar. Madam ki bir defa Fürer, söylemiştir, artık, Çekoslovakya da Avusturya gibi, Berlinden idare edilen merkezî Avrupa manzumesine girecektir.

Bu bahisle en fazla alâkalı olan çekoslovaklar ise rahat ve huzur içinde değillerdir. Fakat telâş ve şaşkınlık içinde de değillerdir. İster Hitler ister başkası kime karşı olursa olsun, mutlaka, memleketlerinin istiklâlini müdafaa azmindedirler.

Çekoslovakların bir istiklâl hakkına sahib bulunduklarını iddia etmeleri bir çok ingilizlere fevkalâde, almanlara ise ahmakça bir şey görünüyor.

Çekler, almanlarla iyi geçinmekten hoşlanırlar. Bu sebeble bu memleketle anlaşmak da istemektedirler. Böyle bir anlaşmanın Çekoslovakyanın iç siyasetine ve dışardaki dostluklarına ne türlü tesir yapacağını söylemek müşkildir. Fakat kendilerine bu yolda sual soran herkese çekoslovakların, verdikleri sarih cevab şudur: Onlar, memleketlerinin istiklâlini hiç bir şeye feda etmiyeceklerdir. Memleketin âzimkâr reisi Beneş, bu takdirde "harb edeceğiz!" diyor.

Çekoslovakya, 1918 senesinde eski Avusturya - Macaristan imparatorluğunun zaten çürük olan bünyesi çöktüğü zaman, onun harabeleri üzerinde yükselmişti. Asırlarca çekler de slovaklar da Habsburg hanedanının boyunduruğu altında yaşamışlardı. Bütün bu müddet zarfında aralarında kuvvetli bir nasyonalizm hareketi baş göstermişti. Bunu tutuşturan yirminci asır Avrupasının en büyük adamlarından birisi olan profesör Mazarik olmuştur.

Çekoslovakyaya bir hudud çizilip stratejik emniyetini koruyacak bir durum da vermek lâzım gelince bir takım almanlar, lehler ve macarlar yeni hükümetin topraklarında kaldılar. Buradaki almanlar, hiç bir zaman Almanyaya tabi olmuş değillerdi. Fakat harbın sonunda bunlar, Çekoslovakyaya tabi olmaktansa ya Rayh'a iltihak etmeyi, yahud da bir muhtariyet idaresi kurmayı tercih etmişlerdi. Macarlar ise Macaristanda kalmak istiyorlardı.

Bütün bu dilekler dinlenmedi ve hepsine toptan Avrupanın öteki azlıkları gibi, haklarının himaye ve muhafaza altında bulundurulacağı vadedildi. Mazarik ve arkadaşları, Avrupanın başka yerlerindeki demokratlardan daha fazla demokrat oldukları için bu sözlerinde durdular. Tarafsız bir çok görmenlerin müşahedelerine göre Çekoslovakyadaki azlıklar her yerden iyi muamele görmüşler ve bu memleket otokrasiler denizinde bir demokrasi adası gibi kalmıştır.

Çekoslovakya, o r t a Avrupanın en müreffeh memleketi sayılabilir. Ticaret ve endüstrisi ileridir. Memleket içinde fazla sosyal ihtilâflar, gerginlikler de yoktur. Büyük arazi parçalanmış, köylüler toprak sahibi edilmiştir.

Romanyada, Macaristanda ve Almanyada olduğu gibi burada büyük arazi mahdud sahibler elinde değildir. Çiftçi sürdüğü topraklara sahibtir.

Tabiî manzaralar itibariyle de burası güzeldir, Karlsbad ve Maryenbad gibi tedavi şehirleri de buradadır. Pilsen şehri ise yaptığı silâhlardan fazla çıkardığı bira ile öğünebilir.

Şark taraflarında güzel ve zengin ormanlar bulunur. Cenub tarafından ise güzel Tuna akar, gider.

Çekoslovakyalılar, hem güzel, hem iyi kalbli insanlardır. Fazla ihtirasları yoktur.

..... askerî görmenlerin üzerinde ittifak ettiğine göre Çekoslovakya ordusu iyi ordulardan birisidir. Tabiî bu ordu, alman ordusunun yanında küçük kalır. Bunun hazar kuvveti 160.000 ile 180.000 arasındadır ve 1.000.000 da ihtiyatı vardır. Şimdiye kadar on iki tümen'den mürekkeb olan bu ordu, son zamanlarda on altı tümen olmak üzere tensik edilmektedir.

Orduda elli piyade, on suvarî, otuz topçu, beş teknik, altı tayyare alayı vardır. Şimdilik bir tek tank alayı varsa da yakında bunun mikdarı üçe çıkarılacaktır.

Silâhlarının mükemmeliyeti ve modernliği bakımından çek ordusu Avrupanın en iyi silâhlanmış ordularından birisidir.

Yalnız bu orduya güvenerek alman istilâsının durdurulabileceği ümid edilemez. Her halde çekler cesurane harbedeceklerdir; onların, ordularından beklenen vazife altı hafta kadar müdafaada kalıp müttefik ordularının yardıma gelmelerine imkân vermek olacaktır.

Şimdi, asıl mühim meseleye geliyoruz. Bu müttefikler kimlerdir ve yardıma gelecekler midir?

Acaba Fransa Çekoslovakyanın yardımına koşacak mıdır? Eğer Fransa bu yardımı yapmıyacak olursa Çekoslovakyanın âkibeti fecîdir.

Eğer Fransa bu işe girişmiyecek olursa o zaman küçük antant da böyle bir yardımda bulunmaktan geri duracaklardır. O zaman almanların merhametini dilenmekten başka çare kalmıyacaktır. Çekoslovakya ile karşılıklı yardım paktı olan Rusyanın ne yapabileceği meçhuldür. Çünkü bu memleketin Çekoslovakya ile müşterek hududu yoktur. Bir yardım yapabilmesi için Romanya ve yahud Lehistan topraklarından geçmesi lâzımdır.

Şimdiye kadar Çekoslovakyanın mevcudiyeti Fransa tarafından bir zaruret telâkki ediliyordu. Eğer bu fikir değişecek olursa o zaman öteki müttefiklerin de manası kalmıyacaktır.

O takdirde Çekoslovakyada alman hükmü altına girecek, Fransa da Avrupanın başlıca devleti olmak mevkiinden düşecektir.

Çekoslovaklar	9.700.000
Almanlar	3.232.000
Macarlar	691.000
Rutenyalılar	549.000
Lehler	82.000

Bu müşkilât yetişmiyormuş gibi memleketin başlıca endüstri merkezleri, alman sınıriyle çevrilmiş olan Bohemya'dadır. En ziyade muhafaza edilmesi zarurî görülen silâh fabrikaları da buradadır. Bu mahzuru önlemek için slovokyanın içerilerinde Bistris'de yeni bir silâh fabrikaları merkezi kurulmaktadır.

Çekler, Hitlerin kendilerine hücum edeceğini düşünmüyorlar. Fakat bir harb çıkacak olursa o zaman Çekoslovakya, Breslav'dan, Münihten Dresden'den ve Nuremberg'den gelecek bir istilâ hareketinin karşısında bulunacaklardır.

Asıl esaslı darbenin Moravia'daki Oder boyundan gelmesi beklenir. Çekoslovakyanın öteki sınırları manialı, arızalı dağlarla örtülüdür.

Çekoslovakya Almanya ile olan sınırlarında olduğu gibi diğer hududlarında da uzun ve kuvvetli tahkimat vücuda getirmiştir. Bunlar da çelik, beton gibi bütün asrî vasıtalar kullanmış, bunlar en modern silâhlarla cihazlandırılmıştır. Bununla beraber çekler bunları kullanmağa mecbur kalmayacaklarını ümid etmektedirler.

1 Gün için

Dinamizmi kaybetmemek için

Faşist partisi genel sekreteri ve devlet nazırı Bay Staraçe'nin resmî yazılarda lakap kullanılmaması hakkında neşrettiği tamimden bahseden bir Avrupa gazetesi, m selâ bizim daha birkaç sene evel almış olduğumuz bu kararı, ananeleri yıkan küçük bir ihtilâl hareketi telâkki ederek tedirgin oluyor.

Prensleri, markileri, kontları, şövalyeleri, kardinalleri ve piskoposları olan, insanları hakikî değerlerine ve gayret ve faziletlerile cemiyet içinde kazanmış oldukları mevkilerine göre değil, bilmem kaç yüz sene evelki âdetlere göre tefrik eden bazı sınıflı ve imtiyazlı Avrupa memleketleri için lakabın ehemiyeti olduğu muhakkaktır. Bir ziyafet sofrasında misafirlere sığır külbastısı dağıtan metrdotelin hikâyesini hatırlarız:

— Devletlu prens cenapları sığır külbastısı almakla bendelerini minnetdar ederler mi?

— Esaletlû Marki, sığır külbastısı almak lûtfunu esirgemezler mi?

— Saadetlû Kont, sığır külbastısı almağa inayet buyururlar mı?

Rifatlû Vikont, sığır külbastısı alırlar mı ?

Sofranın bir ucunda oturan unvansız zata, temposu mütemadiyen alçalan bu teşrifat cümleleri kırıntılarından kala kala, külbastısı ikram olunan sevimli hayvancağızın ismi kalmıştı.

Fakat garb, şarkı *zavahirperest* olmakla asırlarca itham etmiştir. Halbuki bizler, Nasraddin hocanın lisanile bu zihniyeti asırlarca tehzil etmişizdir: "Kürküm buyurun!,, la..

Bay Staraçe'nin tamimine avdet edelim. Gazetelerin yazdığına bakılırsa İtalyada lakapların kaldırılmasındaki mucib sebebler arasında şu mütalea da vardır: "..Fazla yazılıyor. Masasına mıhlı oturan bir faşist idareci, yazıhanesi haricinde faşist idareci mecburiyetinde olduğu pek faydalı faaliyet zamanını kırtasiyecilikle ifna ettikten başka kendisini vasıflandırmak lâzım gelen dinamizmi de kaybetmek tehlikesine düşüyor.,,

Yazmak ve dinamizmi kaybetmek!

Mesele bu şekli alınca — kâtib veya muharrir — bütün yazı yazanlar, kendilerini artık dinamik olamamak tehlikesinde görerek kâğıdı ve kalemi bırakınca faaliyet ve hareket sahaları hangileri ise onlara atılmayı bir kurtuluş çaresi sayacaklardır. Fakat yazı yazmak da dinamizmin bir tezahürü değil midir? Posalaşmış hangi adam yazı yazar da koşamaz, ata binemez, veya otomobil kullanamaz!

Haberi veren gazetenin doğru malûmat alamamış olduğunu farzedelim: Lakapları kaldırmak veya resmî yazılarda lakap kullanmamak için makul sebebler birden çok fazladır. — N Baydar

HÂKİM ROBİNSONUN KATLİ

Yazan: R. H. Goldman

15

— Maalesef şimdi kapıyı açtırmak mümkün değil, anahtarlar gardiyandadır. O da ancak yarım saat sonra gelir, dedi.

— Esasen şimdi gezmek niyetinde değildim. Müsaade ederseniz bir başka defa gelirim.

Koridora, oradadan da hole çıktık. Doktordan müsaade istedim, beni otomobilime kadar teşyi etmek nezaketinde bulundu.

Anî bir ümid kalbimi daha hızlı çarptırmaya başlamıştı: Doktor Vilksin izahatında nihayet bir zayıf nokta bulmuştum.

Bir gün evel bize, Kenedi'nin, saat dokuzda koğuşları tarassud etmek ve bütün gece elektrik ışığını kesmek üzere 16 ıncı daireyi dolaşmış olduğunu söylemişti. Korr'ş ceb fenerini kullanmıştı; şu halde ceryan kesilmişti. Fakat Kenedi neden dönüşünde değil de, daha giderken elektrikleri söndürmemiş olsun? Bu mantıkî bir şey değildi. İşini bitirip de dışarı çıkarken elektriği söndürmesi lâzımdı. Halbuki dışarı çıkmasına vakit kalmamıştı.

Greyston yoliyle 49 uncu yolun birleştikleri dönemece gelince, doktor Haley'in otobüs durağında beklediğini gördüm.

— Sizi otomobilimle götüreyim, dedim.

— Tütün idaresine kadar gidiyorum, dedi. Yanıma otururken ilâve etti: evvelâ yaya gitmeyi düşünmüştüm, ama hava çok sıcak.

Doktorun gittiği yer ancak üç kilometre mesafedeydi. Onunla bir iki dakika beraber kalabilmek için otomobilimi yavaş sürüyordum. Haley, bir gün evel beni polisler yanında gördüğünü hatırlamamıştı. Beni sadece müdürün bir dostu sanıyordu.

Bakışının safiyeti, Magi'nin kaçışı hakkında pek tabiî bir şekilde söz söylemesi bu mesele hakkında susması için emir almamış olduğunu isbat ediyordu. Haley gevezeydi, fakat beş dakika içinde büyük bir şey öğrenmek mümkün değildir.

— Zavallı Kenedi'yi kurtarmaya muvaffak olamayışınız çok yazık, dedim. Beyin ameliyatları ekseriya menfî netice verir, değil mi?

Mütehayyir bir tavırla:

— Beyin mi? Dedi.

— Kafatası patladığına göre bir beyin ameliyatı yaptığınızı sanıyordum.

— Evet, dedi. Fakat, Kenedi'nin ölümünde kafatasındaki yaradan ziyade sol boyun damarının kesilmesi âmil olmuştur. Magi'nin bıçağı zavallının can damarını kesmişti.

Hayretimi gizliyerek:

— Anlıyorum, dedim. Kendisini bulduğunuz zaman çok kan kaybetmişti, değil mi?

Tütün idaresnin önünde otomobilimi durdurdum.

— İsterseniz, sizi bekliyeyim ve tekrar geri götüreyim.

— Hayır, teşekkür ederim, dedi, burada epeyce kalacağım.

Hemen şehre hareket ettim. Çok memnundum. Doktor Vilks bize Kenedi'nin uğradığı tecavüzden bahsederken boynundan aldığı yaradan bahsetmeyi acaba neden ihmal etmişti. Fakat bu mesele üzerinde düşünmeyi yarına bırakarak, evimde yapacağım soğuk duşun yatağımın üstünde serili temiz çamaşırlarımı ve o akşam Cek Kurfiyenin gazinosunda geceyi kendisiyle birlikte geçireceğim güzel Milli Anders'i düşünüyordum.

III

Yazihanemin penceresinden caddede hakim Robinson'un cenaze alayının geçişini seyrediyordum. Cenaze arabasını otomobillerden mürekkeb uzun bir şerid takib ediyordu.

Pencerenin yanından ayrılmak üzereydim ki karşı kaldırımdaki seyirciler arasında Conas Hatfild'i gördüm. Geniş kenarlı fötr şapkası diğer seyircilerin hasır şapkalariyle garib bir tezad teşkil ediyordu. Yanında bir kadın vardı; zaman zaman ona bir şeyler söylemek için kulağına eğiliyordu. Hemen sokağa fırladım ve alayın geçmesini bekliyerek kapı yanında durdum.

Rahib ve kadın arkadaşı beraber yürüdüler. Kadın otuzunu daha yeni aşmışa benziyordu; yüzü cazib, bakışı parlak, hareketleri canlıydı.

İçimden:

— Biraz âdice ve hafif meşreb bir kadına benziyor, dedim.

Onları, görünmeden, takib etmiştim. Hatfil yanındakine diyordu ki:

— Yemeği bir avukatla beraber yiyeceğim, siz otele dönün.

— Evet, dedi; bu akşam yemeğe sizi bekliyeceğim.

Ayrıldılar. Kadın Sedar caddesine doğru yürüdü.

Hemen yazihaneme döndüm. La Gazet'in koleksiyonunu karıştırınca rahibin neşrettirmiş olduğu ilânları kolaylıkla buldum. Son ilânlar şöyle diyordu "Dinî merasim esnasında B. Hatfild'e, süprano bayan Hariyet Bentley refakat edecektir."

Bir gözden küçük ve yassı bir viski şişesi alarak cebime attım. Beş dakika sonra Madison otelinin holüne giriyordum. Telefonla bayan Bentley'i buldum, ve görüşmek için müsaadesini istedim. Beş dakika sonra odasına çıkmamı söyledi. Ziyaretimden pek memnun görünmüştü.

Bir salonla bir yatak odasından mürekkeb daireye girince, beş dakikalık fasıladan istifade ederek tuvaletini ve süsünü tamamlamış olduğunu farkettim.

Evvelâ rahibin kadına benden bahsetmiş olduğunu sanmıştım. Fakat bayan Bentley'in bana karşı hiç de çekingen davranmadığını görünce zannımın yanlış olduğunu anladım.

— Sizinle tanışmayı çok istiyordum, B. Spens, dedi. Biliyor musunuz ki ben Midland'da doğdum.

Bana evelce futbol maçlarını ne büyük bir ihtirasla takib etmiş olduğunu anlattı. Benim bile hatırımdan çıkmış tarihleriyle, futbolcu isimleriyle bazı mühim maçlarımızı hatırlattı. Vaktiyle benim kaptanlığımı yaptığım futbol ekipi yanında şimdiki takımların hiç bir kıymeti olmadığını söyledi.

— Spordan bu kadar anlayan bir kadına rastlamak nadir hâdiselerdendir, dedim.

Bir saatten beri konuştuğumuz halde, halâ ziyaretimin sebebini söylememiştim. Beraber yemek yemeyi teklif ettim. Derhal kabul etti ve yemeğin kendi dairesine çıkarılması daha iyi olacağını söyledi.

Saat dörtte, mutaddan ziyade içmiş olarak yanından ayrıldım. Fakat öğrenmek istediklerimi fazlasiyle öğrenmiştim.

***

Yazihanemin üstünde bulduğum bir tezkereden Elen Robinsonun beni telefonla aramış olduğunu öğrendim. Numarasını aradım. Elen akşam yemeğini beraber yememizi rica etti.

— İmkânı yok, dedim, biraz sarhoşum.

— Nasıl, gün ortasında mı?

— Ne yapayım? Mecburiyet vardı.

—Fakat pek aklınız başınızdaymış gibi konuşuyorsunuz.

— Tabiî, dedim. Sarhoşum dedimse, sizi haberdar etmek içindi.

— Şu halde sizi bekliyorum.

— Saat yedide gelirim. Size söyliyecek bir sürü şeyim var.

Mils sofrayı peron da hazırlamıştı. Yemekten sonra, koltuklarımızı yan yana yerleştirdik. Güneş ağır ağır batıyordu. Asıl meseleden bahis açılmasını bekliyerek susuyorduk.

Elen gözlerini kapadı ve elini elimin üzerine koydu. Ve sordu:

— Bana ne söyliyecektiniz?

— Yarını bekliyelim; bu akşam çok yorgunsunuz.

— Size söylediğim şey üzerinde düşündünüz mü?

Canı sıkılacağını düşünerek cevabımı geciktiriyordum. Nihayet:

(Sonu var)

Felâketzedelere yardım için

Hayır sever yurddaşlar birbirleriyle yarışıyorlar

Türkiye Kızılay Cemiyeti Genel Merkezinden :

Yer sarsıntısından felâkete uğrayan vatandaşlarımıza yardım yapılmak üzere aşağıda isim ve adresleri yazılı zevat tarafından hizalarında yazılı paralar veznemize yatırılmıştır. Bu hayırsever zevata gerek cemiyetimiz, gerek felâketzedeler namına teşekkürlerimizi sunarız.

Lira	Kş.	
200	00	Beypazarı kaymakamlığı tarafından
2	00	Ankaralı Bay Ali ve eşi tarafından
7	00	Sapanca kızılay şubesi tarafından
50	00	Akköprüde emniyet kereste şirketi tarafından
50	00	Keresteci BB. Mümtaz Yağcıoğlundan
25	00	İlyas Batumdan
10	00	Şükrü Karacaören'den
5	00	Ahmed Özbayrak'tan
5	00	Mehmed Özbayrak'tan
5	00	Hakkı Taşkent'ten
5	00	İbrahim Erman'dan
3	00	Ömer Batum'dan
2	00	Yakub Erhan'dan
5	00	Sebat Marangoz fabrikasından
5	00	Başlangıç marangoz fabrikasından
3	00	Yeni Ankara marangoz fabrikasından
3	00	Güven marangoz fabrikasından
5	00	Keresteci Bay Yusuf Turhan'dan
5	00	Fiat acantasından
68	79	Nafıa Vekâleti memurlarından Bay Tevfik Özkandan bir maaşının itası yekûnu yardım olarak.
463	79	
9787	13	Evelki listelerin yekûnu
10250	92	YEKÛN

Kızılayın teşekkürleri

Türkiye Kızılay Cemiyeti Genel Merkezinden :

Budapeşte Elçimiz Bay Behiç Erkin tarafından, vukua gelen hareketi arzdan yardıma muhtaç düşen vatandaşlarımıza cemiyetimiz eliyle muavenet yapılmak üzere, genel merkezimize (100) lira gönderilmiştir.

Istırab çeken yurddaşlarımızın acılarını azaltmak için yapılan bu insanî yardımdan dolayı gerek cemiyetimiz ve gerek felâketzedeler namına Bay Behiç Erkin'e teşekkürlerimizi takdim eyleriz.

***

Türkiye Kızılay Cemiyeti Genel Merkezinden :

İstanbulda Selânik Bankası tarafından yer sarsıntısından felâkete uğrayan vatandaşlarımıza cemiyetimiz eliyle yardım yapılmak üzere cemiyetimize "500" lira gönderilmiştir.

Selânik Bankası tarafından yapılan bu insanî yardımdan dolayı gerek cemiyetimiz, gerek felâketzedeler namına teşekkürlerimizi takdim eyleriz.

M. T. A. Memurlarının yardımları

Maden Tetkik Arama Enstitüleri memurları Kırşehir felâketzedelerine yardım olmak üzere bu ay maaşlarından 390 lira ayırmışlardır.

Bir memur, nizan maaşını felâketzedelere verdi

Nafıa vekâleti inşaat dairesinde B. Tevfik Özkan 68.79 liradan ibaret olan bütün maaşını felâketzedelere terketmek suretiyle takdire değer bir yardım yapmıştır.

SAMSUN'DA

Samsun, 28 — Zelzeleden felâket görenler için halkın Kızılaya yardımı hararetle devam ediyor. Bütün teşekküllerin mümessilleri bugün partide valinin başkanlığında toplanarak Kızılay heyetine yardımcı arkadaşlar seçmişlerdir. (A.A.)

ÇANKIRI'DA

Çankırı, 28 — Kırşehir ve Yozgat zelzelesi felâketzedelerine yardım için bir komite teşekkül etti. (A.A.)

Ankara halkevinin çok isabetli bir teşebbüsü

Ankara halkevi, zelzelede felâket gören ve yuvasız kalan yurddaşların menfaatine aşağıya yazılmış olan program dahilinde konser ve temsiller vermek için hazırlıklarda bulunmaktadır.

Program:

8 mayıs pazar günü gündüz (Gazan) opereti, (bu operet türk maarif cemiyetinin bir yardımı olarak temsil olunmaktadır). 8 mayıs pazar ve 10 mayıs salı günleri akşamları (Karamanlı Deli Hazretleri) komedisi; 11 mayıs çarşamba günü akşamş millî musiki konseri, 12 mayıs perşembe akşamı (Karamanlı deli Hazretleri) komedisi, 13 mayıs cuma akşamı karagöz ve sinema.

Bu çok eğlenceli konser ve temsillerin fiatları çok mutedil tutulmuştur:

4 kişilik localar 200, parter koltuklar, 50, balkon 25 kuruştur.

Hasılat tamamiyle zelzelede felâkete uğramış yurddaşlara bırakılacaktır.

Yurdsever halkımızın bu çok isabetli ve hayırlı teşebbüse yardımlarını esirgemiyeceklerinden eminiz!

SİNOP'DA

Sinop, 22 — Kırşehir ve Yozgat havalisi felâketzedelerine geniş ölçüde yardım için ilimizde kurulan komiteler faaliyete başlamışlardır. (A.A.)

DENİZLİ'DE

Denizli, 28 — Kırşehir ve havalisi felâketbedeleri için C.H.P. salonunda bir toplantı yapan ilyönkurul üyeleri, ilk yardım olarak partiden 250 lira gönderilmesine ve teberruat kaydına ve tahsilâtın peypedrpey sevkine karar vermiştir.

Halkevi de ayrıca faaliyete geçerek felâketzede kardeşlerimize yardım hakkında konferanslar vermektedir. Halk muhtelif suretlerle yardıma koşmaktadır. (A.A.)

MARAŞ'DA

Maraş, 28 — Kırşehir felâketzedelerine yardım etmek için parti binasında toplanan vilâyet idare reisleri ve kurumlar mümessilleri, yardım şekilleri etrafında görüşmüşler ve Kızılaya yardımcı olarak çalışmak üzere heyetler seçmişlerdir. (A.A.)

AFYON'DA

Afyon, 28 — Kırşehir felâketzedeleri için yardımlar ve teberrular devam ediyor. Yalnız bir gün içinde 103 vatandaş Kızılaya müracaatla teberrularda bulunmuşlardır.

Afyon belediyesi 500 lira vermek suretiyle yardıma iştirâk eylemiştir. (A.A.)

İZMİT'TE

İzmit, 28 — Orta Anadoludaki zelzele felâketzedelerine yardımda bulunmak üzere şehrimizde bir iane komitesi teşekkül etmiştir. Halk yardıma seve seve iştirâk etmiş, ilk günde 500 lira toplanmıştır.

Vilâyetimiz memurları maaşlarının yüzde yirmisini felâketzedelere vermeye karar vermişlerdir. (A.A.)

GİRESON'DA

Giresun, 28 — Vilâyet ve mülhakatında Kırşehir havalisi zelzele felâketzedeleri kardeşlerimize yardım için Kızılay tarafından açılan iane defterine tehalükle iştirâk ve teberrular devam etmektedir. (A.A.)

İSTANBULDA

İstanbul, 28 (Telefonla) — Yarın Partide bütün malî ve ticarî teşekküllerin iştirâk edeceği bir toplantı yapılacak ve bu toplantıda zelzele felâketzedelerine yardım için yapılan teşebbüslerin bir elden idaresi kararlaştırılacaktır.

Gene bu iş için bugün vilâyette valinin reisliğinde bir toplantı yapılmış ve memurların yapacağı yardım şekli konuşulmuştur. Neticede, vergiler kesildikten sonra ele geçecek paranın en az % 2 sinin bir defaya mahsus olmak üzere felâketzedelere yardım olarak bırakılması hakkındaki vali muavininin teklifi ittifakla kabul edilmiştir.

Zelzele dolayısiyle

Atatürkle yabancı devlet reisleri arasında telgraflar

(Başı 1. inc sayfada)

tenizin bana göndermek lûtfunda bulunduğu nazik mesajdan ziyadesile mütehassis olarak, en derin teşekkürlerimin kabulünü ve türk milletinin dost ve müttefik milletin ve onun müfahham hükümdarının sempatilerinden pek ziyade mütehassis bulunduğuna itimad eylemelerini rica ederim.

K Atatürk

***

Ekselans Kemal Atatürk
— Türkiye Reisicumhuru —
Ankara

Türkiyede zelzelenin insan zayiatına ve maddî hasarlara sebeb olduğunu işiterek ziyadesile müteessir oldum. Derin sempati hislerimin kabulünü ekselansınızdan rica ederim.

Afganistan kıralı
Muhammed Zahir

Majeste Muhammed Zahir Han
Afganistan kıralı
Kâbil

Majestelerinin Kırşehir zelzelesi münasebetile sempati hislerini havi olarak gönderdiği mesajdan ziyadesile mütehassis olarak en hararetli teşekkürlerimin kabulünü rica ederim.

K. Atatürk

***

Ekselans Reisicumhur Atatürk
Ankara

Türk milletinin maruz kaldığı zelzele felâketi hakkındaki haberler beni derin surette müteessir etti. Gerek şahsım, gerek Suriye cumhuriyeti namına ekselansınızdan teessürlü sempati hislerimi kabul buyurmanızı rica ederim.

Haşem Atassi

Ekselans Haşem Atassi
Suriye Reisicumhuru
Şam

Kırşehir zelzelesi dolayısile bana bildirmek lûtfunda bulunduğu sempati hislerinden ziyadesile mütehassis olarak en hararetli teşekkürlerimin kabulünü ekselansınızdan rica ederim.

K. Atatürk

***

Reisicumhur Hazretlerine
Ankara

Hareketi arzdan dolayı derin duygularımı takdim eder ve zatı fahimanelerinin ve aziz Türkiyenin selâmet ve saadetini cenabı hakdan niyaz eylerim

Abdullah

Altes Abdullah Hazretlerine
Ürdün emiri
Amman

Kırşehir zelzelesi münasebetile gönderilen telgraflarından ziyadesile mütehassis olarak zatı fehametpenahilerine en samimî teşekkürlerimi sunarım.

K. Atatürk
(A.A.)

Yurtta çocuk bayramı

Mersin çocuk bayramından iki görünüş

Edirnede bir talebe nutuk söyliyor

Aydın çocukları geçit resminde

Aydın miniminileri baloda

Edirnede miniminiler geçit resminde

Bayramda Edirneye giden İstanbulspor gençleri maçtan evel

Bayramda Edirneye giden 150 üniversiteliden bir grup

Fena hava yüsünden

Katalonya cephesinde harekât yavaşladı

Saragos, 28 (A.A.) — Havas muhabirinden: Katalonya, şark ve Terüel cephelerindeki fena havalar, harekâtın yavaşlamasını intaç etmiştir.

Yukarı Alfambrada general Varelanın ordusu, umumî taarruzunu inkişaf ettirememiş ise de Siyerra dö la Kanuda ile Siyerra dö Gudar arasında hatlarını düzeltmeğe muvaffak olmuştur.

Cumartesi gününden beri general Varelanın kıtaları cephenin Terüel ile Alkala dö Şiver arasında teşkil etmekte olduğu çıkıntı arasında kırk kilometre ilerlemiştir.

Askerî mahfiller, hükümetçilerin Akdeniz kıyısında ve Albokaser mıntakasındaki mukavemetlerinin artmış olduğunu kabul etmektedir.

Hükümetçilerin tebliği

Barselon, 28 (A.A.) — Resmî tebliğ: Şark cebhesinde düşman, Alkosebr mıntakasında taarruza geçerek bizi Barenko dö San Migel şimaline ricat etmek mecburiyetinde bırakmıştır. Burada şiddetli muharebeler olmuştur. Düşmanın Alfambra mıntakasında Lefos mevzilerimize karşı yapmış olduğu taarruzları tardettik.„

İrlânda parlamentosunda

Yeni anlaşma hakkında görüşmeler

Londra, 28 (A.A.) — Parlamentoda bir nutuk söyliyen B. dö Valera, İngiltere - İrlanda anlaşmasının blok halinde tasvib edilmesini istemiştir. B. dö Valera, bu anlaşmanın imzasından memnun olduğunu beyan eylemiş ve İrlanda hükümetinin hâkimiyetinin İrlanda toprağının heyeti mecmuasına şamil olup olmadığını maatteessüf bugün söylemek imkânına sahib olmadığını ilâve etmiştir.

Diğer taraftan B. dö Valera, anlaşmanın millî müdafaaya müteallik maddelerinden bahsederek demiştir ki:

"— Bu hükümet, erazisinin Büyük Britanyaya karşı icra edilecek herhangi bir taarruz için üssülhareke hizmetini görmesine müsaade etmiyecektir.„

Bülend Yılmaz *Şaban Topkan* *Ali Rıza Tansı* *Naci Bastuncu* *Niyazi Sel*

S P O R

Sarı lâcivertliler cumartesi Ankarada

Fener, Ankaragücü - Gençlerbirliği karşılaşmasının neticesi ne olacak?

Fenerbahçe Ankaraya tam kadrosiyle gelecektir

Biz ankaralılar spor hareketlerini o kadar benimsedik ki eğer bir hafta cumartesi, pazar günü bir futbol maçı, yahud başka bir spor faaliyeti olmazsa o tatil gününü nasıl ve nerede geçireceğimizi bilemiyoruz. Bereket versin ki Ankara gençliği bu hususta çok faaldir. T. S. K. federasyon ve bölge ajanlıkları da geniş bir programla bizlerin arzusunu fazlasiyle yerine getirmektedir. Millî küme ve bölge kupası maçları, bisiklet yarışları, atletizm teşvik müsabakaları, eskrim ve güreş birincilikleri biribirini takib etmektedir. Önümüzdeki haftaların da boş geçmiyeceği muhakkaktır.

Şüphesiz ki bu spor hareketleri arasında gençliği daha çok bir araya toplayan ve umumî bir alâka uyandıran futbol maçlarıdır. Yüksek ve orta mekteplerle millî küme haricinde kalan kulüplerimizin yapmakta oldukları bölge kupası maçlarının en az seyircisi gelen karşılaşması bile diğer spor şubelerinin seyircilerinden fazla olmaktadır. Halk bilhassa teknik ve iyi futbol oynayan takımların hayranıdır.

Bükreş muhteliti maçları, Först Viyenna karşılaşmaları ve millî kümede bazı oyunlar bunun misalidir. Hem ankaralılar ayda veya onbeş günde bir güzel maça kanaat etmemektedir. Hemen her hafta cazip futbol karşılaşmaları seyretmek arzusundadır.

İşte önümüzdeki iki tatil günü Ankara futbol meraklıları bu arzularını yerine getirecek bir fırsat elde etmektedirler.

Ankara gücü - Gençler birliği kulüpleri birliği, Fenerbahçe takımını Ankaraya davet etmişlerdir. Fenerbahçe cumartesi ve pazar günü bu iki kulübün muhteliti ile iki maç yapacaktır.

Fenerbahçenin bazı sebeplerle millî küme dışında kaldıktan sonra Ankaraya yapacağı bu seyahat, en alâkasızların bile merakını çekecek mahiyettedir. Çünkü, birçok kimseler Fenerbahçenin bu sene millî kümede iyi netice alamıyacağını hesab ederek bazı prensip ihtilâfları icad ettiği düşüncesindedir. Acaba. Hakikat böyle midir? Yani Türkiye millî küme şampiyonluğunu halen muhafaza eden bu değerli kulübümüzün futbol takımı, güzel oyununu ve rakiplerini yenme azmini kaybetti mi?

Fenerbahçe hakkındaki düşünceleri bu yolda olanlar önümüzdeki maçlarda alınacak neticelerle ya fikirlerini değiştirecekler yahud da aksi düşüncede olanlara kanaatlerinin isabetli olduğunu kabul ettireceklerdir.

Bizce ihtilâfın mevzuu ne olursa olsun, Fenerbahçe takımı futbol tekniğini kavramış gençlerden mürekkeb kuvvetli bir ekiptir. Yıllarca halkın sempatisini toplayan güzel oyun sistemlerini bugün de muvaffakiyetle tatbik eder vaziyettedirler. Öyle tahmin ediyoruz ki Ankara sporcuları bu temaslarında da onların oyunlarını geçen senelerde olduğu kadar zevkle takib edecekler ve seveceklerdir.

Fenerbahçenin Ankara seyahati dolayısiyle sokaklara asılan afişlerde bir nokta dikkatimizi çekti: (Fenerbahçe burada Först Viennayı yenen Ankara gücü - Gençler birliği muhteliti ile karşılaşacak) diye yazılıydı.

Bu ilândan anladığımız şudur: İki kulüp birliği, Ankara spor kamoyuna hitaben Fenerbahçenin karşısında Först Viennayı sahadan mağlûb çıkaran azimle yer alacaklarını vâdetmektedirler. Filhakika o gün iki kulüb muhteliti, bir kulübün yıllarca bir arada oynamağa alışmış çocukları gibi bir maç çıkardılar. Karşılarındaki takımın oyununu bozdular ve neticeyi kazandılar.

Hiç şüphesiz Fenerbahçe böyle bir maç için tamamiyle hazırlıklıdır. Burada neticeyi kazanmak için takım bütün enerjisiyle oynayacaktır. Acaba kazanabilirler mi?

Bir futbol takımının muvaffakiyeti yahud mağlûbiyeti karşısındaki rakibe göre değişir. Bu rakip takım bizce malûmdur. Çünkü çok yakında bir imtihan geçirmiştir. Başka bir yazımızda teşkil suretini tetkik ve tahlil edeceğimiz muhtelitle oynayacak Fenerbahçe takımı için düşüncelerimize gelince:

Fenerbahçe takımı şimdiye kadar aldığı iyi neticeleri muhtelif hatları arasındaki ahenge borçludur. Her biri futbola vakıf sporculardan mürekkep bu hatlar, biribiriyle o kadar anlaşmıştır ki karşısındaki takımın bu ahengi bozması ekseriya çok güç oluyordu.

Mevsim başında takımda ufak bir değişiklik yapılması bu umumî ahengi bozdu ve onun içindir ki bir mağlûbiyet ve bir beraberlikle millî küme maçlarının ilk günlerinde üç puvan birden kaybetti, Üçoka karşı alınan netice, Anadolu hisar karşılaşması vaziyetin oldukça salâh kesbettiğini göstermektedir. Onun için, bilhassa haf hattı çok yüksek vasıflara malik bu takım, Ankarada eski günlerine mahsus bir oyun oynayacaktır. Yalnız fenerlilerin şansları muhtelitimizin çıkaracağı oyuna göre değişecektir.

Bu temaslarda dikkate şayan bir nokta da, ankaralıların Fikret Arıcan Esad Kaner, Naci Bastuncu, Angilidis Aytan gibi cidden mahir futbolcuları seyre imkân bulmalarıdır.

Harbiyeliler İzmire gittiler

Harbiye İdman Yurdunun iki değerli oyuncusu beden terbiyesi muallimleriyle beraber

Ankara şampiyonu Harbiye İdman Yurdu takımı çarşamba akşamki trenle İzmire hareket etmiştir,

Harbiyeli gençlerimiz önümüzdeki cumartesi ve pazar günü İzmirde Üçok ve Alsancak takımlariyle millî küme maçlarını yapacaklardır,

Şampiyonumuza İzmirde muvaffakiyetler dileriz,

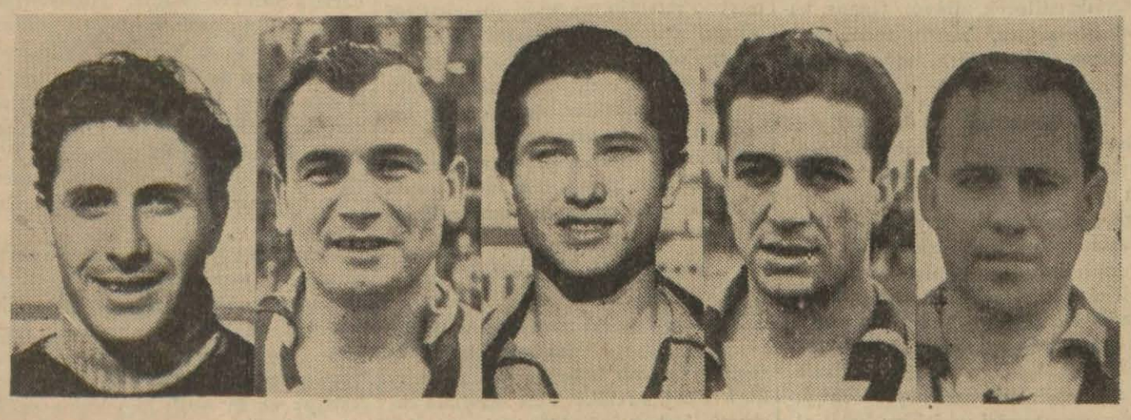

Hüsamettin Beke *Fazıl Arzık* *Esad Kaner* *Angilidis Aytan* *Fikret Arıcan*

Tellindeki güreş müsabakalarında

Çoban Mehmed üçüncülük aldı

Finlandiya takım birincisi oldu

Tallin, 28 (A.A.) — Avrupa güreş şampiyonası son kuru tasnifi neticeleri aşağıdadır :

56 Kilo :
1 — Perttunen (Finlandiya)
2 — Pettersen (İsveç)
3 — Schmitz (Almanya)

61 Kilo :
1 — Pihlajamaki (Finlandiya)
2 — Svensson (İsveç)
3 — Solsvik (Norveç)

66 Kilo :
1 — Kolskela (Finlandiya)
2 — Nettescheim (Almanya)
3 — Andersson (İsveç)

72 Kilo :
1 — Schaefer (Almanya)
2 — Svedberg (İsveç)
3 — Maeki (Finlandiya)

79 Kilo :
1 — Johansson (İsveç)
2 — Ozolins (Letonya)
3 — Frooman (Estonya)

87 Kilo :
1 — Cadie (İsveç)
2 — Karklin (Estonya)
3 — Seelenbinder (Almanya)

Ağır Siklet :
1 — Kotkas (Estonya)
2 — Nyman (İsveç)
3 — Çoban (Türkiye)

Millet itibariyle yapılan tasnif neticesinde İsveç 15, Finlandiya 10, Almanya7, Estonya 6, Letonya 2, Türkiye ve Norveç de birer puvan almışlardır.

Diğer altı millet, tasnif haricinde kalmıştır.

Atletizm teşvik müsabakaları

Bölge Atletizm ajanlığı mevsimin ikinci teşvik müsabakalarını bu hafta cumartesi ve pazar günleri yaptırmaktadır.

Bu müsabakalarda, geçen defa olduğu gibi büyükler, kızlar ve atletizme yeni başlıyanlar arasındadır.

Atletizmi teşvik etmek ve seyircisini artırmak kararını veren bölge atletizm ajanlığı, seyircilerden para alınmaması dileğinde bulunmuştu. Vâli ve belediye reisimiz bölge başkanı sıfatiyle bu isteği muvafık görmüştür.

Bütün Ankara halkı cumartesi ve pazar günleri Stadyomda Ankara vâlisinin davetlisidirler. Kendilerinden duhuliye alınmıyacaktır. İki günlük program şudur :

Cumartesi saat 14 de

G. 200 m. Engelli koşu seçmesi
B. Sırıklı yüksek atlama
B. 200 m. Engelli koşu seçmesi.
G. ve B. Tek adım atlama.
K. 75 m. Sürat koşusu .
B. 100 m. Seçme koşusu.
G. ve B. Gülle atma
G. 100 m. Seçme koşusu
B. 400 m. „ „
G. 500 m. Koşusu.
B. Cirit atma .
B. 800 m. Handikaplı koşu.
B. 200 m. Engelli koşu finali
K. Yüksek atlama
B. 5000 m. Koşusu.
B. 100 m. Final koşusu
B. 400 m. Final koşusu
G. m. Final koşusu
B. 400x300x100 m. İsveç bayrak koşusu
G. 4x100 m. Bayrak koşusu

Pazar saat 14 de

B. 110 m. Engelli koşu finali (106 sm.) seçmesi saat 10 da.
B. Disk atma ,
G. 110 m. Engelli koşu finali (91.4 sm.) seçmesi saat 10 da.
G. ve B. yüksek atlama
K. 100 m. Koşu finali
B. 200 m. Final koşusu (seçmesi saat 10 da).
B. 10.000 m. Mukavemet koşusu.
G. ve B. 3 adım atlama.
B. 1500 m. Orta mukavemet koşusu.
K. Uzun atlama .
G. 2000 m. Mukavemet
K. El topu.
G. 200x100x100x200 m. Bayrak koşusu.
B. 400x200x200x800 Olimpik bayrak koşusu.

Not :
G. Gençler, K. Kızlar, B. Büyükler.

Gürbüz çocuk müsabakası

Dün Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkez salonlarında 50 çocuğun iştirâkiyle gürbüz çocuk müsabakası yapılmıştır. Yukardaki resim, bu müsabakaya giren 50 yavrudan birisidir.

Ve bu 50 yavru, yaşlarına göre dört grupa ayrılmışlardı. Yukardaki resimlerde sağda ikiden beş yaşına kadar olan grupun, solda bir yaşından iki yaşına kadar olan grupun birincilerini görüyorsunuz.

Sağdaki küçük beş yaşından sekizine kadar olan grupun ikinciliğini kazanmıştır. Halinden ne kadar memnun olduğuna dikkat ediniz. Solda, müsabakanın başlamasını bekleyen iki küçüğü görüyorsunuz. Dikkatle ve ciddî tavırlarla objektife bakıyorlar.

Sağda 5 - 8 yaşında olanlar arasında birinci gelen Kutlu Uzmay, solda iki yaşına kadar olanlar arasında ikinciliği kazanan Özgül'dür.

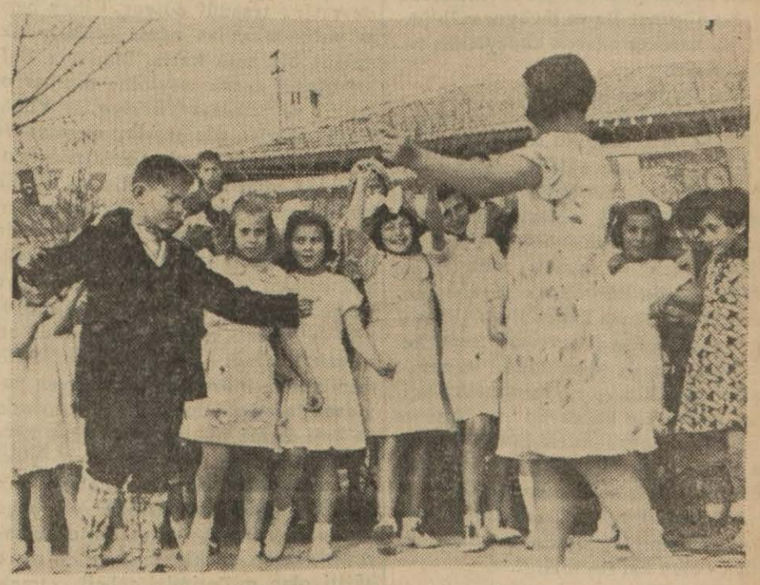

Çocuk Esirgeme Kurumunun Keçiören kolu, dün civar köylerdeki mekteb talebelerini eğitmenleriyle beraber Keçiören gazinosunda bir öğle yemeğine ve çay şölenine davet etmiştir. Gazinoyu dolduran yavrular burada bir bayram neşesi içinde akşam geç vakte kadar eğlenmişlerdir.

Resimlerimiz, talebenin kendi aralarındaki neşeli eğlencelerinden bir sahneyi gösteriyor.

Majeste Kıral başbakanımızı ve Dr. Arası kabul buyurdu

B. Celâl Bayarın ziyafetteki nutku

(Başı 1. inci sayfada)

letinin bizi kabulde gösterdiği fevkalâde samimiyetin hâlâ tesiri altında olarak, kelime bulmakta sıkıntı çekiyorum. Bununla beraber kıraliyet hükümetinin bize ibzal eylediği lûtufkâr misafirperverlikten dolayı ekselansınızın şahsında kendisine bütün kalbimle teşekkür etmek ve bütün elen milletine de, güzel memleketinin topraklarına girdiğimiz andan itibaren hakkımızda gösterdiği içten gelen çok hararetli alâkadan dolayı derin ve samimî şükranlarımı arzetmek isterim. Bunca seneden sonra, bütün Yunanistana ve asîl yunan milletine türk milletinin kardeşçe selâmını ve Yunanistanın refahı ve daima daha yüksek görmek istediği saadeti hususundaki dileklerini getirmek üzere memleketimin bir murahhası olarak elen topraklarında tekrar bulunmaktan mütevellid bu anda duyduğum derin heyecanı gizlemek benim için çok zor olur.

Sağlam ve çözülmez dostluk bağları

Memleketlerimiz münasebetlerinin nüvesini teşkil eden nisbeten kısa bir maziye göz atarsak, bu münasebetlerin bu derece sağlam, samimî ve çözülmez bir dereceye bu kadar süratle erişmesi önünde heyecana kapılmamak imkânsızdır. Münasebetlerimizin bariz vasfı olan bu sağlamlık, samimiyet ve çözülmezlik, ekselansınızın da çok güzel ifade ettiği gibi, müeyyidesini katiyen insanî olan çifte zarurette, müşterek menfaat ve karşılıklı duygularda bulmaktadır. İftihar ile seyretmekte haklı olduğumuz bu muhteşem başarı, son zamanlar tarihinin kaydettiği başarıların muhakkak ki en güzellerinden biridir. Gene muhakkaktır ki memleketlerimiz, bu ölmez eseri, asırların tarihinden menfaatleri lehine dersler çıkarmış olan milletlerimizin hikmet ve kiyasetine medyundurlar.

Dört balkan devletinin güzel tesanüdü

Yalnız memleketlerimiz için değil, fakat aynı zamanda Balkan antantı blokunun doğmasına şahid olan yarım adamız için de mesud hâdiselerle bu derece dolu olan son sekiz seneye atılacak nazar da itminan verici mahiyettedir. Filhakika, çok kara bulutların kıtamız üzerinde sıksık yıkıcı kasırga tehditleri doğurduğu zamanlarda, dört memleketin bütün müteyakkiz ve yapıcı gayretlerini bundan böyle ebedî müşterek eserleri olan Balkan antantına sarfetmelerinden daha ziyade muhteşem bir manzara tasavvur olunabilir mi? Bu işte de milletlerimizin hikmet ve kiyaseti galebe çalmıştır. Memleketlerimiz ve aynı zamanda enternasyonal sulh için çok hayırlı bir büyük eser doğmuştur: Balkan antantı, ittifakları dört memleketi yegân yegân biribirine bağlıyan rabıtaların beliğ bir sembodlünü teşkil eden Yunanistan, Romanya, Yugoslavya ve Türkiyeyi bundan böyle çelik kanatları altında toplamaktadır.

Mühim bir merhale: yeni pakt

Böyle bir hava içinde türk - elen Entente Cordiale'i, memleketlerimizi biribirine çeken bu derece yakınlık ve benzerliklerin tesiri altında tabiî inkişafını takib etmeketen başka bir şey yapamazdı. Pek güzel ifade buyurduğunuz gibi türk - elen birliği yolunda bir yeni mühim merhale daha teşkil eden bugün imzaladığımız muahedeyi, bu düşünce ile ve bu aynı sulh ideali ile hareket ederek akdeylemiş bulunuyoruz.

Bay Başkan,

Yeni türk - elen muahedesinin mahiyetini ve şümulünü sarih ifadelerle o derece iyi tarif eylediniz ki bu muahededen bahsederken benim için Ekselansınızın beliğ sözlerine iştirâkten başka bir şey kalmamaktadır. Hak ettikleri refah ve saadeti milletlerine cidden temin edebilecek yegâne âmilin sulh olduğuna kani bulundukları için ancak sulhu istiyen iki memleketin bu hararetli azminden, bu şerait dahilinde, 1930 ve 1933 vesikalarına ilâve edilmekle kalmıyan ve Entente Cordiale muahedemizin bizzat ruhunu da tamamlayan ve genişleten bu muahede doğabilirdi. O Entente Cordiale muahedesi ki yalnız ismi, muhteviyatının ruhunu göstermeğe kâfidir. Türk - elen kardeş birliği.

Katî bir sulh vesikası

Balkan antantı konseyinin son toplantısında müzakere edilen, romen ve yugoslav müttefiklerimiz tarafından hararetle tasvib olunan ve bizzat Balkan antantı zihniyetiyle, tasarlanan bu yeni muahede iki memleketimizin kendilerini biribirine bağlıyan rabıtaları daima daha ziyade sıkılaştırmış azimlerinin bir ifadesidir. Bu, bizzat kendi menfaatlerimiz bakımından olduğu kadar beynelmilel sulhun menfaati bakımından da tahakkuk ettirilmiş katî bir sulh vesikasıdır ve bugün, bu muhabbet eserini, türk - yunan birliğinin bu remzini bütün dünyaya, Balkan azâları arasında hüküm süren tam tesanüd ve geniş ve halisane teşriki mesainin bir misali olarak iftiharla gösterebiliriz.

"— Bay Başkan,

Milletlerimizin yarattığı bu derece mühim ve neticeli bir eseri tahakkuk ettirmek devlet adamlarına her zaman nasib olamaz ve gerek benim için gerek arkadaşım doktor Aras için, türk-elen birliği yolunu tevsik ve teyid eyliyen bu vesikanın altına, ekselansınız gibi, yüksek siyasî ehliyet ve vatanperverlik faziletleriyle, son seneler içinde yaptığı hizmetlerden dolayı vatanının şükranına hak kazanmış ve birliğimizin hararetli bir taraftarı olarak ismi türk - yunan münasebatı tarihinde altın harflerle yazılı kalacak olan mümtaz bir şahsiyetin imzası yanına imzamızı atmak büyük bir saadettir.

Cihan barışı yolunda atılan adım

Sevincim çok büyüktür. Hususiyle ki, umumî sulh davâsına samimî bir hizmette bulunan muahedemizin imzası, ufukta beliren ve mustarib beşeriyete ferahlık getiren bir sükûnet devresine tesadüf ediyor. Cihan barışı yolunda atılan adım, aralarındaki antant bir sulh kalesi olan biz Balkanlıların ancak tasvibine mazhar olabilir ve bilhassa Türkiye ile Yunanistan Akdenizde teşriki mesaiyi ve münasebetlerin ahenkleştirilmesini istihdaf eden her eseri daima büyük bir memnuniyetle karşılayacaklardır. Çünkü böyle bir eser, bu mıntakada olduğu kadar bütün kıtamızda muhakkak sulhun tarsinini intaç edecek ve bu suretle türk - yunan birliğinin emin ve feyizli inkişafı hususunda en müsait havayı yaratacaktır. Sulh memleketlerimizde nasıl ebediyen payidar olacaksa bütün dünya üzerinde de katî olarak hüküm sürdüğünü görmek hususunda ekselansınızın yüksek dileklerine bütün kalbimle iştirâk ederken, kendi aralarında yıkılmaz bir hale getirmeğe muvaffak oldukları bu sulhun en kiyasetli ve en mert kâfili olan milletimizi tebcil etmek isterim.

Kadehimi, Elenler Kıralı Majeste İkinci Jorj'un sıhatine, dost ve müttefik Yunanistanın refah ve itilâsına kaldırır ve ekselansınızın ve sevimli Bayan Metaksas'ın şahsî saadetlerine içerim.

Majeste kral Jorjun huzurûnda

(Başı 1. inci sayfada)

kadar giden başvekilimiz ve hariciye vekilimiz yolda ahali tarafından şiddetle alkışlandılar. Çelenk konma merasimi esnasında muzika evvelâ istiklâl sonra yunan marşlarını çaldı. Vekillerimiz oradan gene yürüyerek otele avdet ederken yol üzerinde toplanmış olan halkın pek samimî candan tezahürlerile karşılaştılar.

Majeste Kıralın Huzurunda

Majeste kıral saat 12 de evvelâ başvekilimizi, sonra hariciye vekilimizi kabul ettikten sonra 13 te türk heyetini öğle yemeğine davet lûtfunda bulunmuşlardır.

Yemekten sonra Majeste evvelâ başvekilimizle uzun uzadıya konuştuktan sonra heyet âzasından birile de temas etmek arzusunu izhar buyurdular.

Başvekilimizin âzamızdan birini kendilerine takdim etmesi üzerine ona da birçok iltifat göstererek günün belli başlı mesaili hakkında kendisile fikir mübadelesinde bulunmak nezaketini ibraz buyurdular. Heyet on beşte saraydan büyük merasimle ayrıldı.

Ziyafetler

17 de Maraton barajında Metaksas tarafından verilen çayda hazır bulundu.

Bu akşam türk elçiliğinde yemek ve suvare vardır.

Yarın Sunyonda öğle yemeği verilecektir.

Heyetimiz hakkında hükümet mahafilinin ve halkın gösterdiği iyi kabul tasavvurun üstündedir.

Matbuat müsteşarı B. Nikolidis bu gün Kigfisyada Sesil otelinde türk gazetecileri şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir.

B. Metaksasın beyanatı

(Başı 1. inci sayfada)

siyatını götürmenizi dilerim.

Bu mühim dakikada, türk hükümetinin muhterem Reisine karşı olan hayranlık ve dostluk hislerimi bildirmek isterim. O Hükümet Reisi ki milletinizi, yüksek mukadderatına götürmek yolunda azimkâr ve kiyasetli bir elle idare etmekte ve eski ve mümtaz dostum B. Aras gibi şayanı takdir mesai arkadaşlarına malik bulunmaktadır.

ATATÜRK'e tazimler

Vasıtanızla, Türkiyenin Büyük Şefi Kemal Atatürk'e tazimlerimi arzetmek de isterim. O büyük adam ki, dahiyane bir surette, milletin canlı kuvvetlerini, yüksek hasletlerini tanzim etmiş ve Türkiyede esaslı bir medeniyet ocağı meydana çıkarmıştır.„

B. Mavrudis'in bir telgrafı

Dün türk - elen munzam paktının imzasını müteakip BB. Celâl Bayar ve Tevfik Rüştü Arasa, Hariciye nezareti daimî müsteşarı B. Mavrudisin bir telgrafı takdim edilmiştir. Nekahat halinde bulunan B. Mavrudis, bu telgrafında, sıhhî sebeplerden dolayı imzasını, türk vekillerinin ve Elen hükümet reisinin imzaları yanına koyamıyacağından dolayı teessürlerini ve aynı zamanda yeni paktın akdinden dolayı hararetli sevincini bildirmekte ve iki milletin gittikçe daha sıkı birliğinin başarılması hakkındaki temennilerini sunmaktadır.

İstanbul şehir meclisinde

İstanbul, 28 (Telefonla) — Şehir meclisinin bugünkü toplantısında şehrin imar plânı derhal tatbik edileceği için zarurî istimlâklerde bulunmak üzere belediye reisliğine 1,5 milyon lira kadar borç temin etmek salâhiyeti verilmiştir. Meclisin toplantısında hamam lara verilecek terkos suyu hakkında da vâlinin verdiği izahat dinlenmiştir. B. Üstündağ, kırkçeşme kesildikten sonra hamamcıların vaziyetinin zorlaştığını, fiatların on kuruştan yedi buçuğa indirilmesinin de tetkike değer olduğunu söylemiştir .

Hazirandan itibaren fakir halk için halk hamamları, yaptırılacağını hatırlatmış ve belediye tarafından bu iş için 10 bin lira ayrılmış olduğunu söylemiştir. Bu izahat üzerine hamamların ucuzlatılması için verilmiş olan takrir geri alınmıştır.

Ankara kanalizasyonu ve vidaj makineleri

Ankara şehri kanalizasyon işini tetkik etmek ve bir avanproje hazırlamak üzere hükümetçe bir mütehassıs davet edilmiştir. Esasen kanalizasyon işi hakikaten büyük bir ihtısas işi olduğu gibi ehemiyetli bir para işi de olduğundan bunu ancak devlet eliyle başarmak mümkündü. Bu hususta 938 büdcesine tahsisat konulmuştur.

Ankaralıların daima üzerinde durdukları bir mevzu olan kanalizasyonun tesis edilip işletmeye açılmasına kadar mevcud çukurların eskisi gibi vidaj makinalariyle tahliyesi zarurî bulunduğunu, ancak zamanla, çukurlar çoğalırken bazı topraklarda emme kabiliyetinin azaldığını gören belediye üç ay evel beş tane yeni vidaj arabası ısmarlamıştı. Bu arabaların inşa sı için müteahhide verilen altı aylık mühletin sonu olan ağustos başlangıcında arabalar gelecek ve mevcud arabaların kifayetsizliği yüzünden çekilmekte olan sıkıntı nihayet bulacaktır.

Bakanlar heyeti zelzele mıntakası hakkında mühim kararlar aldı

(Başı 1. inc sayfada)

leştirilmişlerdir. Bir taraftan hasarın tesbitine devam olunmakla beraber dil ğer taraftan da yıkıntı altında kalan zahireler çıkarılmakta ve programlı bir şekilde zahiresiz kalanlar iaşe edilmektedir.

Bakanlar heyeti Kırşehir ve Yozgad vilâyetleri havalisindeki yer sarsıntısı vaziyetini esaslı bir surette tetkik etmek üzere bir komisyon teşkilini derpiş eden bir kararname ile şu kararları almıştır:

Kızılay'a beş yüz otuz bin lira verilecek

1 - İlk imdad oalrak iaşe, sıhat ve sair yardımlar Kızılay kurumu marifetiyle yapılacak ve hükümetçe son defa alınan 30 bin liralık tahsisat bu kuruma verilecektir.

2 - Bir kısım çadır ihtiyacını karşılamak ve sonra iade etmek üzere şimdilik 400 çadır Millî Müdafaa bakanlığından mazbata mukabili Kızılay kurumuna verilecektir.

3 - Zelzele sahasının jeolojik durumunu Kültür ve Ziraat bakanlıklarının göstereceği profesörler tarafından âcilen tetkik ve neticesi rapor halinde bildirilecektir.

4 - İskân umum müdürünün reisliği altında, İç, Millî Müdafaa, Finans, Kültür, Ziraat, Sağlık ve Sosyal yardım bakanlıklariyle tapu ve kadastro umum müdürlüğünden memur edileceklerden mürekkep bir komisyon kurularak derhal zelzele sahasına gönderilecektir. Bu komisyon zelzele sahasını tahdid ve tetkik ederek yıkılan ve yıkılacak olan evlerle kayıpları tesbit ve yıkılacak ve yahud yerinde bırakılacak köylerin yerlerini ve evlerini ve evlerin tiplerini malzeme mikdarını ve yapılacak inşaatın cinsini ve yardımların tarzını ve sair hususları tayin edecek ve nihayet on gün içinde raporunu hükümete verecektir.

5 - Finans bakanlığı bu işler için 500 bin liralık tahsisat almağa teşebbüs edecek ve Kızılay kurumuna verecektir.

6 - Bütün bu vazifeler Sağlık ve sosyal yardım bakanlığı tarafından yapılacaktır.

7 - Bakanlıklar, zelzele sahası için yapacakları iş ve yardımları ve bu işe ayıracakları memurları sağlık ve sosyal yardım bakanlığı emrine verecekleridir.

8 - İaşe, inşaat ve bununla alâkalı her türlü muameleler Kızılay kurumu marifetiyle yapılacaktır.

9 - Üçüncü ve dördüncü maddelerde sayılan komisyonlar tetkikleri neticesinde köylerin zelzele sahasında tahdid edilen yerlerde tekrar kurulmasında fennî ve katî mahzur gördükleri takdirde bu cihet Bakanlar heyetince ayrıca tetkik ve mütalea olunacaktır.

Delegelerden bir kısmı gittiler

Haber aldığımıza göre komisyondaki delegelerden bir kısmı dün akşam Kırşehire hareket etmişlerdir. Diğer bir kısım delegeler de bu gün hareket edeceklerdir. Komisyon ilk toplantısını yarın saat 8 de Kırşehir vilâyet dairesinde yapacaktır.

Kültür ve Ziraat bakanlıkları tarafından jeolojik tetkikler için gönderilecek mütehassıslar bu komisyondan ayrı olarak tetkiklerde bulunmakla beraber komisyonun çalışmasını kolaylaştırmak üzere taleb vukuunda gereken izahları bu komisyona vereceklerdir.

Sağlık ve sosyal yardım bakanlığı, Bakanlar heyetinin yukarıya yazdığımız kararı mucibince iskân umum müdürünün reisliği altında zelzele sahasında tetkikler yapacak olan komisyonun çalışmasına dair bir talimatname hazırlamış ve komisyonda delegesi bulunan dairelere bu talimatnameyi göndermiştir. Talimatnameye göre:

Komisyona bir Kızılay müfettişi refakat edecektir. Komisyon 10 gün içinde tetkiklerine aid raporu vermeye mecbur olduğundan bu tetkiklere en kısa bir zamanda başlanacaktır. Komisyon çalışmasında lâzım gelen çabukluğu temin etmek üzere Bakanlıklardan bu işe memur edilecek zatların hepsi yarın sabah saat sekizde Kırşehir vilâyet dairesinde toplanmış bulunacaktır. Yozgad vilâyetinin memur edeceği bir zat da aynı zamanda Kırşehirde bulunarak komisyona icab eden izahatı verecektir.

Komisyona iskân teşkilâtından bir mimar, bir mühendis ve lüzumlu memurlar refakat edecektir.

Komisyon Kırşehir merkezinde toplanarak burada verilecek malûmat ve izahlara göre sarsıntı sahasının Kırşehir ve mücaviri vilâyetlerdeki kısımlarını bir harta üzerinde tahdid edecektir.

Tahdid edilen sahadaki köylerin her biri komisyona mensup azâ ve bunlara terfik edilecek vilâyet, finans, bayındırlık, sağlık, ziraat memurları, jandarma zabitleri tarafından grup halinde gezilecektir.

Tesbit edilecek esaslar

Gezilen sahalarda tetkik olunacak hususlara aid esaslar talimatnamede ayrı ayrı gösterilmektedir. Bu esaslara göre zarar gören köylerin adları, nüfusları tesbit olunacaktır. Zelzeleden müteessir olmuş olmak kaydına dahil olabilmek için bir mahalde bir veya birden fazla evlerin tamamiyle yıkılmış veya oturulmaz bir hale gelmiş olması lâzım gelecektir. Zelzeleden müteessir olan bu köylerdeki yıkılmış veya tamiri ve iskânı kabil olmıyacak derecede hasar görmüş ve tamir suretiyle ıslahı mümkün şekilde az zarara uğramış, evlerin adedi, her köy ayrı ayrı gösterilmek üzere cetvellere kaydedilecek ve her evin sahibinin adı, soyadı evin nüfusu da gösterilecektir.

Bu köylerin ekime müsaid erazisi ve otlakları da tahkik olunacaktır.

Bu köylerde zelzeleden yıkılmış veya hasara uğramış olan evlerin ne tarzda ve hangi malzeme ile inşa edilmiş olduğu ve zelzeleye mukavemet ederek yıkılmamış veya az hasara uğramış evler varsa bunların zelzeleye dayanmalarının fenni sebepleri araştırılacaktır.

Bunların tesbitinden sonra Ziraat ve Kültür bakanlıkları tarafından ayrıca ve sarsıntı sahasının jeolojik durumunu tetkik için gönderilen mütehassıslarla temas edilerek bu yerlerdeki toprak tabakalarının vaziyeti tesbit ve bu yerlerde yeniden köy inşasında mahzur olup olmadığı tayin olunacaktır. Mahzur olduğu anlaşılırsa raporda bu dahi zikrolunacaktır.

Komisyonun tâlî grupları tarafından evleri yıkılmış olan köylerin yerlerinde bırakılması veya başka yerlere nakilleri hususlarından hangilerinin faydalı olduğu tetkik olunacaktır. Komisyon tâlî kararından evel vilâyetin mütaleasını da alacaktır.

Büyük köyler kurulacak

Erazi, su ve saire gibi, halkın hayatî ihtiyaçları daima göz önünde bulundurulmak şartiyle evleri tamamiyle yıkılmış köylerin birkaç tanesinin bir araya toplanması ve büyücek köyler tesisi imkânları aranacaktır. Sıtma mıntakalarından ayrı yerlerde olması imkânları da araştırılacaktır.

Komisyonla beraber olan mimar ve mühendisler bu mıntaka için muvafık ve sihî vasıfları haiz, iktisadî olan ev tipleri tesbit ve inşa malzemesini tayin edecektir. Ev tipleri ve inşa malzemesi için mahallî memurin ve köy ihtiyar heyetlerinin de mütaleası alınacaktır.

İnşaat keşifleri, mahallî rayiçlere göre tanzim olunacaktır. Zelzele sahasının genişliğine ve havaların tetkiklere müsaid olup olmayışına göre komisyon reisinin münasip göreceği bir günde gruplara ayrılarak tetkikler yapmış olian tâlî heyetlerin hepsi gene Kırşehirde birleşerek umumî toplantılar yapacaklar, kararlarını bir rapor halinde hazırlıyacaklardır.

Bütün bu işler en geç 10 mayıs çarşamba akşamı bitmiş ve komisyon azâsı Ankaraya 10 mayısta dönmüş bulunacaktır.

Çiçekdağı kaymakamı tekaüde sevkedildi

Yer deprenmesi mıntakasına dahil olan Çiçekdağı kazası kaymakamı İroç, ilk sarsıntı haberini çok geç verdiği ve böyle felâketli bir zamanda vaziyetin icab ettirdiği hassasiyet ve faaliyeti gösteremediği anlaşıldığından tekaüde sevkedilmiştir. (A.A.)

Cümhuriyet merkez bankası umumî heyeti dün toplandı

Bankanın geçen yılki kârı 2.151.886.42 liradır

Yurdun ekonomik vaziyetinde iyi ve müsbet bir inkişaf var

(Başı 1. inc sayfada)

miş idik.„

İdare meclisi raporunun okunmasını müteakib esas nizamname maddelerinde yapılması istenen tadiller ve ilâve okunmuş ve bunlar, üzerlerinde esasla alâkalı olmıyan bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

Alelâde toplantı

Merkez Bankası umumî heyeti bunu müteakib alelâde toplantısını yapmıştır. İdare meclisinin, bankanın 1937 hesab yılı içindeki çalışmasını izah eden raporunda dünyanın 1937 yılında huzur ve emniyete varabilmekten uzak kalmasına ve bazı memleketlerde iç ve dış siyasî kararsızlıkların devam eylemesine rağmen o yıl içinde iktısadî müş'irelerin fena rakamlar şeklinde tecelli etmemiş bulunduğu, toptan fiatların yüksekliği, hayat pahalılığının istiksar edilecek bir tereffu seviyesinden uzak kaldığı, istokların ehemiyetli bir teraküm manzarası göstermediği, cihan ticaretinin kıymet ve kemiyet itibariyle biraz daha inkişafa mazhar olduğu ve işsizliğin azalmağa yol tuttuğu kaydedilmekte idi.

Gene bu raporda vaziyetteki mahsus iyiliğe aid müşahedenin bütün sene itibarile arzettiği manzaraya aid bulunduğunu ve 1937 başlangıcında inkişaf üzere bulunan dünya iktisadiyatının, sonradan baş gösteren bir inhitatın tesiri altında kaldığı ve senenin ikinci nısfının zihinlerde müsaid olmıyan bir intıba bırakarak kapandığı işaret edilmekte ve bunların sebebleri izah olunmaktadır.

Raporun en dikkate değer ciheti hiç şüphesiz memleketimizin genel durumuna aid kısmı idi.

Müsbet rakamlar

İdare meclisi raporunun bu izahatına göre 1937 yılı içinde ziraat iyi mahsul vermiş, sanayi sahasına aid inşa ve işletme faaliyeti program dahilinde yürümüş, ticaret kalkınmada devam etmiş, maliye umulanın üstünde neticeler, göstermiş, toptan fiatlar umumiyetle biraz daha yüksek seviyeye çıkmış, hayat pahalılığı ise bir sene evvelkinden yukarıya o mertebeye yükselmemiştir.

Raporun ticaretimize aid kısmına gelince, hariçteki tenevvü müşkülâtı ve kayıdlara rağmen dış ticaretimizin 1937 senesinde de kalkınmasına devam etmiş ve umumî yekûnu 137 milyon 984 bin lirası ihracat, 114 milyon 379 bin lirası da ithalât olmak üzere 252.365.000 liraya varmıştır. Bu suretle dış ticaretimiz muvazenesi bakımından memleketimiz lehine kaydolunan fark 23.605.000 liradır

Gene rapordan öğrendiğimize göre, 1937 yılında ihracatımızın beher tonuna isabet eden kıymet 101 liradır.

Bu mikdar 1936 yılında 86, 1935 de 65 ve 1934 yılında ise 56 lira idi.

Altın vaziyeti

Raporda bankanın tasarrufu altında olmak üzere bulundurduğu altın mikdarı hakkında da şu malûmat verilmektedir:

1936 gayesinde 24.103 kilodan ibaret olan altın mikdarı sene zarfında gelenlerle birlikte yıl sonunda 26.107 kiloya varmıştır. 1937 senesi içinde mevzuu bahis altınlardan bir kısmı terhin edilmek suretile istikraz edilen meblâğlar 16 teşrinisani 1937 de 8 milyon 448.314 lira olarak en yüksek seviyesine baliğ olmuştur. Sene nihayetinde ise 26107 kiloluk altın her türlü kayıddan âzade olarak bankanın mutlak tasarrufu altında bulunuyordu.

Para piyasası

Vâdeli veya vâdesiz paralar memleket bankaları tevdiat ve alacaklı hesablarında seneden seneye artmakta devam etmiştir. Gerek alacaklı hesapta, gerek borçlu hesabda ve iskontoya aid faiz mikdarları âzamî hadler etrafında bulunmuştur. Banka evvelce tesbit etmiş olduğu reeskont haddini 1937 senesinde de çoğaltmamıştır. Paramız 1937 senesinde dahilî istikrarını muhafaza etmiş ve bu istikrarın temini hususunda hükümetimizin öteden beri gösterdiği hassasiyet ve ihtimam bu muvaffakiyetin en mühim âmili olmuştur.

Tedavüldeki banknotlar

Rapordaki izahata göre bankanın kasalarındaki banknotlar da dahil olmak üzere 1936 sonunda mevcud 187 milyon 683.952 liralık mütedavil banknotlara 1937 yılı içinde 4.000.000 liralık daha banknot ilâve olunarak 191 milyon 683.952 liraya baliğ olmuştur. Bu mikdardan gene 937 de 15.007.451 liralık banknot çekildiğinden sene sonunda tedavülde bulunan mikdar 176 milyon 676.501 liradır.

Sene nihayetinde banka kasalarında 8.046.54 lira bulunduğu dikkate alındığı takdirde piyasada fiilen tedavülde bulunan banknot mikdarının 186.630.447 lira olduğu görülür.

Kâr ve zarar hesablarına gelince :

Banka 1937 yılı muamelelerinde 2.151.886.42 liralık bir kâr temin etmiştir.

Bu miktardan 430.377.29 lirası ihtiyat akçesi olarak ve 630.000 lirası da yüzde altı nisbetinde temettü olarak ayrıldıktan sonra geriye 1.091.509.14 lira kalmaktadır ki, bundan da memurlar hissesi ve yüzde on fevkalâde ihtiyat akçesi olarak 163.361.37 lira çıkarılmakta ve mütebaki 928.147.77 liranın yarısı hazineye ve diğer yarısı da hissedarlara bırakılmaktadır. Hissedarlara kâr hisseleri olarak ayrılan bu miktarlara geçen sene kârından müdevver 1.361.91 lira da ilâve edilmek suretiyle elde edilen yekûn kazanç ve buhran vergileri indirildikten sonra beher hisse ye 632 kuruş temeddü dağıtılması müsaid görüldüğünden raporda, temettüün bu suretle tevzii istenilmekte idi.

Umumî heyet raporu ve kâr ve zarar hesaplarını tasvib ve idare meclisini ibra ederek müddetleri biten mürakiblerden C. ve B. hisselerine sahib bankalar ile şirketler tarafından seçilmesi lâzım gelen mürakibliğe AbdullahNaci Akbay'ı ve D. sınıfı hisselerine sahib bulunanlar tarafından intihabı lâzım gelen mürakibliğe de İzzet Sirmen'i seçmiştir.

HİKÂYE

Aile saadeti

Memleket içinde dört ay süren seyahatından dönüşte, Selim Can'ın ilk işi, bütün bu müddet zarfında kendisinden hiç haber alamadığı arkadaşı Şefik Gürkan'ı aramak oldu. Onu evvelce oturduğu bekâr odasında bulamadı. Kapıcının kendisine verdiği adresle, arkadaşının Cebecide yeni tuttuğu evi, bir hayli aradıktan sonra, nihayet buldu. Kapıyı Şefik açtı. Şapkası elinde, dışarı çıkmak üzereydi. Arkadaşını görünce "vay, vay! dedi, yahu neredeydin bunca zaman? İnsan bir haber olsun göndermez mi?" Sonra misafirini içeri davet edecek yerde onun koluna girdi. "Zaten çıkıyordum, dedi, içim sıkıldı evde, gel, seninle şöyle biraz dolaşırız." Selim Can, dostunun bu hareketine hayret etti. "Canım, biraz otururduk, niçin beni içeri almadın? dedi, halbuki o kadar da yorulmuştum ki." Öteki bu siteme aldırış etmeden onu sürükledi; "Zararı yok, yoruldunsa, şurada köşe başındaki kahveye girer, oturuz."

Kahve tenhaydi, pencere önündeki masaya iliştiler. Şefik arkadaşının yüzüne hayretle bakıyordu. "Bilmezsin, ne kadar sevindim geldiğine! dedi. Senden başka candan bir ahbabım yok!"

— Fakat Yıldız apartmanındaki odandan pek memnun olduğunu söylüyordun, Neye oradan çıktın da bu sapa mahalleye tıkıldın?

— Senin haberin yok galiba!

— Neden?

— Evlendiğimden.

— Yok canım, sahi mi söylüyorsun?

— Evet, bir felâkettir başıma geldi.

— Ne diyorsun Şefik. Bir yeni evli için böyle söylemek hiç de hayre alâmet değildir.

— Hayri yok ki alâmetini arıyorsun. Ah, dostum, ah, nasıl oldu da bu çürük tahtaya bastım, hâlâ anlayamıyorum.

— Evlenmenin hep aleyhinde bulunurdun, birdenbire bu kararı nasıl verdin?

— Sen de şaş, ben de şaşayım. Bazan insanın dili kolu bağlanıyor. Annem, İstanbuldan kalkıp bu iş için geldi, eş dost üstüme düştüler, o kadar ısrar ettiler ki dayanamadım. Bir "peki" dir ağzımdan çıktı. İstanbula gittik iki hafta içinde nikâh mikâh hepsi olup bitti ve biz soluğu çift olarak tekrar burada aldık, senin anlıyacağın.

— Hepsi iyi ama, memnuniyetsizliğinin sebebini anlayamıyorum.

— Onu ben de anlayamıyorum, ama ne yapayım ki bizimkine kanım bir türlü kaynamadı. Evleneli daha iki ay olmadı, ayrılmayı bile aklımdan geçiriyorum.

— Ne söylüyorsun Şefik.

— Ama haklı değil miyim, daha başlangıçta bu hoşnudsuzluk olursa, sonrası tabiî beter olacak.

— Bu düşüncene iştirk etmiyorum.

— Niçin? İnsan sevmediği karısını sonradan nasıl sever?

— Bunun kabil olduğunu sana isbat edeyim mi? Fakat bana söz ver ki anlattıklarımı kimseye tekrarlamıyacaksın. Çünkü bu macerayı ilk öğrenecek sen olacaksın.

— Beni meraka sokuyorsun.

— Sabırlı ol. Bu hikâye on sene evvel başlıyor. Ben de tıpkı senin gibi akrabalarımın ısrariyle evlendimdi. İnanırmısın ki, tâ düğün olup da karımla baş başa kalıncaya kadar bir defa olsun yüzünü görmüş değildim. O zamanlar için böyle şeyler vakidi. Herkes çekilip ikimiz baş başa kalınca duvağını kaldırdım. O anda içimden bir ürperme geçti. Gelini hiç ama hiç beğenmemiştim. Karım hislerimi yüzümden okumuş olacak ki sapsarı kesildi, titremeye başladı. Fakat bir şey söylemedi. Saatlerce karşı karşıya bir tek kelime telaffuz etmeden durduk. Ben yaptığım bu cahillikten dolayı kendi kendimi yiyordum. O, artık vaziyetin gizlenemiyecek bir şekilde ortaya çıktığını görerek ağlamaya başlamıştı.

Böyle put gibi iki saat karşı karşıya durduktan sonra ayağa kalktım. Ne yapmak istiyordum, bilmiyorum ama, dışarıda hâlâ benim saadetim şerefine eğlenen misafirleri ve çalgıcıları defetmek, o kadınla yaşayamıyacağımı anneme haykıra haykıra söylemek istiyordum. Birden karım yanıma yaklaştı. Mahcup bir tavırla gözleri önüne eğik olarak:

"— Anlıyorum, dedi, benden hoşlanmadınız. Zorla güzellik olmaz. Yalnız sizden insaniyet namına büyük bir ricada bulunacağım. Beni bu akşam rezil etmeyiniz. Hakikati herkese ilân etmekle hayatımı ebediyen kıracağınızı unutmayınız. İzzeti nefsim bu kadar ağır bir darbeye tahammül edemiyecektir. Onun için yalvarıyorum sizden, bir kaç gün sabredin. Sonra bir sebeb bulur, anlaşamadığımızı, kavga ettiğimizi söyliyerek ayrılırız. Sizden muhabbet dilenmiyorum. Bunun imkânsız olduğunu biliyorum. Yalnız zevahiri kurtarmak için bir kaç günlük bir fedakârlık rica ediyorum."

Sesi istirabından titriyordu. Acısının derecesini yüreğimde hissettim. Ona usulca "müsterih olun, dedim, istediğinizi yapacağım. Sizin bir kabahatiniz yok." O geceyi bir şezlong üzerinde uzanarak geçirdim. Karımla yalnızken hiç bir şey konuşmuyor, ancak başkaları yanında, hakikat hissedilmesin diye vaziyet icabı bir kaç gündenberi kaynaşmakta olan sempatileri kendi kendime ilk defa o akşam itiraf etmek cesaretini gösterdim. Sonra da, evet sonra da nihayet karımdı. Bekârlık hayatımda yüz kat çirkin kadınlara kadın gözüyle bakmış olan ben, ne diye ona bu kadar soğuk davranıyordum. O bir iyilik ve şefkat meleği gibi, gene bir şey söylemeden, uzaktan gözlerime bakıyordu. Bir şey söylemiş olmak için: "Yatağınızı bugün temiz değiştirdim, dedi, hiç merak etmeyin." Birdenbire içimden gelen hamleyi durduramadım: "Beyhude zahmet etmişsin, dedim, bu akşam orada yatmıyacağım" ve yanına sokuldum.

O gündenberi on sene geçti. Bizi aile saadetine numune bir çift diye gösterirler. Hakikaten de öyledir. Karıma karşı ilk günlerde yaptığım büyük haksızlığı ve hakareti tamir için elimden geleni ardıma koymadım. Bak bizim hayatımızdan ibret al. Çabuk ümidsizliğe düşmemelisin. Bugün sevmediğin karına bir sene sonra perestiş ettiğini görürsem, hiç şaşmam.

HİKÂYECİ

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazartesi : Ankara „
Salı : Yeni ve Cebeci eczaneleri
Çarşamba : Halk ve Sakarya „
Perşembe : Ege eczanesi
Cuma : Sebat ve Yenişehir „
Cumartesi : İstanbul eczanesi
Pazar : Merkez „

HALK ve YENİ SİNEMALAR
Seans saatleri

Her gün

YENİ	HALK
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Cumartesi günleri

YENİ	HALK
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Pazar günleri

YENİ	HALK
11	11
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Geceleri saat 21 de

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müracaat şehir: (1023-1024). — Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Telefon numaraları: Zincirli cami civarı: (2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civarı: (2806, 3259). — Yenişehir, Havuzbaşı, Bizim taksi: (2323) — Havuzbaşı: Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333) — Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	19.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	19.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.30	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.45	7.30
Akköprüden S. pazarı'na	8.00	9.45

§ U. Meydanı ile İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ U. Meydanı ile Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus Meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Teahhütlü 18 e kadardır.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya : Her sabah 8.20.Her akşam 19.15 ve 19.50 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına : Hergün 9,35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı : Hergün 9.35
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkale'ye rayotobüs „ 16.05

GÜNDELİK

Hicrî - 1357 Rumî - 1354
Sefer: 28 Nisan: 16
S. D. S. D.
Güneş: 5 00 Akşam: 19 03

DÜNYA BASINI

Atina gazetelerinin İmzalanan munzam pakt hakkında yaptıkları tefsirler

Atina, 28 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor: Hemen hemen yalnız dünkü günün klişeleri ve röportajları ile dolu olan bu sabahki bütün gazeteler, başmakalelerinde dün imzalanan türk - elen munzam paktını tefsir etmektedir.

Eleftrun Vima diyor ki:

"Halkın yeni pakta karşı gösterdiği heyecanlı hüsnü kabul ve türk vekillerine yapılan tezahürler, iki memleket arasında işbirliği lüzumunun, iki hükümetin şuurlarına girmeden evvel, iki milletin ruhunda hissedilmiş bulunduğunu göstermektedir. Dün imzalanan pakt, elen - türk işbirliğinin hayatiyeti ve dinamizminin ve aynı zamanda iki millet ve iki hükümet arasındaki dostluk önünde açılan yeni düşünüşlerin mütemadi genişlemesinin bir bürhanıdır. Yunanistan ve Türkiye, yalnız barışmış ve bir daha çarpışmamağı teahhüd etmiş iki millet değil, fakat lüzumu takdirinde mülkî tamamiyetlerini ve istiklâllerini müşterek surette müdafaa için kuvvetlerini birlikte hareket ettirecek iki müttefik devlettir.„

Dostluğun silinmez mühürü

Katimerini diyor ki:

"Bu pakt, faal elen - türk dostluğunu silinmez mühürlerle teyid etmekle kalmamış, fakat aynı zamanda samimî ve heyecanlı yeni beyanatlara da bir vesile teşkil eylemiştir. Elen milleti, müttefikan, Celâl Bayarın "dostluğumuz ebedidir ve ebedî kalacaktır„ cümlesini alkışlamaktadır. Bu dostluğun bozulmaz mahiyetini kaydetmek için iki Başvekil "Birlik„ kelimesini kullanmışlardır.

İki azmin birleşmesinden doğan kuvvet

Filhakika, enternasyonal sahada iki müttefik devletin biribirlerine yaptığı karşılıklı yardımlar hatırlardadır. "Birlik„ kelimesi, görülüyor ki, gelişi güzel sarfedilmiş değildir. Zira, her yerde ve her zaman, Yunanistan ve Türkiye, bir tek devlet gibi, katî bir surette sulh idealine kendisini vermiş iki azmin birleşmesinden hasıl olan bir kuvvet gibi kendilerini göstermişlerdir.„

Pakt sulhün tezahürüdür

Proia diyor ki:

"Dün akşam söylenen nutuklarda herhangi bir protokol nutku mahiyeti mevcud değildir. Bu nutuklar, aralarında muallakta kalmış eski meselelerin tasfiyesinden sonra biribirlerini hiç bir şeyin ayırmadığını değil fakat Akdenizin şark havzasında müş terek menfaatleri için her şeyin kendilerini samimî bir birliğe sevkettiğini gören iki milletin hissiyatına tam terceman olmaktadır. Bu zihniyet dahilinde, munzam pakt, ferah verici yeni bir ruhla ve yeni bir ileri hareket için bidayet noktası teşkil etmektedir.„

Ellinikon Mellon diyor ki:

"Bu paktın imzası, sulhun bir zaferidir.„

Fransa

"Politika yerine iş!"

Figaro diyor ki:

"Bize öyle geliyor ki Fransa ve İngiltere hâdiselere seyirci kalacak ve başkalarının manevralarına kurban gidecek yerde müştereken teşebbüslerde bulunmak ve harekete geçmek mecburiyetindedirler. Teknik plânlar üstünde Fransız - İngiliz anlaşmasının temdidi etrafında bir çok şeyler yazıldı. Biz, her şeyden evvel "siyaset" diyoruz."

Çekoslovakya için harekete geçmek lâzım

Popüler gazetesi, bilhassa Çekoslovakya meselesiyle meşgul oluyor ve şöyle yazıyor:

"Tehlikenin önüne geçmek için İngiltere ve Fransanın "Çekoslovakyanın istiklâlini garanti edeceğiz" demeleri kâfi değildir. İngiltere ve Fransanın Varşovada, Belgradda ve Bükreşte de hareket geçmeleri icab eder. Eğer Fransa ve İngiltere bu hükûmet merkezlerinde Almanyanın sarfettiği gayretlerin onda birini sarfedecek olurlarsa katî neticeler elde edebilirler. Her yerde ve her ân hazır olmak lâzımdır. Orta Avrupa meselesini ve diğer meseleleri halletmek için işte yegâne çare budur."

B. Çemberlayn'ın realizmi

Maten diyor ki:

"İngiltere Başvekili Çemberlayn'ın dörtler paktına teveccühü olduğu söyleniyor. Fakat hakikat şudur ki, İngiltere başvekili plâncı değil realisttir. Şakulî veya amudî akisler veya daireler onca hiç bir şey ifade etmez. Onun istediği Avrupadaki siyasî rakabetlerin sükûnet bulmasıdır. Bu, ister ikiler, ister üçler, dörtler veya beşler paktı ile elde edilsin, hiç bir ehemiyeti yoktur."

Romaya hemen elçi göndermeli

Pöti Parizyen Fransız - İtalyan müzakereleri hakkında şunları yazıyor:

"Öyle görülüyor ki, Fransa her iki memleketi alâkadar eden bütün meseleler üzerinde katî bir anlaşma elde edilmesini istediği halde İtalya, umumî mahiyette bir anlaşmayı terviç etmektedir. Fakat müzakereler başlar başlamaz iki memleket arasında açılacak havayı bu görüş farkı hiç bir suretle ihlâl edemez. Çünkü her iki hükûmet de bu havanın idame ve inkişafını aynı derecede arzu etmektedir. Diğer taraftan İtalyan hükûmeti bir ân evvel Romaya bir Fransız büyük elçisinin tayinini arzu eylemektedir. Bu tayin artık daha fazla gecikemez."

Yugoslavya

Enternasyonal hâdiseler karşısında

İtalyan - İngiliz müzakerelerini büyük bir alâka ile takip eden ve iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerini yeniden tesis eden itilâfın akdini selâmlayan Yugoslavya matbuatı Dalâdiye ve Bone'nin yakında Londraya yapacakları seyahatla uzun uzadıya meşgul olmaktadır.

Pravda gazetesi bu münasebetle Fransız devlet adamlarını karşılamak için Londrada yapılan hazırlıklardan bahsetmekte ve Fransa ile İngiltere arasında yapılacak daha sıkı bir teşriki mesainin Avrupa sulhunu tersin edeceğini ve bunun da Yugoslavya haricî siyasetinin esas temellerine tevafuk edeceğini ilâve eylemektedir.

Almanya

Manasız bir red cevabı

Berliner Lokal Anzeyger gazetesi, Alman südet partisi reisi Henlayn'ın tekliflerinin bir müzakere esası olamıyacağına dair Çekoslovak hükûmeti tarafından yapılan beyanatı bahis mevzuu ederek diyor ki:

"Bu usul demokrasi devletlerinde "hayır" demek için revaç bulmuş bir ananedir. Bu suretle hem menfi cevab verilmiş oluyor, hem de gûya müzakere edilmek istenildiği hissi veriliyor. Fakat Çekoslovakya cumhurreisi ile başvekili bu meseleyi böylece halledebileceklerini zannediyorlarsa çok vâhim bir hataya düşüyorlar. Çünkü üç buçuk milyon taraftarı olan ve Çekoslovakya parlamentosunda da en kuvvetli partiyi teşkil eden bir teşekkülle müzakereye girişmek istememek çok manasızdır. Çekoslovakya hükûmeti Henlayn tarafından ileri sürülen ve mümkün olabilecek yegâne hal tarzını teşkil eden teklifi reddederse Çekoslovakya devletine her halde hizmet etmiş olmıyacaktır."

Avrupa siyasetinde kargaşalık

Jurnal dö Mosku, Avrupa siyasetinde kargaşalık başlığı altında yazdığı makalede İngiliz - İtalyan anlaşmasının Avrupanın umumî vaziyetinde fena bir tesir hasıl ettiğini ve İngilterenin müstakil Avrupa devletlerinin mütearrızlar tarafından yutulmasını terviç ettiğine kani olan bu devletlerin tehlikeyi kendilerinden uzaklaştırmak için her türlü manevralara tevessül ettiklerini yazıyor.

Bu gazete, yakında yapılacak Fransız - İtalyan müzakerelerinin de Avrupa siyasetinde bir dönüm noktası teşkil edemiyeceğini kaydediyor.

...Ve kargaşalığa yeni bir delil

İngiliz - Fransız müzakereleri hakkında da şöyle diyor:

"Fransız nazırlarının da Londra seyahatine çıktıkları bu andaki şartlar da Avrupanın umumî kargaşalık vaziyetine bir delildir. Onlar görüşe dursunlar, mütearrızlar sergüşetlerine devam ediyorlar. Garb Avrupasında tek bir devlet yoktur ki siyaseti kollektif emniyet ve Milletler Cemiyeti paktı prensiplerini tanımamazlık yüzünden çıkmaza girmiş bulunmasın.

Sovyetler Birliği, bugün Avrupada mevcud karışıklığın kendi kudretini zayıflatamıyacağına ve haricî siyasetini de idameye mani olamıyacağına katîyen kani olarak emin adımlarla kendi kendine çizdiği yolda yürümekte devam edecektir."

İki romen gemisi havuzlarda tamir edilecek

İstanbul, 28 (Telefonla) — Bir romen denizaltı gemisiyle romen donanmasına mensub diğer bir gemi havuzlarda tamir edilmek üzere buraya gelmiştir.

Nakkaş çayırı fındıklık yapılacak

İstanbul, 28 (Telefonla) — Halkalı ziraat mektebinin yanındaki Nakkaş çayırlarının fındıklık yapılmak üzere istimlâki kararlaşmıştır.

Alenî teşekkür

Böbreğimdeki taşı hayrete şayan bir hazakatle almağa muvaffak olarak senelerdenberi çektiğim ıstırabtan beni kurtaran Nümune hastanesi Bevliye mütehassısı Dr. B. Feyzi Taner ile arkadaşları Bay Nurettin ve Faruk İlhana ve tedavim esnasında bana en müşfik ihtimamı gösteren hemşirelerden Bn. Azime ve Zehra ile hastabakıcı Fatmaya alenî teşekkürü bir borç bilirim.

Şerif Tahsin Oşar
Hariciye Vekâleti memurlarından

ÇAPRAZ KELİMELER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Y	U	N	A	N	■	■	A	F
2	U	■	A	K	■	■	A	T	A
3	N	A	S	R	E	T	T	İ	N
4	A	K	R	O	B	A	T	■	T
5	N	■	E	B	E	■	A	N	A
6	■	■	T	A	■	O	■	A	S
7	■	A	T	T	A	■	Ü	S	T
8	A	T	İ	■	N	A	S	■	İ
9	F	A	N	T	A	S	T	İ	K

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

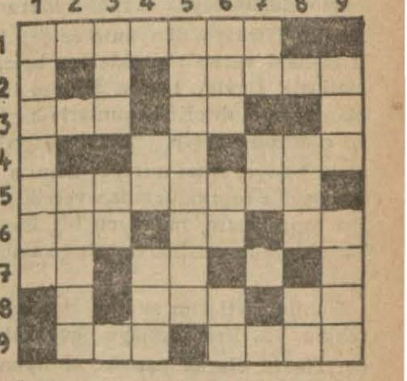

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya:

1- Kırşehir köylerinin başına gelen felâket.
2- Uydurma hikâye.
3- Söz - İlâç - Üçüncü şahıs.
4- Vilâyet - Gök yüzünün en yüksek kısmı.
5- "Hakikat" romanını yazan realist fransız romancısı.
6- Traş makinesinin ince usturası - yayla atılır - bir nota.
7- Esmekten emir - kırmızı - üçüncü şahıs.
8- Üstüne öte beri konan sed - bir nota.
9- Yarım karanlık - ateşten çıkan ışık.

Mütekaidler: Siz bu fikre ne dersiniz?

Bir mütekaid diyor ki:

"Türkiyenin örnek köylerini kurmak işini bize bırakın,,

Bu şeklin faydalarını anlatan proje alâkalı devlet makamları tarafından tetkik edilmektedir

Umumî harb içind idi. Filistindeki karargâh kumandanlığının bir emriyle Kudüse gitmiştim. Orada iki büyük misafirhane vardı. Filistine yerleştirilmek üzere gelen alman yahudileri buraya misafir oluyorlardı. Bir arkadaşla beraber önünden geçerken, biribirine yakın olan bu iki ve bizim hanlara benzeyen koca yapıların kum gibi muhacirle kaynaştığını gördüm. Sıcak, tahammülü güç bir güneş beynimizi sulandırıyordu. Çoluk, çocuk, genç, ihtiyar, kadın, erkek bu bir sürü kalabalığa, artık ömürlerini bu suyu az, yeşili hiç yok, toprağı bereketsiz kum çölü üzerinde geçirecek olan kalabalığa acıdım. Arkaşıma dedim ki:

"— Bu zavallıların çoğu burada ölür. Soğuk bir memleketten çöl ortasına getirmişler... Rahata alışmış bu adamlar Filistin çöllerinde nasıl yaşarlar?

Epi zamandanberi burada oturan arkadaşım güldü:

"— Sen kendine acı, dedi. Onların kurdukları köyü görmedin mi?

Ve beni, ismini hiç unutmam, pek uzak olmıyan iki köye götürdü: Zummarin ve Mülebbes... Bunlar, çöl ortasında bembeyaz evleri, yeşil ağaçları, çimeni, suyu, kenarlarını süsliyen portakal ve mandarin ağaçlariyle cennet gibi yerlerdi. Yeşilin ve suyun gözümüzde tüttüğü uçsuz bucaksız çöllerde, bize ana vatanın zümrüd vadilerini hatırlatan bu iki köy, acaba nasıl kurulmuştu. Arkadaşım şöyle anlattı:

"— Alman hükümetinin garantisi ile, zengin iki baron buraya gelen siknajlara çok ucuz faizle bol kredi açtı. Buraya gelenler, Almanyada faal işi olmıyan ailelerdir. Meselâ az gelirli rantiyeler, devlet dairelerinin mütekaidleri, yani şu sıralarda bir işi olmıyanlar...

Bizim bomboş topraklarımızı ve ağzına beraber dolu kahvelerimizi gördükçe, Filistin çölünün ortasındaki hep bu Zummarin köyünü hatırlarım."

* * *

Bir mütekaid zabitimizin Türkiyede (mütekaidler köyleri) kurmak için bir proje hazırlıyarak hükümete verdiğini öğrenince, yukardaki satırları hatırladım. Fikir, ne kadar enteresandır: Çünkü bizde mütekaid, değerlenmiş bir tecrübe, olgun bir bilgi, müsbet bir meleke demektir. Onun kuracağı köy, en büyük meselemiz olan *köy'e* geçebilir, yeniden neler getirecek...

Proje sahibi ile karşı karşıyayız. Gülerek anlatıyor:

"— Zaman zaman şehirden köye doğru, bir münevver akını temayülü görülür. Bu, pek haksız ve boş bir arzu değildir. İyi teşkilâtlandırılırsa dört başı mamur bir iş olur.

Şimdi yalnız: Türkiyede, devletten aldığı aylıkla geçinen ve hiç bir işi olmıyan en aşağı 50 bin mütekaid var. Bu, elli bin ev demektir. Normal olarak her ev, dört kişilik nüfusu olarak hesablandığına göre 200.000 kişi..

Benim projeye göre, köyler 100 zer evlik, yani dört yüz nüfuslu olacaktır. Bu mikdar, bugünkü ölçümüze göre *büyük köyler* arasına girer. Köyün toprağı için uzun boylu düşünmeye lüzum yoktur. Bugün Türkiye, dünyanın en çeşidli mahsul veren topraklarına bolca maliktir. Devlet, esasen devlete aid olan veya muhtelif kanunlarla hazine uhdesine geçip, "arazi emval, arazi haliye, arazi miriye" adını alan devlet topraklarından verebilir. Bu toprakların, muayyen bir imar haddi içinde verilmesi, zaten kanun icabıdır.

Benim şartlarım şudur: Her mütekaid, 750 lira sermaye koyacaktır. Nakid olarak parası olmıyanlara, Ziraat Bankası, maaşlarından kesmek üzere bu parayı derhal verebilir. Çünkü mütekaidler köylerinin kurulması, köy kalkınmasını ve ideal türk köylerini, dolayısiyle Ziraat Bankasını yakından alâkalandırır.

Bizde mütekaidlerin aylıkları vasatisi 50 liranın aşağısına pek düşmemektedir. Bu itibarla 750 lira, onlara çok ağır gelmiyecektir. Çünkü, ilk seneden sonra, kuracakları köyden temin edecekleri gelirler, onlara garantili bir hayat temin edebilecektir.

Her ev, geniş bir bahçe içinde olacaktır. Her mütekaidin, arazinin vaziyetine göre, 200 - 300 dönüm tarlası bulunacaktır.

Evler, modern, sıhî ve fakat en ucuz çıkması için tip üzerine yapılacak, kura ile dağıtılacaktır.

Şimdi size, köyümüzün en enteresan ve bir hususiyet teşkilden taraflarını söyliyeceğim:

Yiyecek, içecek ihtiyacını temin için bir istihlâk kooperatifi olacaktır. Bunun köy içinde güzel bir mağazası bulunacaktır. Çift hayvanları için ahırlar ve tavuk evlerimiz, köy dışında olacaktır. Köyümüzde bir ana ve bir de tam devreli ilk okul bulunacaktır.

Köy, tam bir kooperatif halindedir: Her ortak en aşağı 750 lira koyacaktır. Fazla sermaye de koymak serbesttir. Tabiî şimdi bu para ile neler yapacağımızı soracaksınız: Köyümüzü kurduğumuz toprağa uygun bütün ziraat işleri.. Bağcılık, bahçecilik, inekçilik, arıcılık, tavukçuluk, hayvancılık ve saire ve saire... Sermayemizin umumî kasası, Ziraat Bankası olacaktır. Ziraî kredi kooperatif mukavelesi yapılarak Bankayı, köyümüzle alâkalandıracğız köyümüzdeki işleri çevirmek için salâhiyetli komiteler kurulacaktır. Bir muhasebe, bir satınalma, bir satış yapma servislerimiz olacak... Ortakların bilgisine göre; mektebte, tarlada, bahçede, bağda, tavukhanede, hayvanlara bakım sahasında, istihlâk kooperatifinde, mübayaada, muahsebede, makinelerde muntazam bir programa dayanarak iş bölümü yapılacaktır.

Hükümetten bir öğretmen vermesini dileyeceğiz. Mekteb binasını biz yapacağız. Ana okuluna yabancı dil bilen bir türk mürebbiye getirtmek isteriz. Mümkün olursa, birkaç köye şamil olarak bir orta okul da kurulması arzumuzdur. Gene birkaç köy birleşerek bir ufacık sinema binası yapmayı düşünebiliriz amma, şimdi değil...

Dürüstlük ve karşılıklı emniyet andı içeceğiz. Hoş geçinmek için bunun kâfi geleceğini sanıyorum. Bütün hayatı nizam altına alınmış ve her ferdi okumuş, bilgili, tecrübeli olan mütekaidler köyünde anlaşmazlık çıkacağını hiç zannetmiyorum.

İstihlâk kooperatifimizde, şehirde yaşadığımız zaman aldığımız eşyadan az çok bulunacaktır. Bunlar, toptan maliyet fiatına münasib bir zam yapılarak satılacaktır. Satışlar peşin pra ile ve idare heyetinin karariyle veresiye olacaktır. Köyümüzde endüstri hayatına kıymet vereceğiz. Evvela ev endüstrisinin gelişmesine çalışacağız. Ev endüstrisi; yünlü, pamuklu, ipekli, el dokumaları; dikiş ve örgülerle buna benzer işlerden ibarettir. Diğer taraftan marangozluk, demircilik, süt çülük ve süt mahsullerine ehemiyet vereceğiz. Köyün yakınında su varsa bundan faydalanarak; yoksa ufak bir motörle elektrik temin etmeye çalışacağız ve bunu yaptıktan sonra köyde kurulması faydalı diğer endüstri işleri üzerinde çalışacağız.

Bir mütekaid köyüne, 90 bin liralık tesis kâfi gelecektir. Bu paranın beş bin lirası ile kaoperatif binası, muhasebe bürosu, 2500 lira kitabhane, köy odası, süthane, 3000 lira köy sokaklarını yapma masrafı, 3000 lira ahır, samanlık, işçi evleri ve kümesler, 2500 lira bir traktör, 1000 lira ziraat âlât ve edevatı, orak makineleri 1000 nakliye arabası ve hayvanları, 2000 lira bir aded kamyon, 1500 lira demirhane ve malzemesi,, 500 lira civciv makinesi ve arı kovanları, 5000 lira istihlâk kooperatifine sermaye, 3500 lira 50 yerli kısrak iki aygır, 3500 lira 100 yerli iyi inek ve damızlık boğa, 2000 lira etlik yetiştirilmek üzere dana ve saire, 2000 lira birinci defa bağcılık için 4000 lira birinci defa bostan ve bahçe için, 10000 lira türlü hububat ekimi için, 8000 lira işçiler ve çobanlar için, 2000 lira tavuk ve hayvanlara yem için, 5000 lira ev endüstrisi tesisleri için, 10000 lira her hangi bir sahaya lüzumunda ilâve edilmek üzere ihtiyat olarak ayrılacaktır. Köyümüzün bankada daima 15000 lirası bulunacaktır.

Hatıra şu gelebilir: Mütekaidler, idmansız ve kuvvetsizdir. Bu kadar işleri nasıl yaparlar? İhtiyarler, hafif işleri bir zevk olarak yaparlar. Bahçe merakı, çiçek merakı, ağaç merakı, ev hayvanları merakı en çok onlarda değil midir? Kendileri filen çalışamıyacak olanlar, hesablarına bir işçi bulabilirler. Biz de köylerde kuvvetli bir hizmetkârın senelik ücreti 60 - 70 liradır Yüz evlik bir köy için lüzumlu olan 20 işçinin aylık masraf, yiyecek, içecek dahil, nihayet 300 liradır. Bu meseleyi de böyle halledebiliriz.

Şimdi asıl mühim tarafa gelelim: Biz mütekaidler bu köyler sayesinde temiz hava, sıhî hayat, geçim tarzının ucuzlaşması, az paranın iyi çalışmasını elde edeceğiz. Bir de ev sahibi olacağız. Yuva sahibi olmak ve onu bir evlâd gibi süslemeş, mütekaidler için idealdir..

Bu işten hükümetimizin de faydaları yok değildir: vergi alacak bir zümre bulacaktır. Bizim köyümüz, yakın köylerin kalkınması için bir örnek olacaktır. Hükümet, büyük davâsı olan köy kalkınması üzerinde güzel bir örnek mahiyeti taşıyan mütekaidler köyünü, şüphesiz benimsiyecektir. Sonra, böylelikle mütekaid, hükümet büdcesinden ikinci bir maaş almak arzusunu güdmiyecek ve kendisine yeni işler aramıyacaktır. Köyde yaşayan mütekaid, bir köylü unsur olarak, bir münevver müşahid vazifesini de ifa edecektir."

* * *

Mütekaidler köyü, *iyi ve ideal köy* en büyük davası olan bir memleket için bu yolda atılan adımlardan birisi olur mu dersiniz? Mütekaidlerin birçok vasıfları, bu suale müsbet cevab vermemizi mümkün kılıyor. Projenin sahibi olan mütekaidin son sözü şudur:

"— Bir tecrübe yapınız!"

— Yavrum Oya! bugün yatıracağım para ile İŞ Bankasındaki hesabın 50 lirayı bulacak. Taliin varsa, haziran Keşidesinde bu paran birden 1000 lira artabilir.

YALNIZ SENİN İÇİN
GRACE MOORE

Ankara Borsası

28 - 4 - 1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.2975	6.30
Nevyork	0.792075	0.791760
Paris	25.475	25.465
Milano	15.0535	15.0475
Brüksel	4.70	4.6980
Atina	86.78	86.746
Cenevre	3.444	3.4425
Sofya	63.5175	63.4920
Amsterdam	1.4228	1.4222
Prag	22.7660	22.7575
Madrid	12.7034	12.6984
Berlin	1.9690	1.9682
Varşova	4.1970	4.1950
Budapeşte	3.9896	3.9880
Bükreş	106.0738	106.0317
Belgrad	34.5375	34.5238
Yokohama	2.7219	2.7210
Moskova	23.8175	23.8275
Stokholm	3.0812	3.08

ESHAM VE TAHVİLAT

1933 türk borcu I	19.70	19.70 (Vadeli)
C. Merkez bankası	98.50	98.50

KÜÇÜK İLÂNLAR

Satılık :

Satılık ev — 60 lira kira getirir, 2 kat sokak kapıları ayrı yağlı boya elektrik kuyu, bahçe Hamamönü Öksüzce cad. N. A. 20 içindekilere müracaat. 2337

Acele satılık kelepir arsa — Yenişehir garajları yanında asfalt üzerinde metresi 350 - 400 kuruş. Tl. 2181 H. Dilman. 2339

937 Şevrolet markalı binek otomobili sahibinin taşraya gitmesi hasabiyle acele satılıktır. Şoförler cemiyeti kâtibi Bay Aliye müracaat. 2359

Satılık — Yenişehir Cebecide Küçük çapta satılık inşaata elverişli arsalar. Telefon 2406 2427

Satılık — Yenişehir Cebecide irat getirir satılık apartımanlar ve evler Telefon 2406 2428

Acele satılık arsa — Alman sefarethanesinin arkasında asfaltta 1408 metre arsa H. Alıcıoğlu Tel. 1538 2450

Azimet dolayısiyle acele satılık (150) liraya iyi bir alman marka piyano: Yenişehir Atatürk Uranı Ercan apartımanı No. 11 2470

Satılık Arsa — Yenişehirde temyiz mahkemesi karşısında meşrutiyet caddesinin büyük asfaltla birliştiği noktada ki apartman bahçesinin bitişiğinde bu cadde üzerinde apartman ve mağeza inşaasına elverişli arsa. Telefon N- 2637 2485

İş arıyanlar :

Almanca fransızca tercüme muhabere diğer lisanlarda yazı işleri. Daktilo ile evde çalışılır. Ulusta mütercim rumuzuna mektupla müraccat. 2426

Aranıyor :

Günde bir iki saat çalışmak üzere almancadan türkçeye tercüme edebilen daktilo aranıyor. İstiyenler vesaikile beraber Yenişehir Dikmen Cd. Tevfik balıkçı oğlu Ap. 1 N. 2436

Kuvvetli hesap öğrenmek için — Yeni bir metod sayesinde en az hesap bilenlere dahi azamî 45 günde mükemmel hesap öğretilir. Şerait ehvendir. Ulusta hesap rumuzuna müracaat. 2467

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır..

Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık :

Kiralık mağaza — Balıkpazarında Hanef apartımanı altında köşe başındaki mağaza kiralıktır. İçindekilere müracaat Tl. 2429 2374

Kiralık — 4 oda, 1 hol müstakil antreli birinci kat. Yenişehir Adakale 18-1 Rusçuklu Fahri Tl. 3753 2413

Kiralık ev — Etlik aşağı Eğlence No 41 3 oda, salon mutbak banyo İş Bankası veznedarı Bay Şerife müracaat. 2414

Kiralık Mobilyalı oda — Kooperatif arkası Orhun sokak Köklü Abdullah bey apartımanı birinci kat No. 6 2432

Kiralık — Yenişehir Belçika sefareti arkasında Karanfil sokak 43 No apartımanın 1 ci katı 3 oda bir hol konforlu ve garaj Tl. 2591 2451

Kiralık bir oda — Yenişehir Sıhhiye Vekâleti, Çağatay caddesi Yukaruç Apartımanı 5 No. ya müracaat (Ehven şeraitle). 2453

Kiralık — Kavaklıdere Güven mahallesinde 31 No. lu evde 2 oda 1 hol ve 1 banyodan mürekkep müstakil kat içindekilere müracat. 2455

Kasab ve sebzeci için — Yenişehir Kâzım Özalp cad. Ataç sokağında Özenç Apr. bakkal yanında 2 dükkân ucuz kiralıktır. Tel. 3319 2465

Kiralık — 2 odalı daire. Sağlık Bakanlığı karşısı İlkiz sokak No: 20 Mahir Esen apartımanı No: 2 ye müracaat alt kattadır. 2476

Kurslar :

Arar lisan okulu — Almanca, fransızca, ingilizce kurları için 3 aylık tahsil devresi mukabilinde 10 lira almaktadır. Yeni hamam apart. Tel: 3714 2330

Daktilo kursu — 46 ıncı devresine mayıs ilk haftasında başlıyacaktır. 2 ayda diploma verilir. Yeni hal arkası Yenihamam apart. Kat 2 Tel: 3714 2433

DİŞ TABİBİ
M. AZİZ TUNÇ
Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.
Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

Zayiler

Zayi — Akşehir orta okulundan aldığım 28-7-937 tarih ve 174 sayılı orta okul diplomamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin kıymeti yoktur. Zâfir Ünsal. 2486

Umumî toplantı

Kızılay merkezi umumîsinden :

Cemiyetimizin 1938 senesi alelâde umumî içtimaı 30 nisan 1938 cumartesi günü sabah saat (10) da aktedileceğinden sayın murahhasların ve sayın merkezi umumî azasının mezkûr saatte cemiyetin Yenişehirdeki merkezi umumî binasını teşrifleri rica olunur. 2487

RESMÎ İLANLAR

P. T. T.

Porsölen fincan alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden :

1 — İdare ihtiyacı için 50.000 aded 2 No. lu porselen fincan kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel (12500), muvakkat teminat (937,5) lira olup eksiltmesi 25 mayıs 938 çarşamba günü saat (15) de Ankarada P. T. T. umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. ayniyat şube müdürlüğünden parasız verilir. (930) 1948

Demir satın alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 75 ton 40 × 45 ebadında U. maktalı demir kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel (13500), muvakkat teminat (1012,5) lira olup eksiltmesi (26) mayıs 938 perşembe günü saat (15) de Ankarada P. T. T. umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubnu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. ayniyat şube müdürlüğünden parasız verilir. (931) 1949

Kurşunlu kablo alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 5000 metre üç nakilli kurşunlu kablo, açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel (1250), muvakkat teminat (93,75) lira olup eksiltmesi 26 mayıs 938 perşembe günü saat (11) de Ankarada P. T. T. umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî vesaikle o gün saat (11) de mezkûr komisyona müracaat edeceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. ayniyat şube müdürlüğünden parasız verilir. (929) 1947

Gümrük ve İnhisarlar B.

İstinad duvarı ve filitre dairesi inşası

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak Kârgir ve Betonarme istinat duvarı ile Filitre dairesi inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 16730 37 kuruş ve muvakkat teminatı 1254.78 liradır

III — Eksiltme 9-V-938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeleri 84 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini İnhisar İnşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı ehliyet vesikasını ve % 7,5 muvakkat teminat parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14,30 za kadar yukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (2327) 2394

Dahiliye bakanlığı

Nevşehir kasabası içme suyu tesisatına aid proje tanzimi

Dahiliye Vekâletinden:

Nevşehir kasabası içme suyu tesisatına aid projelerin tanzimi işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli maktuan 3000 liradır. Muvakkat teminat 225 liradır. Eksiltme 30 nisan 1938 cumartesi günü öğleden evel saat 11 de dahiliye vekâletinde belediyeler imar heyetinde yapılacaktır. Şartnameler bilâbedel belediye ler imar heyeti fen şefliğinden alınabilir.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet saat ona kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. (998) 2126

Yozğat şehri içme suyu tesisatına aid proje tanzimi münakasası

Dahiliye Vekâletinden:

Yozgat şehri içme suyu tesisatına aid projelerin tanzimi işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli 4000 liradır. Muvakkat teminat 300 liradır.

Eksiltme 30 nisan 938 cumartesi günü öğleden evel saat 11 de dahiliye vekâletinde beeldiyeler imar heyetinde yapılacaktır.

Şartnameler bilâbedel belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alınabilir.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet saat ona kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. (999) 2127

A. Levazım Âmirliği

Taze kabak alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 50.000 kilo taze kabağın açık eksiltmesi 17 mayıs 938 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4500 lira ilk teminatı 337 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla belli vakitte komisyonda bulunulması. (1181) 2372

Sabun alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kırklareli tümen birliklerinin 938 malî yılı ihtiyacı için 28,000 kilo sabunun kapalı zarfla eksiltmesi 10 mayıs 938 saat 16 da Kırklareli tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Beher kilosunun muhammen fiatı 40 kuruş 50 santim olup tutarı 11340 lira ilk teminatı 850 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektuplarının belli gün ve saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (1140) 2279

İçme suyu eksiltmesi

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Cebeci merkez hastanesi için 200.000 litre içme suyunun açık eksiltmesi 24 mayıs 938 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 1400 lira ilk teminatı 105 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla komisyonda bulunulması. (1235) 2477

Çayır eksiltmesi

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İdareleri âmirliğe bağlı birlik ve müesseseler hayvanatının çayırlatılması için 614 dönüm çayırın açık eksiltmesi 14 mayıs 938 salı saat 11 de Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 2456 lira ilk teminatı 184 lira 20 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin eksiltme gününden evvel çayırlarını âmirlik muayene komisyonuna muayene ettirerek mevkî ve sıhhî vaziyetinin muvafık olduğuna dair alacakları vesika ile belli gün ve saatte komisyonda bulunulması. (1236) 2478

Demir boru alınacak

Ankara Orman Fidanlık Müdürlüğünden :

Orman teşcir sahası için alınacak 4000 metre iki parmak demir boru 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. 13. 5. 938 cuma günü saat 15 de ihalei katîyesi yapılacağından isteklilerin % 7,5 teminatlariyle Ankara Orma müdüriyetine gelmeleri ve şeraiti öğrenmek için de Tophane civarında Orman Fidanlık müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (1243) 2481

Jandarma

Kışlık elbise alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir metresine 290 kuruş fiat tahmin edilen vasıf ve örneğine uygun iki bin metre erat kışlık elbiselik kumaş 29-4-938 cuma günü saat onda kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek bu eksiltmeye girmek istiyenlerin (435) liralık ilk teminat makbuz ve şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektublarını belli gün saat dokuza kadar komisyonumuza vermiş olmaları. (1025) 2082

Demiryolları

Avrupa hattında mühim tenzilât

D D. Yolları Umum Müdürlüğün-

Avrupa hattında 5 mayıs 1938 tarihinden itibaren eşya nakliyatına mühim tenzilât yapılmıştır.

1) Sirkeci - Yeşilköy kısmındaki istasyonlardan Avrupa hattının her hangi bir istasyonuna ve bilmukabele yapılacak nakliyatın ücretleri, sınıf farkı aranılmaksızın, ton ve kilometre başına; perakende (3), asgarî beş ton ücreti verilmek şartiyle (2,5) ve asgarî on ton ücreti verilmek şartiyle (2) kuruşa indirilmiştir.

Tenzilât mikdarı yüzde elliye yakındır. Bu suretle Kırklareli - İstanbul arasında (peynir, manifatura, tuhafiye, kavafiye, bakkaliye, züccaciye gibi...) bir sınıfa tâbi eşyadan ton başına:

Perakende 1470 kuruş yerine 840, asgarî beş ton şartiyle 1223 kuruş yerine 700 ve asgarî on ton şartiyle 1195 yerine 560 kuruş alınacaktır.

2) Sirkeci - Yeşilköy kısmındaki istasyonlardan Avrupa hattının her hangi bir istasyonuna yapılacak tuz nakliyatının ücreti, asgarî beş ton ücreti verilmek şartiyle, ton ve kilometre başına (1,50) kuruşa indirilmiştir.

3) Avrupa hattının her hangi bir istasyonundan Sirkeci - Yeşilköy kısmında bulunan istasyonlardan birine en az on ton ücreti verilmek şartiyle nakledilecek dökme ve çuvallı zahirelerin, yağlı danelerin, tohumları ve çekirdeklerin nakil ücretleri bütün mesafe için ton başına (400) kuruşa indirilmiştir.

4) Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (1225) 2475

M. M. bakanlığı

Çam kerestesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) Hepsine tahmin edilen fiatı 31265 lira olan 65 metre mikâbı amerikan çamı pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

2) Pazarlığı 6 - mayıs - 1938 cuma günü saat 15 de Ankarada M. M. V. satın alma Ko. da yapılacaktır.

3) Şartnamesi 192 kuruşa M. M. V. satın alma Ko. dan alınır.

4) İlk teminat 2345 liradır.

5) Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeleriyle birlikte pazarlık günü ve saatında M. M. V. Satın alma komisyonunda bulunmaları. (1128) 2263

Mamûl yatak kılıfı alınacak

M M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) 2000 adet mamul yatak kılıfı açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 4000 lira olup ilk teminat parası 300 liradır.

3) İhalesi 5 mayıs 938 perşembe günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile ihale gün ve saatinde M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (1099) 2241

Yatakhane yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Eskişehir hava okulunda yaptırılacak yatakhane inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaatın keşif bedeli (375.151,90) üç yüz yetmiş beş bin yüz elli bir lira doksan kuruştur.

3 — Eksiltme 9 mayıs 938 pazartesi günü saat 15 de Ankarada M. M. V. satın alma Ko. da yapılacaktır.

4 — İlk teminat 18756 lira 10 kuruştur. Şartname keşif ve projeler 18 lira 76 kuruşa M. M. V. satın alma Ko. dan alınır.

5 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte idarî şartnamenin 4 üncü maddesinin (F) fıkrasında yazılı belgelerle birlikte teklif mektublarını ihale saatından behemehal bir saat evveline kadar M. M. V. satın alma Ko na vermeleri. (1127) 2262

77,000 Mendil alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 77.000 tane mendilin eksiltme gününde beher tanesine teklif edilen 15 kuruş 34 santim fiyaa vekâletçe gâmi görülerek tekrar kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 16. 5. 938 pazartesi günü saat 11 dedir.

4 grup tezgâh alınacak

D. Demir Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif 4 grup tezgâhlar ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 9.6.938 perşembe günü saat 15 den itibaren sıra ile ve kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenler aşağıda gösterilen mikdarda muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikalarını ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 150 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1165) 2397

Sıra No.	Tezgâhın cinsi	Mikdar adet	muhammen bedel lira	muvakkat teminat lira
1	Muhtelif frezeler	9	55.000	4.000
2	Freze tezgâhı	2	30.000	2.250
3	Demirhane tezgâhı	8	125.000	7.500
4	Revelver tornalar	8	65.000	4.500

Yün fanilâ ipliği alınacak

İstanbl Jandarma Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli lira	İlk teminat lira
8.000-9.000	Yün fanilâ ipliği	23400	1755

1 — 938 senesine sarî mukavele akdı suretiyle 11 nisan 938 tarihinde kapalı zarf eksiltmesine konulan yukarıda cinsi, mikdarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı yün fanilâ ipliği için istekli çıkmadığı cihetle evvelki şartnamesine göre 5 mayıs 938 perşembe günü saat 14 de Gedikpaşadaki jandarma satın alma komisyonunda pazarlıkla alım muamelesi yapılacaktır

2 — Şartnamesi her gün adı geçen komisyonda görülebilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun ve şartnamede yazılı evrak ve ilk teminatlariyle pazarlık günü saat 14 de komisyonda bulunmaları. (2159/1138) 2300

İktisat vekâleti iç ticaret umum müdürlüğünden:

Türkiyede yangın sigorta işile meşgul olmak üzere kanunî hükümler dairesinde tescil edilerek faaliyet halinde bulunan ecnebî sigorta şirketlerinden Kompani Dasürans Jeneral Yangın sigorta Şirketi bu kere müracaatle şirketin Türkiye umumî vekilliğini yapan Abdi Vehbi Dural istifa ederek şirketle alâkasını kestiğini ve şirket 1-1-1938 tarihinden itibaren Türkiyedeki faaliyetini tatil ettiğini ve şirketin tasfiyesile İstanbulda Galatada Voyvoda caddesinde Jeneral hanında "Roger Debeire" in meşgul olacağını bildirmiştir. Bu şirketle alâkası olanların "Roger Debeire„ ve icabında İktısad Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur. 2005

3 — İlk teminatı (885) lira 89 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesini almak ve görmek isteyen bedelsiz olarak her gün öğleden sonra M. M. V. satın alma Ko. nuna müracaat.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektublariyle birlikte ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermeleri. (1238) 2479

Vilâyetler

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Trabzon - İran Transit Yolu İkinci Mıntaka Başmüdürlüğünden :

25 mayıs 938 çarşamba günü saat on beşte Erzurumun Mumcu mahallesinde İran Transit yolu ikinci mıntaka başmüdürlüğü binasında teşekkül eden eksiltme komisyonunda (66686) lira (80) kuruş keşif bedelli Trabzon-İran Transit yolu üzerinde ve Erzurum vilâyeti dahilinde Kopdağı mıntakasında 10 + 474 kilometrelik tesviyei turabiye ıslâhatı ve şose esaslı tamiratı ile sekiz aded büz inşası ve iki aded menfezin betonarme tabliyeye tahvili işinin kapalı zarfla ihalesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat mikdarı (4585) liradır.

Evrakı keşfiye ve mukavelename projesiyle eksiltme şartnamesi ve buna aid diğer evrak Ankarada şose ve köprüler reisliğinde, İstanbulda Nafıa müdürlüğünde ve Erzurumda Transit yolu ikinci mıntaka başmüdürlüğünde görülebilir. İstekliler bu işe benzer en az otuz bin liralık iş gördüklerine ve yahud (67.000) liralık taahhüde girebileceklerine dair 1938 senesine mahsus Nafıa vekâletinden alacakları ehliyet vesikalarını havi kapalı zarflarını ihale günü saat on dörde kadar komisyon riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur. (1242) 2480

Bir makine müdürü alınacak

Yozgat Vilâyetinden :

Halen yüz lira aylık ücretli ve haziran 938 den itibaren iki yüz liraya çıkarılan Vilâyet atelyesine sanayi mektebinden mezun ve sanat mektablerinde muallimlik yapmış ve sanat müesseselerinde çalışmış makine işlerinden anlar bir müdür alınacağından bu evsafı haiz taliplerin evrakı müsbiteleriyle birlikte doğrudan vilâyete müracaatları ilân olunur. 2403

Pazarlık suretile eksiltme ilânı

Bingöl Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Bingöl ili merkezi olan Çabakçurda yapılacak hükümet konağı inşaatı olup keşif bedeli (46607) lira (91) kuruştur.

2 — Eksiltme 30.4.938 cumartesi günü saat 15 de Çabakçurda nafıa müdürlüğü odasında açık pazarlık suretiyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrakı istekliler Ankara, Elâzığ, Tunceli ve Bingöl nafıa müdürlüklerinde görebilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için; isteklilerin (3496) lira muvakkat teminat vermeleri ve kanunî vesikaları haiz ve nafıa vekâletinden alınmış yapı işleri müteahhidlik vesikasını ibraz etmesi lâzımdır.

5 — İstekliler ikinci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar komisyon reisliği odasında hazır bulunmaları muktazidir. 2110

Hükümet konağı yaptırılacak

Mardin Defterdarlığından :

1 — (44319) lira 54 kuruşluk bedeli keşifli Midyat kazasında yapılacak hükûmet konağının 937 malî yılı zarfında inşa edilmek üzere keşif bedeli olan 44319 lira 54 kuruş üzerinden 11 nisan 938 pazartesi günü saat 13 de tekrar yapılan eksiltmede hiç bir taraftan alıcı görülmediğinden eksiltmenin 2490 sayılı kanunun 43 üncü maddesi mucibince bir ay müddetle ve pazarlık suretiyle ve kapalı zarf usuliyle 11 mayıs 938 çarşamba günü saat 14 de kadar uzatılmıştır.

2 — Muvakkat teminat mikdarı (3323) lira 96 kuruştur.

3 — Bu işe aid fennî şartname, keşifname; model ve proje gibi evrakı müsbite bedelsiz olarak Mardin defterdarlığı ile Nafia dairelerinden aranacaktır.

4 — İsteklilerin mimar veya mühendis olmaları veya resmî ceride ile ilân olunan talimatnamede yazılı ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri mecburîdir.

5 — Mezkûr inşaat için maliye vekâleti tarafından gönderilen (39750) liralık tahsisatın asıl bedeli keşif olan (44319) lira 54 kuruşa iblağ edilmediği takdirde sözü geçen keşifnamenin 6, 10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap, sıva ile renkli badananın keşif bedelleri olan 4569 lira 54 kuruş tenzil edildikten sonra geri kalan 39750 lira üzerinden eksiltme yapılacaktır. Eksiltme neticesinde mevcud tahsisattan tasarruf vukubulduğu takdirde tasarruf mikdarı keşifnamenin 6, 10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap, sıva ile renkli badananın yapılması imkânı olduğu takdirde bu işlerin de bu meyanda yapılacaktır. Ve 1050 sayılı muhasebei umumiye kanununun 83 üncü maddesinin (H) fıkrasına tevfikan bedeli ihale mikdarının sülüsünün müteahhide teminat mukabilinde avans olarak verilecektir.

6 — İhale, defterdarlık dairesinde yapılacak ve isteklilerin teklif mektublarını ihale gününde saat 13 kadar defterdarlık makamında toplanan komisyona vermeye mecbur oldukları ilân olunur. (1142) 2281

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Elâzığ Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Görülen lüzum üzerine Elâzığ - Palu yolunun 48 - 53 kilometreleri arasındaki Gülüşkür varyant yolunun toprak tesviyesi ve menfezler inşaatı 47275 lira 15 kuruş muhammen bedel ve vahidi fiat esası üzerinden 14-4-938 tarihinden itibaren kapalı zarf usuliyle yeniden eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.

A — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

B — Fennî şartname

C — Hususî şartname

D — Hulâsai keşif

E — Eksiltme şartnamesi

F — Mukavelename projesi

İstekliler bu şartname ve evrakı vilâyet Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 2-5-938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Elâzığda Nafıa müdürlüğü odasında müteşekkil eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3545 lira 63 kuruşluk mubaşka aşağıdaki vesikaları getirmesi lâzımdır.

A — Nafıa Vekâletinden alınmış 938 senesi için muteber asgarî 20.000 liralık müteahhitlik ehliyet vesikası.

B — 938 yılına aid ticaret odası vesikası.

C — İnşaat müddetince iş başında diplomalı bir mühendis veya diploma lı bir fen memuru bulunduracağına dair teahhüdname.

5 — Teklif mektupları yukarda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2191/1155) 2317

İlk okul binası yaptırılacak

Tokat Vilâyetinden :

1 — Zile kaza merkezinde yarım kalan ilk okul inşaatının bitirilmesi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme Tokat daimî encümen dairesinde 6.5.938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de yapılacaktır.

3 — Bu inşaatin keşif bedeli 21629 lira 50 kuruş olup muvakkat teminatı 1622 lira 21 kuruştur.

4 — İstekliler birinci zarfın içine ticaret odası vesikasını ve malî itibar mektubunu ve nafıa bakanlığından aldıkları müteahhidlik vesikasını ve inşaatin fennî mesuliyetini kabul edecek mimar veya fen memurunun adres ve ehliyetini gösteren bir dilekçeyi koyacaklar.

İkinci zarfın içine de muvakkat teminat makbuzu ile teklif mektubunu koyacaklardır. Ve ihaleden bir saat önce encümene tevdi edeceklerdir.

5 — Proje ve keşif vesair şerait hakkında daha fazla malûmat almak isteyenler Tokat daimî encümenine eksiltme gününden bir gün öncesine kadar her mesai günü müracaat erebilirler. (1191/2259) 2385

İlk okul binası yaptırılacak

Muğla ili Denizova Kamunu Yerkesik köyü muhtarlığından :

1 — Yerkesikte on bir bin dört yüz doksan bir lira yetmiş dokuz kuruş keşif bedelli ilk okul inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 8-5-938 pazar günü öğleden sonra saat onbeşte Yerkesikte ihtiyar heyeti tarafından köy odasında yapılacaktır.

3 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmeleri için bu gibi işleri yapabileceklerine dair ehliyet vesikası göstermeleri mecburîdir. 2490 sayılı eksiltme kanunu ahkâmına göre muamele olunacağından ticaret odasına kayıtlı olmaları ve yüzde yedi buçuk teminatı muvakkate vermeleri lâzımdır.

4 — Keşif, proje ve şartnameleri köy odasından temin edilebilir. 2405

Baş ve diş ağrısı iztirabların en müthişidir

GRİPİN

En şiddetli diş ağrılarını dindirir

GRİPİN

Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser

Baş ağrısına, nezle, grip ve romatizmaya karşı

Bilhassa müessirdir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

2035

Türk Hava Kurumu

25. ci tertip

BÜYÜK PİYANGOSU

BİRİNCİ KEŞİDE: 11 - Mayıs - 938 dedir

Büyük ikramiye: 40.000 liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır . . .

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretiyle siz de taliinizi deneyiniz.

Yalnız

MAZON MEYVA TUZU

Hakikaten müessirdir

KABIZLIK

HAZIMSIZLIK

Mide

Ekşilik, şişkinlik ve yanmalarını giderir. Mide ve barsakları alıştırmaz. Ağızdaki fena kokuyu, tatsızlığı ve dildeki paslılığı defeder.

Son derece teksif edilmiş bir tuz olup müşabih isimli müstahzarlarla kıyas kabul etmez. Horos markasına dikkat.

2200

2474

KANZUK

En hoş meyva tuzudur. Inkibazı defeder. Mide, bağırsak, karaciğeden mütevellit rahatsızlıkları önler. Hazmı kolaylaştırır. 596

İngiliz Kanzuk eczanesi

ARAR LİSAN OKULU

Almanca, fransızca, ingilizce

yalnız 10 lira mukabilinde 3 ay ders. Yeni hal arkası Yeni hamam apartımanı Tel: 3714 2438

Her çeşit büro makinelerinin bütün yedek parçaları vardır

Tamirat yapılır.

Emin Said Ersan. Erdoğan sokak 16-18. Telefon: 2686 1924

FOSFARSOL

Aile saadeti; sıhhatle kaimdir. Sağlık en büyük zenginliktir.

Şu resimde gördüğünüz aile hep zevk, sihat ve neşe içinde. Bu milyonlar değen saadetin esası nedir biliyor musunuz? Yemeklerden evvel seve seve içtiklri (FOSFARSOL) kan, kuvvet, işteha ilâcıdır. Muhterem doktorlarımızın binlerce hasta üzerinde itimatla kullandıkları bu yüksek tesirli ilâç bütün eczanelerde satılır.

(FOSFARSOL) kanı tazeleyip kuvvetlendirir, iştihayı arttırır vücude dinçlik ve çalışkanlık bahşeder muannit inkibazları geçirir sinirleri tamamiyle yatıştırır, uykusuzluğu, fena düşünceleri giderir. Insanı tam manasiyle âzîm ve irade sahibi eder.

(FOSFARSOL) Kuvvet ilâcı insan makinesine lâzım olan kalori ve enerjiyi verir zekâyı, hafızayı yükseltir güneş gibi girdiği yuvalara daima sihat ve şetaret saçar.

(FOSFARSOL) Emniyetle kullanılabilecek yegâne ilâçtır.

Sihat vekâletinin resmî ruhsatını haizdir. 2391

DAKTİLO KURSU

46 INCI DEVRE

MAYIS İLK HAFTASINDA BAŞLIYOR

Dersler sabah saat 8 den akşam 10 a kadar devam eder.

Yenihâl arkası Yeni hamam apartmanı Tel: 3714

Kiralık daireler

Ulus meydanında yeni yapılan

KOÇAK HAN

ında

Resmî ve hususî müesseselerle şirketlere çok elverişli daireler vardır. Büyük müesseseler için kat halinde de kiralanabilir. Asansör, kalorifer ve her türlü kolaylığı havidir.

Altındaki Burla biraderler mağazasına müracaat. Tel: 1780 2484

Borsacılara müjde

Telefonlu, Möbleli, banyolu Borsaya yakın, asfaltın üzerinde havadar bir oda kiralıktır.

İsteyenler 2868 No. ya telefonla müracaat. 2482

Talebe alınacak

Harb Okulu Komutanlığından :

Bu yılda hariçten aşağıda yazılı şartları taşıyan okurlar; okulumuza alınacaklardır.

1 — Kayıd ve kabul muamelesi için Ankarada bulunanlar; doğrudan doğruya harb okuluna, Ankara haricinde bulunanlar da bulundukları yerlerin askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir.

2 — Kayıd ve kabul muamelesi ancak 1 temmuz 938 gününe kadar devam edecektir.

Şartlar:

A) Sivil lise mazunu bulunmak ve olgunluk imtihanını vermiş olmak.

B) Tam teşekküllü askerî sıhhî heyetlerden (Harb okuluna girer) kararlı sıhat raporu almak.

C) Diğer şartlar askerlik şubelerinden ve yahud harb okulundan öğrenilebilir. (938) 1899

Dr. M. Şerif Korkut

Nümune Hastahanesi Cerrahî Şefi

Hergün saat üçten sonra evinde hastalarını kabul eder.

Telefon: 1499

Adres: Kooperatif arkası Ali Nazmi Apart. No. 9 D. 5. 1985

Dr. Bâsıt Ürek

Cebeci Merkez Hastanesi İç Hastalıkları mütehassısı

Her gün hastalarını Yenişehir Meşrutiyet caddesi Ürek apartmanında saat 13 den sonra kabul eder. *Tel: 1694*

ULUS — 19 uncu yıl. — No: 6014

İmtiyaz sahibi

Nureddin Kâmil Suner

Umumî Neşriyatı idare eden

Yazı İşleri Müdürü

Mümtaz Faik Fenik

Ulus Basımevi: Ankara

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareler

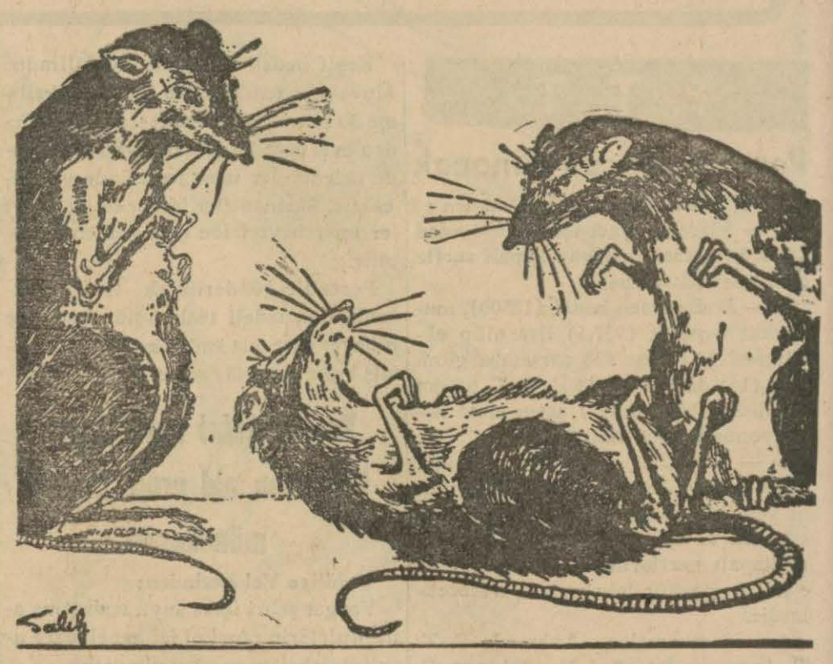

FAR

Hasan fare zehiri

İle öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'îdir. Fareler kokmaz.

Buğday nevilerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 10, büyük 25, ikisi bir arada 30 kuruştur.

1868

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün agrılarınızı derhal keser, icabında günde üç kaşe alınabilir.

1841

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

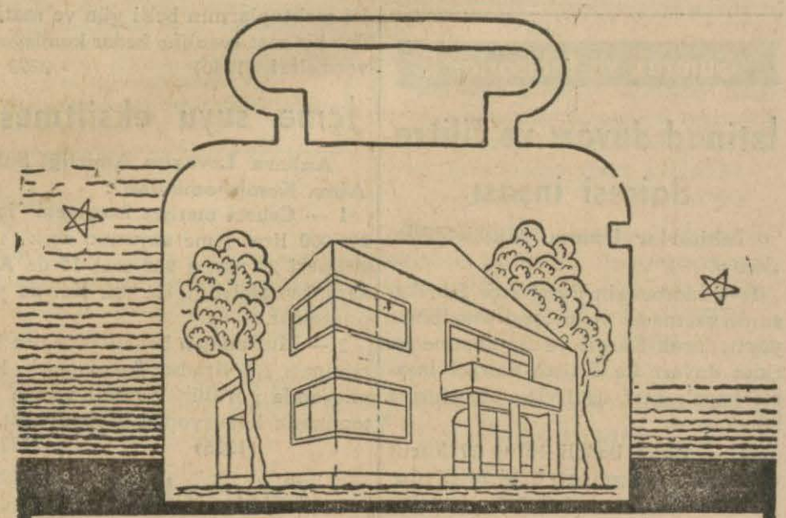

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T. C. ZIRAAT BANKASI

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GECE SAAT 21 DE

Ankara Palas orkestrasının iştirâkiyle fevkalâde dans numaraları

BU GÜN BU GECE

YÜZ ERKEĞE BİR KIZ

Musiki - Ses - neşe ve güzellik şaheseri

Baş Rolde : **DEANNA DURBİN**

Film seans saatleri

2.45 - 4.45 - 6.45 Gece 21.30 de

BUGÜN BU GECE

Tabiî dekorlar ve heyecanlı harb sahneleriyle dolu mevsimin en muazzam filmlerinden

DENİZ ATEŞLER İÇİNDE

Baş rollerde:

NOAH BERRY - RİCHARD CROMVEL

Seanslar: 2,30 - 4,30 - 6,30 gece 21 de

Halk Matinesi 12,15 de:

AŞK TANGOSU

1—591

Yangın, hayat, otomobil, cam sigortaları yapılır.

Halil Naci Mıhcıoğlu, Telefon: 1230

Anafartalar cad. No. 111 Tel.: 2089

"Ünyon" Ankara acentalığı 1334